

KERTAS STATUT ST.66 TAHUN 2018
MALAYSIA

**DIKEMUKAKAN DALAM DEWAN RAKYAT/NEGARA MENURUT
STATUT**

LAPORAN TAHUNAN
2017

**MELANGKAH
LEBIH JAUH
DEMI KEPENTINGAN ANDA**

BANK SIMPANAN NASIONAL

(Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974)

LAPORAN TAHUNAN 2017

KANDUNGAN	MUKASURAT
PROFIL KORPORAT	i - ii
AHLI – AHLI LEMBAGA PENGARAH	iii
PENGURUSAN	iv - v
KENYATAAN PENGERUSI	vi - xiv
LAPORAN AKTIVITI	xvii - xxvi
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA	
PENYATA PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH	
PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN BSN	
LAPORAN PENGARAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017	1 - 4
LAPORAN JAWATANKUASA SYARIAH	
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2017	5
PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017	6 - 7
PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017	8 - 9
PENYATA PERUBAHAN EKUITI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017	10-11
PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017	12 - 14
NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN	15 - 172

PROFIL KORPORAT

Bank Simpanan Nasional (BSN) merupakan salah sebuah institusi kewangan terulung negara dengan lebih 7,000 kakitangan merentasi 402 cawangan di seluruh negara, yang menawarkan perkhidmatan kepada lebih 9.1 juta rakyat Malaysia dengan jumlah deposit sebanyak RM24.9 bilion. Terkini, BSN mempunyai 743 mesin teller automatik, 406 mesin deposit tunai dan 5,682 Ejen Bank BSN (EB BSN) di seluruh negara (setakat Disember 2017).

Sejarah penubuhan kami bermula pada lewat abad ke-19 apabila perkhidmatan Bank Simpanan mula dibuka di Perak dan Selangor. Bank-bank ini kemudian menjadi sebahagian daripada rangkaian Bank Simpanan Pejabat Pos negara yang seterusnya berkembang dengan 2.5 juta pendeposit menjelang tahun 1974 dan aset terkumpul berjumlah lebih RM537 juta.

Akta Bank Simpanan Nasional (Akta BSN) diperkenalkan pada 1974 bagi membolehkan peralihan kuasa pengurusan daripada Jabatan Perkhidmatan Pos kepada sebuah Lembaga Pengarah Bank yang membawa kepada penubuhan rasmi BSN pada 1 Disember 1974. BSN dilancarkan secara rasmi pada 5 Disember oleh YAB Tun Haji Abdul Razak Bin Hussein, Perdana Menteri Malaysia yang kedua.

Matlamat berterusan BSN adalah untuk menggalakkan amalan menyimpan dan melabur di kalangan semua lapisan rakyat Malaysia, ke arah mempertingkatkan kesejahteraan ekonomi rakyat. Pada hari ini, kami meneruskan usaha tersebut dengan menawarkan lebih banyak produk, perkhidmatan dan kemudahan tersedia – sambil memastikan akses mudah terutama untuk masyarakat luar bandar dan pedalaman.

Langkah penjenamaan semula secara menyeluruh yang dilaksanakan pada 2015 merupakan satu pembaharuan yang tepat pada waktunya selepas BSN menyambut ulangtahun ke-40. Transformasi imej yang lebih segar, moden dan mesra pelanggan dalam merealisasikan janji jenama BSN iaitu “Menggapai Kehidupan yang Lebih Baik”. Penjenamaan semula merangkumi Transformasi dari aspek fizikal dan falsafah, selain penambahbaikan dalam kualiti operasi dan perkhidmatan. Ini termasuk pengenalan Mesin Juruwang Maya (VTM) yang pertama di Malaysia pada Disember 2015, iaitu satu

teknologi baharu di mana para pelanggan di cawangan yang sibuk boleh dilayani oleh juruwang bank dari cawangan yang kurang sibuk. Langkah ini dapat mendorong produktiviti dan meningkatkan kepuasan pelanggan.

Jenama BSN yang diperbaharui ini mencerminkan matlamat BSN dalam menyediakan satu platfom bersepadu bagi perkhidmatan dan Infrastruktur kewangan dengan akses mudah untuk para pelanggan dipandu oleh pengurusan kewangan yang berhemah. Dengan menyediakan peluang sama rata untuk setiap rakyat Malaysia, BSN terus meningkatkan kesejahteraan ekonomi rakyat Malaysia dengan memastikan bahawa “Tiada Rakyat Malaysia yang Ketinggalan”.

AHLI – AHLI LEMBAGA PENGARAH

- 1) Tan Sri Abu Bakar Hj Abdullah
Pengerusi
1 Mac 2013
- 2) Datuk Ahmad Badri Mohd Zahir
Timbalan Pengerusi
19 Julai 2015
- 3) Datuk Adinan Maning
Ahli
1 Disember 2007 – 30 November 2017
- 4) Datuk Yunos Abd Ghani
Ahli
1 Disember 2017
- 5) Encik Alex Foong Soo Hah
Ahli
1 September 2010
- 6) Encik Md Tajuddin Md Isa
Ahli
15 September 2010
- 7) Encik Kamari Zaman Juhari
Ahli
21 April 2014
- 8) Encik Ramesh Pillai
Ahli
21 April 2014 - 20 April 2017
- 9) Datuk Fazlur Rahman Ebrahim
Ahli
6 Februari 2017
- 10) Tuan Haji Selamat Sirat
Ahli
14 Jun 2017
- 11) Prof Dr. Rozainun Hj Ab Aziz
Ahli
19 Okt 2017

PENGURUSAN

- 1) Datuk Adinan Maning
Ketua Eksekutif
(Kontrak berakhir pada 1 Disember 2017)
- 2) Datuk Yunos Abd Ghani
Timbalan Ketua Eksekutif, Sokongan Perniagaan
(Dilantik sebagai Ketua Eksekutif pada 1 Disember 2017)
- 3) Ahmad Latfan Mohd Amran
Timbalan Ketua Eksekutif, Sokongan Korporat
- 4) Frederick Siew Kin Meng
Timbalan Ketua Eksekutif, Perbankan Runcit
- 5) Kameel Abdul Halim
Timbalan Ketua Eksekutif, Strategi dan Komunikasi
- 6) Dato' Mearia @ Massahariah Hamzah
Naib Presiden Kanan / Ketua, Peruncitan & Perniagaan Komuniti
- 7) Nilammasri Ja'afar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Pembiayaan & Pembangunan Perniagaan
- 8) Ummul Shirin Mohamed Thalha
Naib Presiden Kanan / Ketua, Undang-Undang & Secretariat Korporat
- 9) Azlan Abu Bakar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Operasi Perbankan
- 10) Akhsan Zaini
Naib Presiden Kanan / Ketua, Distribution
- 11) Damanhuri Mahmod
Naib Presiden Kanan / Ketua, Teknologi Maklumat
- 12) Kamel Effendy Mohd Razali
Naib Presiden Kanan / Ketua, Khidmat Pengurusan & Pemulihan Hutang
- 13) Mohd Fauzi Rahmat
Naib Presiden Kanan / Ketua Pegawai Risiko, Pengurusan Risiko

- 14) Ahmad Noh Jeni
Naib Presiden Kanan / Ketua, Keselamatan
- 15) Asaraf Aboo Bakar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perbendaharaan & Pelaburan
- 16) Jay Khairil Jeremy Abdullah
Naib Presiden Kanan / Ketua, Juruaudit Dalaman
- 17) Mohd Sofian Amirudin
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perniagaan Kad
- 18) Muhammad Adlan Husaan
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perbankan Digital
- 19) Noor Azmi Jaafar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Kewangan
- 20) Norshahzan Halin
Naib Presiden Kanan / Ketua, Pematuhan
- 21) Puspa Marina Dato' Haji Omar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Komunikasi Strategik
- 22) Rosman Ramlan
Naib Presiden Kanan / Ketua, Pentadbiran Am
- 23) Suhaimi Mohamad
Naib Presiden Kanan / Ketua, Operasi Peruncitan Kredit
- 24) Haniza Mohamad Fadzil
Naib Presiden / Ketua, Pembelajaran & Pembangunan
- 25) Haris Yaakob Abdullah
Naib Presiden / Ketua, Strategi Korporat
- 26) Mohd Supian Mat Nan
Naib Presiden / Ketua, Perbankan Islam
- 27) Syanorida Bahari
Naib Presiden / Ketua, Pengurusan Sumber Manusia

KENYATAAN PENGERUSI

Bagi pihak Lembaga Pengarah, saya dengan sukacitanya membentangkan Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional (BSN) bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017. Tahun ini adalah tahun ke-44 kami beroperasi sejak BSN ditubuhkan pada tahun 1974. Sepanjang lebih empat dekad yang lalu, BSN telah meneruskan usahanya untuk memenuhi mandat yang diamanahkan oleh Kerajaan dengan menyediakan akses perbankan yang terbaik serta menggalakkan amalan menabung terutama sekali di kalangan generasi muda demi meningkatkan kualiti hidup rakyat Malaysia.

Oleh yang demikian, kami dengan berbesar hati melaporkan bahawa BSN sekali lagi telah menunjukkan pertumbuhan yang memberangsangkan serta prestasi kewangan yang kukuh bagi tahun berakhir 31 Disember 2017, didorong oleh situasi ekonomi negara yang sedang beransur pulih.

Perspektif Ekonomi

Pembangunan pasaran dan permintaan luar yang bertambah baik telah mendorong ekonomi global untuk terus berkembang sebanyak 3.8 peratus berbanding 3.2 peratus pada tahun 2016. Walaupun faktor-faktor makro ekonomi terus kukuh, isu geopolitik kekal membimbangkan.

Ekonomi Malaysia menunjukkan perkembangan yang memberangsangkan dengan pertumbuhan sebanyak 5.9 peratus pada tahun 2017 berbanding 4.2 peratus pada tahun 2016. Pertumbuhan ini didorong oleh perbelanjaan dalam sektor swasta dan penambahan aktiviti dalam sektor-sektor pembuatan dan perkhidmatan. Keadaan pasaran bertambah baik dengan pertumbuhan pendapatan yang konsisten dan eksport kekal kukuh berikutan permintaan global yang meningkat. Pengukuhan ringgit turut mencerminkan ekonomi negara yang bertambah baik.

Selaras dengan perkembangan ekonomi yang semakin positif, BSN kekal komited dalam usahanya untuk mengukuhkan tawaran serta memperluaskan kedudukan. Melalui rangkaian perbankan dan perkhidmatan kewangan yang meluas di seluruh negara, BSN terus memastikan semua rakyat Malaysia mendapat akses perbankan yang komprehensif.

Pertumbuhan Mapan

Pendorong utama kami adalah aspirasi Bank dalam menawarkan kemudahan kewangan kepada semua rakyat Malaysia. Selain daripada mengimbangi kedudukan kami sebagai entiti yang menguntungkan, matlamat kami sejak dari dahulu lagi adalah sentiasa menyokong agenda sosial dalam menerapkan pengetahuan celik kewangan di seluruh negara. Bagi memastikan pertumbuhan jangka panjang, kami mengambil pendekatan berhemah dan mengamalkan tahap pematuhan dan tadbir urus korporat yang tinggi dalam setiap perkara yang kami lakukan. Falsafah ini membentuk asas utama dalam pertumbuhan berterusan BSN sehingga ke hari ini.

Prestasi Kewangan

Prestasi kewangan bagi tahun 2017 adalah sangat menggalakkan seiring dengan pemulihan dalam landskap ekonomi Malaysia. Bagi tahun 2017, pihak Bank telah mencatatkan keuntungan selepas cukai dan zakat berjumlah RM171.5 juta, dengan hasil sebanyak RM1,920.2 juta. Peningkatan dalam keuntungan bersih kami sebanyak 199.8 peratus adalah selaras dengan pertumbuhan konsisten yang ditunjukkan dalam segmen perniagaan utama kami yang merangkumi perbankan runcit.

Secara keseluruhannya, kami mencatat pertumbuhan 3.4 peratus dalam jumlah pinjaman dan pembiayaan bagi tahun 2017 berbanding tahun lepas meskipun pengguna masih mengekalkan sentimen berjaga-jaga. Kami percaya pertumbuhan baik dalam segmen pinjaman dan pembiayaan ini berjaya dicapai melalui pelbagai inisiatif yang disediakan oleh Kerajaan terutamanya dalam mendorong pemilikan rumah serta sewa beli kenderaan. Pinjaman dan pembiayaan sewa beli mendahului dengan kenaikan 68.0 peratus kepada RM1,064.5 juta, diikuti oleh Pembiayaan/Pinjaman Perumahan pada 7.0 peratus, Kad Kredit pada 13.0 peratus dan Mikro Kewangan sebanyak 0.7 peratus. Manakala Pembiayaan/Pinjaman Peribadi mengalami penurunan sebanyak 3.2 peratus.

Dalam menyahut matlamat Kerajaan bagi memastikan rakyat Malaysia mampu memiliki rumah pertama, BSN telah menyediakan kemudahan pembiayaan bagi peminjam yang layak dimana lebih 55 peratus pinjaman perumahan yang telah diluluskan kepada pembeli rumah pertama pada tahun 2017. Sebanyak 94 peratus daripada jumlah pinjaman perumahan telah diluluskan untuk pembelian harta tanah di bawah RM500,000.

Bagi tahun 2017, kedudukan deposit menurun sebanyak 3.9 peratus kepada RM24.88 bilion berbanding RM25.90 bilion pada tahun 2016, yang didorong oleh sektor simpanan tetap.

Sokongan dan komitmen kukuh daripada Kerajaan dan Bank Negara Malaysia untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat perkhidmatan kewangan Islam dunia menjelang tahun 2020 terus mendapat sambutan dan sokongan yang padu. Secara tidak langsung, ianya membantu dalam pertumbuhan Perbankan Islam di BSN sebagai penyumbang utama jumlah keuntungan Bank sebanyak 62.8 peratus. Bagi tahun 2017, Perbankan Islam mencatatkan hasil sebanyak RM1,042.5 juta, peningkatan sebanyak 0.6 peratus berbanding tahun 2016 iaitu RM1,036.4 juta. Keuntungan selepas cukai dan zakat untuk sektor ini adalah sebanyak RM107.8 juta, 93.4 peratus lebih tinggi daripada tahun 2016. Pertumbuhan hasil bagi Perbankan Islam adalah disebabkan oleh peningkatan pendapatan daripada aktiviti pembiayaan dan pendahuluan berjumlah RM934.9 juta, menyebabkan kenaikan sebanyak 4.1 peratus berbanding tahun 2016.

Mendorong Inovasi

BSN terus memberikan fokus strategik dalam monyokong rangkuman kewangan yang menyeluruh dengan mempertingkatkan rangkaian produk dan memastikan ianya kekal relevan bagi memenuhi keperluan pelanggan. Kami menggunakan teknologi dan inovasi sebagai pemacu utama untuk membina keupayaan dan mengukuhkan tawaran kami bukan sahaja di kawasan luar bandar tetapi juga di kawasan bandar terutamanya di kalangan generasi muda.

Mendorong pemerksaan kewangan

Di BSN, fokus utama kami adalah sentiasa menyokong agenda Kerajaan untuk mencapai pertumbuhan ekonomi yang mapan serta mengukuhkan rangkuman kewangan bagi memastikan segenap lapisan masyarakat mendapat kemudahan kewangan yang berkualiti.

BSN terus kekal relevan sebagai satu-satunya Bank yang memberi akses perbankan secara menyeluruh kepada masyarakat terutama di kawasan luar bandar menerusi rangkaian Ejen Bank Berdaftar (EB BSN) sejak pengenalannya pada tahun 2012 dalam usaha membantu kerajaan mencapai status negara maju. BSN turut komited untuk terus progresif dalam misi untuk mencapai objektifnya menjadikan sektor perbankan di Malaysia lebih inklusif. Kini, EB BSN meliputi 144 daerah melibatkan 96.7% daripada 886 mukim di Malaysia di mana jumlah keseluruhannya adalah sebanyak 5,682 EB BSN.

Setelah lima tahun EB BSN dilaksanakan, jumlah keseluruhan transaksi perbankan meningkat kepada 134 juta transaksi dengan nilai hampir RM9 bilion berbanding hanya 99 juta transaksi pada tahun 2016. Di samping itu juga, jumlah deposit yang diperoleh melalui EB BSN turut meningkat kepada RM258 juta pada tahun ini berbanding RM212 juta pada tahun 2016. Selain itu sejumlah lebih 31,000 pembukaan akaun baharu telah direkodkan sejak perkhidmatan EB BSN diperkenalkan pada Disember 2014.

Di era globalisasi kini, sesetengah ekonomi di negara-negara maju telah berjaya disebabkan oleh Perusahaan Industri Kecil dan Sederhana (PKS) yang diusahakan di dalam negara. Kebanyakan PKS merupakan tulang belakang kepada ekonomi negara mencakupi lebih 98% daripada jumlah perniagaan dan menyumbang lebih 65% kepada pekerjaan serta lebih 50% daripada keluaran domestik negara.

Memandangkan pertumbuhan yang kian meningkat dalam PKS, BSN sejak 10 tahun yang lalu terus menyokong inisiatif ini dengan menyalurkan skim pinjaman dan pembiayaan BSN micro/i kepada perusahaan mikro yang layak agar perniagaan mereka terus maju dan berdaya saing.

Kedudukan BSN sebagai peneraju utama dalam skim pinjaman dan pembiayaan Micro/i di Malaysia terus unggul sebagai peneraju pasaran dengan pegangan lebih 50 peratus pada tahun 2017. Dalam tahun 2017, kami telah mengagihkan pembiayaan berjumlah RM191 juta kepada lebih 5,000 pelanggan. Secara keseluruhannya, skim ini terus berkembang dengan baik apabila berjaya membiayai lebih 58,000 pelanggan dengan jumlah pinjaman dan pembiayaan sebanyak RM1.5 bilion berbanding 320 pelanggan dengan jumlah pinjaman dan pembiayaan sebanyak RM5 juta pada tahun pertama diperkenalkan.

Salah satu usaha dalam mengembangkan skim pinjaman dan pembiayaan BSN Micro/i merangkumi kerjasama strategik bersama Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad (CGC) dalam perkongsian strategik Jaminan Portfolio yang menyediakan pinjaman dan pembiayaan sehingga RM50 juta kepada perusahaan mikro di Malaysia. Di bawah skim Jaminan Portfolio ini, perusahaan mikro boleh memohon untuk kemudahan konvensional ataupun Islamik daripada BSN. Nilai pinjaman dan pembiayaan yang ditawarkan bermula daripada RM5,000 hingga RM50,000 dan terbuka kepada usahawan bumiputera ataupun bukan bumiputera bagi tempoh lima tahun. 70 peratus daripada jumlah pinjaman dan pembiayaan yang diluluskan oleh Bank melalui skim Jaminan Portfolio ini akan dijamin oleh CGC.

Pada penghujung tahun 2017, lebih daripada 14,000 bilangan perusahaan mikro telah memohon untuk skim pinjaman dan pembiayaan BSN Micro/i dan kami telah mengagihkan sebanyak RM192 juta. Sekali lagi, saya berbangga untuk menyatakan bahawa BSN telah membuka laluan bagi kerjasama PG yang pertama di Malaysia bagi menyokong sektor perniagaan mikro. Saya turut berbesar hati melihat bank-bank lain turut memulakan tawaran yang sama.

Pada November tahun ini, BSN telah melancarkan skim pinjaman BSN Microplus yang merupakan kesinambungan daripada skim pinjaman dan pembiayaan BSN Micro/i yang menawarkan jumlah pinjaman yang lebih besar dengan pinjaman maksimum sebanyak RM250,000 berbanding skim pinjaman dan pembiayaan BSN Micro/i yang sebelum ini menawarkan jumlah maksimum sebanyak RM50,000. Skim ini telah mendapat sambutan yang sangat baik dan kami amat mengharapkan kejayaan program ini dalam membantu para usahawan mengembangkan lagi perusahaan mikro di Malaysia.

BSN terus menyokong matlamat Kerajaan untuk membantu memajukan rakyat Malaysia agar mereka dapat menikmati kehidupan yang lebih baik. Antara salah satu inisiatif yang diperkenalkan oleh Kerajaan adalah dengan membantu pembeli memiliki rumah pertama mereka melalui Skim Perumahan Belia (SPB).

Skim SPB ini merupakan kerjasama antara Kerajaan, Cagamas Berhad, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) dan BSN, dalam menawarkan pembiayaan 100 peratus kepada pembeli rumah pertama di Malaysia. Skim ini telah dilancarkan pada Julai 2015 dan sehingga 31 Disember 2017, BSN telah berjaya meluluskan 5,153 pinjaman dan pembiayaan perumahan berjumlah RM1,183 juta.

BSN juga telah bekerjasama dengan Sin Hee Yang Property Group serta Persatuan Pemaju Hartanah dan Perumahan Malaysia (REHDA), Negeri Sembilan bersempena dengan Ekspo Hartanah Malaysia (MAPEX) dalam mempromosikan SPB. Skim ini hanya ditawarkan oleh BSN kepada pembeli rumah pertama yang layak, berkahwin ataupun bujang yang berumur antara 25 hingga 40 tahun dengan pendapatan isi rumah tidak melebihi RM10,000 sebulan bagi mendapatkan kemudahan pembiayaan ini.

Mendorong Warga Penyimpan

Salah satu daripada mandat utama Bank adalah untuk mendorong dan menggalakkan rakyat Malaysia untuk menyimpan. Menyedari kepentingan dalam memupuk amalan menabung sejak dari kecil lagi, pihak Bank telah menjalankan pelbagai inisiatif serta mempromosikan produk antaranya ialah Skim Galakan Simpanan Pelajar (SGSP) dan BSN Smart Junior (BSJ).

Pihak Bank amat berbangga untuk memaklumkan bahawa BSJ dan SGSP terus mendapat sambutan di kalangan sasarannya iaitu pelajar sekolah. SGSP adalah skim simpanan yang berkonsepkan pertandingan simpanan secara tahunan bertujuan memupuk amalan menabung secara berhemah disamping menawarkan ganjaran hadiah, yang mana penyertaan terbuka kepada pelajar sekolah rendah dan menengah serta pihak sekolah.

Pada tahun 2017, jumlah pelajar baharu meningkat seramai 100,000 orang menjadikan jumlah keseluruhan pelajar yang menyertai SGSP adalah sebanyak 1.1 juta pelajar dari lebih 7,800 buah sekolah (168 buah sekolah baharu) di seluruh negara untuk merebut hadiah-hadiah yang bernilai RM200,000 dalam pertandingan ini.

Jumlah simpanan para pelajar dan sekolah – sekolah yang mengambil bahagian dalam SGSP mencapai sehingga lebih 566.4 juta. Kami amat berpuas hati dengan kejayaan inisiatif ini dalam menggalakkan tabiat menabung di kalangan golongan muda.

Selain daripada itu, BSN turut melancarkan Kempen '12 Juta Ringgit, 12 Jutawan, 12 Bulan' bagi BSN Sijil Simpanan Premium (BSN SSP) yang merupakan satu – satunya produk simpanan yang unik dan tersendiri dalam kalangan produk simpanan yang ditawarkan di pasaran. Melalui kempen ini, BSN telah memberikan ganjaran RM1 juta bagi kategori cabutan istimewa serta kereta mewah BMW dan Mercedes Benz melalui cabutan bulanan dan iPhone 7 dan RM10,000 melalui cabutan remaja (kategori biasa dan khas) pada setiap bulan sepanjang tahun 2017.

Seramai 12 jutawan telah dilahirkan sepanjang tahun 2017 dimana nilai keseluruhan ganjaran sebanyak RM17.7 juta dan 13,536 ganjaran telah ditawarkan kepada para penyimpan BSN SSP. Setiap bulan sebanyak 1,128 ganjaran telah diberikan kepada para penyimpan yang bertuah.

Kempen ini telah berjaya menarik hampir 237,330 pelanggan baharu pada tahun 2017, dan berjaya menyumbang kepada peningkatan deposit bank. BSN SSP meningkat kepada RM62.3 juta dengan jumlah deposit sebanyak RM3,312.6 juta.

Bantuan kemasyarakatan

Sebagai Bank yang mengutamakan komitmen rakyat, kami percaya bahawa kami bertanggungjawab untuk memberi semula kepada komuniti di mana kami beroperasi. Di BSN, kami bukan sahaja membantu rakyat Malaysia dengan memberi kemudahan akses perbankan yang komprehensif, malahan kami turut membantu komuniti melalui khidmat kemasyarakakaan di bawah inisiatif tanggungjawab sosial korporat (CSR) kami.

Pada tahun ini, kami telah menjalankan beberapa aktiviti CSR untuk membantu komuniti yang kurang berkemampuan. BSN telah menjalankan fasa kedua program pemberian cermin mata "Dari Mata Turun ke Hati" di mana 500 para pelajar yang kurang berkemampuan dan miskin diberikan perkhidmatan pemeriksaan mata dan pemberian cermin mata secara percuma di 39 buah sekolah menengah dan 95 buah sekolah rendah di sekitar daerah Pendang dan Sik di Kedah termasuk sekolah angkat BSN.

Pihak Bank juga turut menghulurkan bantuan ekoran musibah banjir yang melanda di negeri – negeri yang terlibat. Sebanyak 1,000 pek bantuan berupa barang keperluan harian dengan nilai keseluruhan sebanyak RM 200,000 telah diserahkan kepada beberapa keluarga di negeri Kelantan dan Johor bagi membantu golongan yang kurang

berkemampuan untuk meringankan sedikit beban mereka akibat musibah yang melanda selari dengan visi kami ‘Tiada Rakyat Malaysia yang Ketinggalan’.

Selain daripada itu, bersempena dengan bulan Ramadhan, BSN telah menganjurkan Program Raudah Ramadhan BSN dalam menyampaikan sumbangan sempena musim perayaan serta menikmati iftar bersama para pelajar daripada golongan asnaf di sekitar Jerlun, Kedah. Program ini melibatkan 100 golongan asnaf yang terdiri daripada para pelajar tingkatan enam Sek. Men. Kebangsaan Ayer Hitam dan Sek. Men. Agama Nahdzatul. Sumbangan sebanyak RM200 telah diserahkan kepada setiap pelajar sebagai bantuan menjelang hari raya.

Seperti tahun – tahun sebelum ini, BSN turut kembali dengan kempen Raya iaitu Kempen Riuhan Raya BSN dengan memberi fokus kepada aktiviti tanggungjawab sosial yang menjurus kepada ikatan silaturrahim kekeluargaan menjelang musim perayaan. BSN telah menaja tiket penerbangan (pergi dan balik) kepada para pelajar cemerlang yang terpilih dimana mereka menuntut di luar negara untuk pulang beraya bersama keluarga mereka.

Memahami erti kepentingan ikatan silaturrahim kekeluargaan sempena sambutan Syawal, BSN turut mengambil peluang untuk memberi kegembiraan buat para pelanggannya dengan merakam saat – saat indah ini. Sambutan yang diterima amatlah menggalakkan terutama sekali di media sosial BSN dan media-media terpilih yang lain.

Meningkatkan Tadbir Urus Korporat

BSN sentiasa percaya bahawa tadbir urus korporat yang baik merupakan asas mutlak bagi kemapanan jangka panjang Bank. Kami berpegang kepada asas-asas yang kukuh untuk memastikan kami sentiasa menjadi rakan perniagaan yang dipercayai kepada pemegang berkepentingan kami. Inilah yang terus membentuk teras kepimpinan dalam BSN, dan kami akan terus menilai dan mengukuhkan pengurusan risiko dan amalan pematuhan kami sewajarnya.

Kedudukan modal Bank kekal stabil, dengan profil kecairan yang mantap dan lembaran imbangan yang kukuh. Nisbah modal berwajaran risiko kami jauh mengatasi nisbah modal minimum pada 15.8 peratus. Kami berusaha untuk mengekalkan kualiti aset yang tinggi supaya kami dapat mengekalkan kedudukan kewangan yang kukuh serta

menambah baik kualiti perkhidmatan kami untuk terus menyokong agenda pertumbuhan dan kesejahteraan negara, sambil membina nilai jangka panjang bagi para pemegang berkepentingan kami.

Memperkuuhkan warga kerja kami

Komitmen dan dedikasi warga kerja kami adalah tunjang di sebalik kejayaan Bank untuk terus beroperasi secara konsisten dan mampan sepanjang empat dekad ini. Prinsip serta nilai – nilai murni Bank iaitu C.A.R.E yang membawa maksud Komited (*Committed*), Cerdas/Tangkas (*Agile*), Menghormati (*Respectful*) dan Beretika (*Ethical*), sentiasa dipupuk agar ianya selaras dengan keperluan di persekitaran perniagaan masa kini serta sejajar dengan agenda korporat semasa. Kami terus menerus memperkasakan warga kerja kami dengan memastikan mereka menerima latihan modal insan yang berterusan supaya kami boleh membangun sejajar dengan pembangunan perbankan di masa hadapan.

Saya mengambil kesempatan di sini untuk mengucapkan syabas kepada warga kerja Bank kerana tekun melaksanakan transformasi dengan mengamalkan budaya kerja positif bagi menerapkan nilai – nilai murni dalam semua perkara yang mereka lakukan. Transformasi ini merupakan paksi kepada kemampuan pertumbuhan dalam usaha kami untuk mara ke hadapan sebagai bank pilihan rakyat Malaysia.

Melangkah ke Hadapan

Pertumbuhan Malaysia pada 2017 dijangka berterusan sehingga 2018. Bersandarkan landskap ekonomi yang lebih menggalakkan, kami menjangka tahun 2018 akan menyaksikan pertumbuhan yang lebih positif dalam pinjaman dan pembiayaan serta deposit. Purata pendapatan boleh guna bagi isi rumah dijangka meningkat dengan perbelanjaan pengguna yang bertambah baik berikutan pengurangan cukai pendapatan perseorangan dan langkah-langkah lain yang dicadangkan dalam belanjawan 2018.

Kami juga merancang untuk membangunkan segmen Perbankan Islam memandangkan terdapat potensi besar dalam pasaran pada masa ini. Kami berhasrat untuk memanfaatkan inovasi dalam teknologi untuk menyokong rangkaian produk dan perkhidmatan kami agar kami terus kekal sebagai bank pilihan bagi rakyat Malaysia.

Penghargaan

Dikesempatan ini, saya ingin mengambil peluang, mewakili Lembaga Pengarah untuk merakamkan setinggi – tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Datuk Adinan Maning, yang telah berkhidmat di BSN sebagai Ketua Eksekutif selama 10 tahun bermula tahun 2007 sehingga 30 November 2017. Sepanjang perkhidmatan beliau, pelbagai sumbangan dan komitmen yang tinggi telah diberikan dalam memacu kecemerlangan Bank sehingga menjadikan BSN sebagai sebuah Bank yang disegani dan mampu bersaing bersama institusi perbankan yang lain.

Lembaga Pengarah dan Pengurusan Kanan juga turut mengalu-alukan Datuk Yunos Abd Ghani yang telah dilantik sebagai Ketua Eksekutif berkuat kuasa pada 1 Disember 2017. Datuk Yunos membawa bersama tiga dekad pengalaman dalam industri perbankan dan beliau telah berkhidmat di BSN semenjak tahun 2006 lagi. Pihak Bank yakin, dibawah kepimpinan beliau, BSN akan terus maju dan dapat mempertingkatkan lagi penjanaan perniagaan yang mampan.

Selain itu, saya bagi pihak Lembaga Pengarah, ingin berterima kasih kepada Encik Ramesh Pillai yang telah menamatkan tempoh perkhidmatan sebagai Ahli Lembaga Pengarah pada 20 April 2017. Sesungguhnya beliau telah banyak memberikan idea serta pandangan dalam memajukan BSN. Pihak Bank juga turut mengalu- alukan kedatangan tiga Ahli Lembaga Pengarah yang baharu iaitu Datuk Fazlur Rahman Ebrahim, Tuan Haji Selamat Haji Sirat dan juga Prof Dr. Rozainun Hj Ab Aziz dimana, pengalaman dan pandangan korporat yang mantap mampu memacu Bank ke tahap yang lebih unggul.

Bagi pihak Ahli Lembaga Pengarah yang lain, saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Pihak Pengurusan serta warga kerja BSN yang telah melaksanakan peranan mereka dengan penuh komitmen dan dedikasi. Disebabkan perkhidmatan cemerlang inilah, pihak Bank masih berdiri di sini atas sokongan mereka yang tidak

berbelah bagi dan saya amat mengalu-alukan sumbangan mereka untuk tahun-tahun yang akan datang.

Kami turut menyampaikan penghargaan kepada para pemegang berkepentingan dan Badan Kawal Selia atas sokongan dan bimbingan berterusan mereka. Kami akan terus berkhidmat kepada negara dengan menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan yang mudah diakses dan relevan untuk masa akan datang.

Terima kasih.

LAPORAN AKTIVITI

KEMPEN BSN SSP 2017

‘12 JUTA RINGGIT, 12 JUTAWAN, 12 BULAN’

BSN menawarkan peluang yang lebih besar kepada orang ramai untuk menjadi jutawan dengan kempen “12 juta Ringgit, 12 jutawan, 12 bulan” untuk penyimpan BSN SSP bagi menggalakkan tabiat menyimpan dalam kalangan rakyat Malaysia. Buat pertama kalinya, Kategori Cabutan Istimewa menawarkan ganjaran bernilai RM1 juta ringgit secara berterusan setiap bulan, dari Bulan Januari hingga Disember 2017. Selain itu, BSN juga telah memperkenalkan Cabutan Remaja, untuk remaja berumur 12 hingga 17 tahun untuk menyimpan bagi masa depan mereka.

10 Fakta BSN SSP 2017

- Konsep 2017 – ‘12 Juta Ringgit, 12 Jutawan, 12 Bulan’
- Merupakan produk simpanan BSN yang unik sejak tahun 1978
- Merupakan produk simpanan Patuh Syariah (berdasarkan kontrak Mudharabah Syariah - perkongsian keuntungan)
- Simpanan BSN SSP dijamin oleh Kerajaan
- Semua hadiah dikecualikan daripada cukai pendapatan
- Simpanan minimum RM10 dan layak untuk mengambil bahagian setiap kali cabutan diadakan (selagi tidak membuat penebusan)
- Semua warganegara Malaysia berumur 12 tahun dan ke atas layak menyertai Cabutan BSN SSP kecuali kakitangan BSN
- Majlis Cabutan BSN SSP diadakan setiap SABTU terakhir pada setiap bulan
- Pertama kali BSN menawarkan hadiah RM1 juta setiap bulan bagi tempoh 1 tahun
- Penyimpan berumur 12-17 tahun layak menyertai kesemua kategori cabutan BSN SSP iaitu Cabutan Remaja, Cabutan Bulanan dan Cabutan Istimewa

KARNIVAL KEWANGAN 2017

Dewan Tun Razak PWTC

Bank Negara Malaysia (BNM) telah menganjurkan beberapa siri Karnival Kewangan yang bertujuan untuk mendidik orang ramai mengenai hal-hal kewangan termasuk perkhidmatan sedia ada bagi membantu individu dan perniagaan menguruskan kewangan mereka dengan lebih efektif.

Karnival yang julung kali diadakan di Kuala Lumpur pada 13 hingga 15 Januari 2017, memberi peluang kepada orang ramai untuk mendapatkan maklumat berhubung dengan produk dan perkhidmatan kewangan, membuat pertanyaan atau mendapatkan nasihat – semuanya di satu tempat bersama lebih 100 penyedia perkhidmatan kewangan, persatuan dan agensi yang menawarkan pelbagai perkhidmatan dan produk kewangan untuk keperluan yang berbeza.

Turut diadakan semasa karnival tersebut adalah Majlis Anugerah Karnival Kewangan di mana BSN telah dinobatkan Anugerah Rangkuman Kewangan Terbaik. Sementara itu, sekolah angkat BSN iaitu Sekolah Menengah Vokasional Gombak turut menerima Anugerah Sekolah Terbaik dalam Pendidikan Kewangan bagi kategori Sekolah Menengah.

PERASMIAN PUSAT PEMBIAYAAN AUTOMOBIL BSN KETIGA

Hotel Ixora, Pulau Pinang

Pembukaan Pusat Pembiayaan Automobil - 'Automobile Finance Centre' (AFC) BSN ketiga bertempat di Bandar Perda, Pulau Pinang pada 17 Januari 2017 merupakan satu langkah strategik dalam memenuhi permintaan pasaran konsumen dengan menawarkan perkhidmatan setanding peneraju pasaran yang lain.

AFC BSN Pulau Pinang ini merupakan pusat ketiga dibuka selepas AFC BSN Kuala Lumpur yang bertempat di Wisma RKT, Jalan Raja Abdullah dan AFC BSN Selangor di Kompleks PKNS Shah Alam. AFC BSN merupakan pusat sehenti bagi semua kemudahan berkaitan sewa beli. Ianya bagi memastikan semua urus niaga pelanggan dan pengedar kereta dilaksanakan dengan lebih cepat dan berkesan.

MEMORANDUM PERSEFAHAMAN ANTARA BSN DAN CREDIT GUARANTEE CORPORATION MALAYSIA BHD (CGC)

Sasana Kijang, Bank Negara Malaysia

BSN dan CGC telah memeterai perjanjian Jaminan Portfolio (PG) pada 27 Januari 2017 dengan objektif untuk menyediakan pembiayaan bernilai RM50 juta khusus untuk perusahaan mikro. Ini adalah PG pertama di Malaysia untuk menyokong segmen perniagaan mikro di mana CGC menyediakan jaminan sehingga 70 peratus daripada jumlah pembiayaan yang diluluskan oleh bank melalui Skim Jaminan Portfolio CGC.

Menerusi usahasama itu, sasaran adalah untuk membiayai kira-kira 2,500 perniagaan mikro Bumiputera dan bukan Bumiputera di seluruh negara. Ini dikenalpasti sebagai usaha untuk membuka lebih banyak peluang bagi kedua-dua pihak bekerjasama dalam meningkatkan perusahaan mikro ke tahap yang lebih tinggi.

MISI BANTUAN BANJIR

Negeri Kelantan, Johor dan Perak

Ekoran musibah banjir yang melanda kawasan pantai timur serta beberapa buah negeri di Semenanjung pada bulan Februari 2017, BSN mengambil inisiatif memulakan siri jelajah untuk membantu mangsa banjir di negeri-negeri yang terlibat iaitu di Kelantan, Johor dan Perak.

Sebanyak 1,000 pek berisi keperluan harian berjumlah RM200,000 diserahkan kepada 1,000 keluarga mangsa di negeri terjejas. Di Kelantan, sejumlah 400 pek bantuan telah diagihkan kepada 400 penduduk di jajahan Pasir Mas, Pasir Putih dan Rantau Panjang. Manakala di Johor, melibatkan daerah Segamat antaranya Kampung Paya Pulai, Kampung Pogoh Tengah dan Kampung Chodan. Manakala sebanyak 380 pek bantuan diserahkan kepada 380 buah lagi keluarga.

Baki 220 pek bantuan selebihnya turut diagihkan kepada penerima di negeri-negeri banjir lain. Pihak Bank sentiasa komited dalam memperkasa inisiatif tanggungjawab sosial dalam menyalurkan bantuan kepada mangsa-mangsa banjir. Inisiatif ini merupakan sebahagian daripada tanggungjawab sosial BSN dalam meringankan beban mangsa agar mereka dapat memulakan kembali kehidupan selepas ditimpa musibah.

LE TOUR DE' LANGKAWI 2017

Lapan Peringkat di Semenanjung Malaysia

BSN sekali lagi menjadi salah satu Penaja Utama Program Le Tour de' Langkawi (LTdL) 2017 bagi jersey pecut (Sprint Jersey) dan penyampai replika cek (Mock Cheque Presenter) bagi tahun kedua berturut-turut. Penjelajahan ini telah berlangsung dari 21 Februari hingga 1 Mac 2017.

Di sepanjang penjelajahan BSN berpeluang mengedar risalah produk di samping mengambil pendekatan untuk mendekati masyarakat tempatan. Booth-booth turut dibuka di lapan peringkat perlumbaan iaitu termasuk di lapan negeri dan dua Wilayah Persekutuan, dengan menawarkan promosi menarik yang terhad untuk produk BSN antaranya BSN SSP, Kad Kredit dan Pembiayaan Peribadi.

Tarikan utama kepada para pelanggan BSN pada setiap tahun adalah untuk memiliki Jersey Eksklusif LTDL 2017 - "Teal Sprint Jersey" yang ditandatangani oleh pemenang kategori pecut bagi peringkat tersebut.

MAJLIS PERASMIAN WISMA MUAFAKAT, BSN NEGERI JOHOR

Johor Bahru

BSN melakarkan sejarahnya yang tersendiri apabila bangunan Wisma Muafakat yang beralamat di Jalan Abdullah Ibrahim, Johor Bahru untuk menempatkan cawangan utamanya. Sebelum ini cawangan utama Johor telah beroperasi di bangunan Wisma Maria di Jalan Ngee Heng selama lebih 29 tahun.

Bermula Januari 2017, kesemua urusan pentadbiran dan pengoperasian BSN negeri Johor dilaksanakan di penempatan baharu ini bagi memastikan keselesaan pelanggan ketika berurus dan menyediakan ruang pekerjaan yang lebih kondusif bagi para kakitangan. Majlis perasmian Wisma Muafakat ini telah diadakan pada 12 Mac 2017 dan dirasmikan oleh Pengerusi BSN, Tan Sri Abu Bakar bin Abdullah.

Bangunan Wisma Muafakat ini mempunyai 10 tingkat ruang pejabat dan 3 tingkat ruang bawah tanah. Antara kemudahan yang disediakan termasuk ruangan Pusat Latihan, Surau, Nurseri & ‘Open Terrace’, Gimnasium, Cafeteria dan ruang ‘Indoor Game’.

ANUGERAH SKIM GALAKAN SIMPANAN PELAJAR (SGSP) 2017

Sunway Resort Hotel & Spa

Pada 21 Mac 2017, seramai 118 pemenang individu dan sekolah menerima hadiah dengan jumlah keseluruhan bernilai RM200,000 melalui penyampaian Anugerah SGSP 2017 bagi tiga kategori utama iaitu Individu, Sekolah dan Tabungan Berhemah.

BSN mensasarkan lebih banyak penyertaan para pelajar seluruh Malaysia melalui SGSP bagi menggalakkan dan memperkasakan sikap menabung dalam kalangan pelajar dan pihak sekolah untuk terus menyimpan bersama BSN dan menikmati kelebihannya. BSN secara berterusan giat mempromosi tabiat menyimpan melalui inisiatif SGSP dan BSJ melalui program ‘BSN School Carnival’ dan program-program menarik di sekolah-sekolah terpilih di seluruh Malaysia.

Sehingga Disember 2016, lebih 1.02 juta orang pelajar dan lebih 7,800 buah sekolah telah menyertai SGSP. Malah, jumlah simpanan para pelajar dan sekolah ini juga telah mencapai sehingga lebih RM579 juta.

MAJLIS PENYERAHAN VAN JENAZAH

Auditorium, Wisma BSN, Kuala Lumpur

BSN telah menyumbangkan 13 buah van jenazah kepada masjid dan institusi terpilih di seluruh Malaysia pada 4 Mei 2017. Ini merupakan tahun ketujuh berturut-turut bagi BSN dalam memberi sumbangan van jenazah kepada komuniti.

Sejak tahun 2010, sebanyak 108 buah van jenazah telah disumbangkan melalui peruntukan zakat perniagaan Skim Perbankan Islam BSN. Pihak bank komited untuk terus memberi perkhidmatan cemerlang kepada segenap lapisan masyarakat melalui inisiatif tanggungjawab sosial korporatnya.

MALAM ANUGERAH EJEN BANK BERDAFTAR BSN (EB BSN) 2017

Sunway Resort Hotel & Spa

BSN telah meraikan seramai 100 ejen bank berdaftar (EB BSN) menerusi penganjuran Malam Anugerah EB BSN bagi menghargai peranan dan komitmen para ejen yang telah menunjukkan prestasi cemerlang untuk tempoh sepanjang tahun 2016 pada 20 Mei 2017. Di majlis tersebut, BSN telah menyampaikan anugerah bagi empat kategori iaitu 13 pemenang bagi Anugerah Kecemerlangan EB BSN Peringkat Negeri, tiga pemenang bagi Anugerah Kecemerlangan, Peringkat Kebangsaan dan dua pemenang bagi Anugerah Penghargaan Khas dan satu pemenang bagi kategori terbaru iaitu Anugerah Pengurusan EB BSN Terbaik. Tahun ini, anugerah Piala Pusingan Ketua Eksekutif telah diperkenalkan dengan ganjaran RM5,000 kepada Cawangan BSN Negeri Johor yang menunjukkan prestasi paling cemerlang.

Sebagai inisiatif rangkuman kewangan yang dipelopori oleh Bank Negara Malaysia (BNM), EB BSN merupakan satu saluran perbankan yang ditawarkan melalui ejen-ejen yang berdaftar dengan Bank, dan menawarkan perkhidmatan asas perbankan seperti perkhidmatan Deposit Tunai, Pengeluaran Wang Tunai, Pembayaran Bil, Simpanan BSN SSP, Pembayaran Tanpa Tunai, Pembelian Tambah Nilai Pra-Bayar Telefon Bimbit dan Pembukaan Akaun BSN Giro/Giro-i.

BSN terus kekal relevan sebagai satu-satunya bank yang memberi akses perbankan secara menyeluruh kepada masyarakat terutama di kawasan luar bandar menerusi rangkaian EB BSN sejak pengenalannya pada tahun 2012 dalam usaha membantu kerajaan mencapai status negara maju.

KEMPEN RIUHKAN RAYA BSN

Kota Bharu, Pulau Langkawi & Kuala Krai

Kempen Riuhan Raya BSN ini merupakan kesinambungan kempen Ramadan dan Raya BSN iaitu Kempen #BSNKataYangPentingIkhlas dan #BSN40Kebaikan pada tahun-tahun lalu. Pada kali ini, kempen dijalankan menerusi tiga segmen yang berbeza. Segmen pertama ialah melalui Peraduan Produk Pembiayaan Peribadi yang menawarkan hadiah bagi pelanggan bertuah yang melanggan kemudahan Pembiayaan Peribadi BSN sepanjang tempoh kempen berlangsung. Segmen kedua ialah peraduan di Facebook BSN Malaysia iaitu Peraduan Seloka Raya dan yang terakhir ialah aktiviti tanggungjawab sosial korporat (CSR) yang menaja kepulangan penuntut luar negara untuk pulang beraya bersama keluarga.

Segmen CSR yang membawa pulang tiga orang pelajar terpilih dari luar negara untuk menyambut Hari Raya Aidilfitri bersama keluarga, dua orang pelajar daripada negeri Kelantan serta seorang pelajar lagi dari negeri Kedah telah dipilih dan pertemuan yang diatur oleh BSN ini berlangsung dengan penuh emosi terutama ahli keluarga pelajar kerana tidak menjangka kepulangan insan yang tersayang. Video kepulangan para pelajar tersebut turut dikongsikan di media sosial Facebook dan Instagram BSN Malaysia. Dengan mengadakan kempen seperti ini, pihak BSN berhasrat untuk memberikan kebahagiaan dan keceriaan kepada para pelanggannya sempena musim perayaan.

PROGRAM RAUDAH RAMADHAN BSN

Sekolah Menengah Kebangsaan Ayer Hitam, Kedah

Program Raudah Ramadhan BSN yang diadakan pada 17 Mei 2017 merupakan program tanggungjawab sosial korporat BSN dimana seramai 100 asnaf yang terdiri daripada pelajar tingkatan 6 Sekolah Agama Nahdzatul dan Sekolah Menengah Kebangsaan Ayer Hitam diraikan. Program ini diadakan bersempena majlis berbuka puasa sekaligus menyampaikan sumbangan sempena Hari Raya kepada para pelajar daripada golongan asnaf di sekitar Jerlun, Kedah.

Pemberian sumbangan berupa duit persediaan raya sebanyak RM200 telah diserahkan kepada setiap pelajar oleh Y.B Dato' Wira Othman bin Aziz, Timbalan Menteri Kewangan I merangkap Ahli Parlimen Jerlun. Program ini adalah satu lagi medium bagi BSN menyumbang sesuatu yang baik kepada golongan yang memerlukan terutamanya di bulan Ramadhan serta bagi persediaan menjelang sambutan hari perayaan.

HARI ALAM SEKITAR NEGARA PERINGKAT KEBANGSAAN D'Tempat Country Club, Bandar Sri Sendayan Negeri Sembilan

BSN telah menyertai Hari Alam Sekitar Negara Peringkat Kebangsaan pada 21 Oktober 2017 yang telah diadakan di Negeri Sembilan. Program ini bertujuan untuk memupuk dan meningkatkan kesedaran dan pemahaman tentang penjagaan alam sekitar. Pihak bank telah mengambil bahagian dalam majlis hari terbuka ini untuk mempamerkan produk-produk kewangan seperti BSN SSP, Pembiayaan Perumahan, Pembiayaan Peribadi dan lain-lain. BSN turut mengadakan cabutan BSN SSP khas iaitu 'Enviro BSN SSP Bonanza Draw' sempena program tersebut.

PESTA SUKAN KEMENTERIAN KEWANGAN (PSKK) KE-43

PSKK ke-43 tahun 2017 yang berlangsung dari 10 hingga 19 November 2017 telah menyaksikan BSN sebagai tuan rumah bagi acara tahunan ini. Sebanyak 13 agensi telah terlibat antaranya, Jabatan Penilaian Dan Perkhidmatan Harta (JPPH), Bank Negara Malaysia (BNM), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Kementerian Kewangan atau Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM), Bursa Malaysia Berhad, Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM), Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA), Suruhanjaya Sekuriti (SC) dan Lembaga Pembangunan Langkawi (LADA).

Dengan bertemakan 'Satu Semangat, Satu Matlamat', Pesta sukan ini telah berlangsung dengan jayanya selama sembilan hari dengan menyaksikan atlet daripada setiap agensi bersaing dalam pelbagai acara termasuk golf, futsal, catur, ping pong, bola tampar, bola sepak, badminton, tenpin bowling, sepak takraw, tenis, bola jaring dan olahraga.

BSN telah dinobatkan johan keseluruhan dengan menjuarai sembilan daripada 13 acara yang dipertandingkan menewaskan 12 agensi lain di bawah Kementerian Kewangan (MOF). Pelancaran logo baharu Majlis Kebajikan dan Sukan Anggota-Anggota Kementerian Kewangan (MKSACK) turut diadakan pada hari penutup PSKK ke-43 ini.

KARNIVAL KEWANGAN SARAWAK

CityOne Exhibition Centre, Kuching, Sarawak

BSN telah dijemput sekali lagi untuk menyertai Karnival Kewangan 2017 di bawah anjuran BNM yang berlangsung selama tiga hari bermula dari 24 hingga 26 November 2017 di Sarawak. Pelbagai aktiviti menarik telah dianjurkan bagi menambahkan pengetahuan terhadap perihal kewangan dan membantu individu dan peniaga menguruskan kewangan mereka dengan baik.

BSN telah membuka dua 'booth' untuk mempromosikan produk-produk yang ditawarkan seperti pembiayaan peribadi, pembiayaan perumahan, kad kredit, BSN SSP, BSJ dan SGSP. Selain itu, BSN juga telah menyertai aktiviti 'Pocket Talk' membincangkan topik "Perbankan Ejen, menambah baik kehidupan masyarakat luar bandar"

MAJLIS PENYAMPAIAN HADIAH KEMEN 'HAPPY STARTS HERE'

Cycle & Carriage Bintang TREC, Kuala Lumpur

Pada 30 November 2017, BSN telah mengadakan Majlis Penyampaian Hadiah bagi kempen kad kredit 'HAPPY STARTS HERE' dimana dua (2) pemenang bertuah telah memenangi Hadiah Utama dengan berjaya membawa balik kereta baharu Mercedes-Benz GLA 200. Kempen yang berlangsung selama enam (6) bulan bermula dari 1 April 2017 sehingga 30 September 2017 dibuka kepada pemegang kad kredit BSN baharu dan yang lama.

Kempen ini adalah salah satu daripada inisiatif yang telah dianjurkan oleh BSN sepanjang tahun untuk memberi ganjaran kepada pemegang Kad BSN di atas kesetiaan mereka dengan menawarkan peluang untuk memenangi kereta mewah Mercedes-Benz GLA 200 serta gajet dan peralatan elektronik yang canggih.

Di majlis tersebut, pihak BSN turut menyerahkan menyampaikan hadiah Apple MacBook Air kepada para pemenang bulanan dan pemenang mingguan dengan hadiah berupa Apple iPad mini 4.

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
BANK SIMPANAN NASIONAL
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017, Penyata Untung Atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti Disatukan dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada Penyata Kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 15 hingga 172.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan pada 31 Disember 2017 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Lembaga Pengarah Bank Simpanan Nasional bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146). Lembaga Pengarah juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan, Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan Penyata Kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, gambaran yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Lembaga Pengarah.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Lembaga Pengarah dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Bank Simpanan Nasional atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan memberi gambaran yang saksama.
- f. Mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Saya telah berkomunikasi dengan Lembaga Pengarah, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146), saya juga melaporkan perkara berikut:

- a. Pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Bank Simpanan Nasional dan subsidiarinya yang mana kami telah bertindak sebagai juruaudit telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146).
- b. Saya telah mempertimbangkan akaun dan Laporan Juruaudit bagi semua subsidiari yang tidak diaudit oleh saya seperti yang dinyatakan dalam Nota 9 kepada Penyata Kewangan yang telah dimasukkan dalam akaun disatukan.
- c. Saya berpuas hati bahawa akaun subsidiari yang disatukan dengan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dalam bentuk dan kandungan yang sesuai dan teratur bagi tujuan penyediaan Penyata Kewangan Kumpulan dan saya juga telah menerima maklumat dan penjelasan yang memuaskan sebagaimana yang dikehendaki bagi tujuan tersebut.
- d. Laporan Juruaudit ke atas akaun subsidiari tidak mengandungi sebarang teguran atau pemerhatian yang boleh menjelaskan Penyata Kewangan.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Lembaga Pengarah dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(TAN SRI DR. MADINAH BINTI MOHAMAD)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
30 MAC 2018

PENYATA PENGURUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, **TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH** dan **DATUK YUNOS BIN ABD GHANI** yang merupakan Pengurus dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Bank Simpanan Nasional, dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Lembaga Pengarah, Penyata Kewangan yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan perubahan kedudukan kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan serta hasil kendaliannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2017.

Bagi pihak Lembaga,

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH
PENGURUSI

Kuala Lumpur
Tarikh: **09 MAR 2018**

DATUK YUNOS BIN ABD GHANI
AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kuala Lumpur
Tarikh: **09 MAR 2018**

**PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG
BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN
BANK SIMPANAN NASIONAL**

Kami, **TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH** dan **DATUK YUNOS BIN ABD GHANI** sebagai Pengurus Lembaga Pengarah dan Ketua Eksekutif, masing-masing yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan Bank Simpanan Nasional, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan kami, adalah betul dan kami membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun 1960.

Sebenar dan sesungguhnya diakui oleh)
penama di atas:)

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH)
(No. K/P: 550216-02-5191))

)
dan

DATUK YUNOS BIN ABD GHANI)
(No. K/P: 570628-01-5959))

di Kuala Lumpur Wilayah Persekutuan)
pada 09 MAR 2018)

No. 86, Tingkat Bawah
Jalan Putra
50350 Kuala Lumpur

Di hadapan saya,

BANK SIMPANAN NASIONAL**Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974****LAPORAN PENGARAH****BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017**

Para Pengarah Bank Simpanan Nasional (Bank) dengan sukacitanya membentangkan laporan mereka berserta penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang telah diaudit bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2017.

AKTIVITI UTAMA

Aktiviti utama Bank adalah menjalankan fungsi sebagai sebuah bank simpanan iaitu menerima deposit dan memberi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kepada pelanggan termasuk operasi perbankan Islam.

Aktiviti utama subsidiari dan syarikat bersekutu adalah seperti dinyatakan masing-masing dalam Nota 9 dan 10 kepada penyata kewangan.

Tiada perubahan penting dalam aktiviti-aktiviti utama ini sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	KUMPULAN RM'000	BANK RM'000
Keuntungan sebelum belanja cukai dan zakat	279,523	218,079
Belanja cukai dan zakat	(61,780)	(46,569)
Keuntungan bersih pada tahun semasa	217,743	171,510
Keuntungan boleh diagihkan kepada:		
Pemilik Bank	179,564	171,510
Kepentingan bukan kawalan	38,179	-
Keuntungan bersih pada tahun semasa	217,743	171,510

Keputusan operasi Kumpulan dan Bank sepanjang tahun kewangan tidak rosot nilai dengan ketara oleh sebarang perkara, urusniaga atau peristiwa yang bersifat material dan luar biasa.

RIZAB, PERUNTUKAN DAN ELAUN

Tiada pindahan penting kepada atau daripada rizab atau peruntukan sepanjang tahun kewangan selain daripada yang telah dinyatakan dalam penyata kewangan.

DIVIDEN

Dividen tunai yang dibayar oleh Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2016 adalah RM5 juta.

BANK SIMPANAN NASIONAL

Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH**BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)****PARA PENGARAH BANK**

Para Pengarah yang berkhidmat sejak tarikh laporan yang lepas ialah:

Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdullah

Alex Foong Soo Hah

Md Tajuddin Bin Md Isa

Haji Kamari Zaman Bin Juhari

Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir

Datuk Fazlur Rahman Bin Ebrahim

Haji Selamat Bin Sirat (dilantik pada 14 Jun 2017)

Professor Dr. Rozainun Binti Haji Abd Aziz (dilantik pada 19 Oktober 2017)

Datuk Yunos Bin Abd Ghani (dilantik pada 1 Disember 2017)

Ramesh Pillai (berkhidmat sehingga 20 April 2017)

Datuk Adinan Bin Maning (berkhidmat sehingga 30 November 2017)

Kesemua ahli Lembaga adalah Pengarah Bukan Eksekutif kecuali Datuk Yunos Bin Abd Ghani. Kesemua ahli Lembaga adalah dilantik oleh Kementerian Kewangan Malaysia.

MANFAAT PARA PENGARAH

Sejak akhir tahun kewangan terdahulu, tiada antara Pengarah Bank telah menerima atau layak menerima sebarang imbuhan (selain daripada imbuhan yang termasuk dalam amaun agregat emolumen yang telah diterima atau patut dan belum diterima oleh para Pengarah atau gaji tetap kakitangan sepenuh masa Bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 29 dalam penyata kewangan) dibawah kontrak yang dibuat oleh Bank atau syarikat berkaitan dengan mana-mana Pengarah atau dengan firma di mana para Pengarah adalah ahlinya, atau dengan syarikat di mana para Pengarah mempunyai kepentingan kewangan yang nyata.

Sepanjang tempoh dan pada akhir tahun kewangan tiada sebarang perjanjian yang mengatakan Bank merupakan pihak yang mana Pengarahanya mungkin memperoleh manfaat menerusi pembelian saham atau debentur dalam Bank atau mana-mana badan korporat yang lain.

LAIN-LAIN MAKLUMAT BERKANUN

Sebelum penyata kedudukan kewangan dan penyata untung atau rugi dan pendapatan komprehensif lain Kumpulan dan Bank disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah yang munasabah:

- i) untuk memastikan bahawa tindakan yang sewajarnya telah diambil untuk menghapus kira hutang dan pembiayaan lapuk dan membuat peruntukan bagi hutang dan pembiayaan ragu dan mereka berpuas hati bahawa semua hutang dan pembiayaan lapuk yang diketahui telah dihapus kira dan peruntukan yang secukupnya telah dibuat untuk hutang dan pembiayaan ragu; dan
- ii) untuk memastikan aset-aset semasa yang mana nilai bukunya, mungkin tidak dapat direalisasi dalam rekod perakaunan dalam urus niaga biasa perniagaan, telah diturun nilai kepada jumlah yang dijangka boleh direalisasi.

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

LAIN-LAIN MAKLUMAT BERKANUN (Sambungan)

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak menjangkakan sebarang keadaan yang boleh menyebabkan:

- i) jumlah yang dihapus kira untuk hutang dan pembiayaan lapuk atau peruntukan bagi hutang dan pembiayaan rugu dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank adalah sangat tidak mencukupi; atau
- ii) nilai aset-aset semasa dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank mengelirukan; atau
- iii) tidak diambil kira di dalam laporan ini atau penyata kewangan yang boleh menyebabkan sebarang jumlah yang dinyatakan di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang mengelirukan; atau
- iv) yang telah timbul yang menyebabkan pematuhan kepada kaedah penilaian aset atau liabiliti Kumpulan dan Bank mengelirukan atau tidak bersesuaian.

Pada tarikh laporan ini, tidak wujud:

- i) sebarang cagaran ke atas aset-aset Kumpulan dan Bank untuk menjamin liabiliti pihak lain selepas berakhirnya tahun kewangan; atau
- ii) sebarang liabiliti luar jangka bagi Kumpulan dan Bank selepas berakhirnya tahun kewangan.

Tiada liabiliti luar jangka atau liabiliti lain daripada Kumpulan dan Bank yang boleh dikuatkuasakan atau mungkin boleh dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas bulan selepas berakhirnya tahun kewangan yang pada pendapat para Pengarah, akan atau boleh menrosotnilaikan dengan ketara keupayaan Kumpulan dan Bank untuk memenuhi obligasi mereka apabila tiba masanya.

BANK SIMPANAN NASIONAL

Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

Pada pendapat para Pengarah, selain daripada yang didedahkan dalam penyata kewangan, prestasi kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2017 tidak rosotnilai secara ketara oleh sebarang perkara, urusniaga atau peristiwa penting dan luar biasa dan tiada sebarang perkara, urusniaga atau peristiwa penting dan luar biasa berlaku dalam tempoh antara akhir tahun kewangan dan tarikh laporan ini.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah mengikut resolusi para Pengarah,

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH
PENGERUSI

DATUK YUNOS BIN ABD GHANI
PENGARAH

Kuala Lumpur

Tarikh: 09 MAR 2018

LAPORAN JAWATANKUASA SYARIAH

Dengan nama Allah yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang

Dalam melaksanakan peranan dan tanggungjawab sebagai Jawatankuasa Syariah seperti mana digariskan di dalam Rangka Kerja Urus Tadbir Syariah bagi Institusi Kewangan Islam yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia dan juga sebagai mematuhi surat perlantikan, kami dengan ini mengemukakan laporan kami bagi penyata kewangan berakhir 31 Disember 2017.

Kami telah membuat semakan ke atas prinsip dan kontrak berkaitan transaksi-transaksi dan pemakaian produk-produk Syariah yang diperkenalkan oleh Bank Simpanan Nasional dalam tempoh berakhir 31 Disember 2017. Kami juga telah membuat penilaian bagi merumus pendapat sama ada Bank Simpanan Nasional telah mematuhi prinsip dan peraturan Syariah yang dikeluarkan oleh Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia dan juga keputusan Syariah yang dibuat oleh pihak kami.

Pengurusan Bank Simpanan Nasional bertanggungjawab memastikan Bank menjalankan urusniaga berkaitan produk-produk patuh Syariah selaras dengan prinsip dan peraturan Syariah. Adalah tanggungjawab kami untuk merumus pendapat secara bebas, berdasarkan semakan kami ke atas operasi produk-produk patuh Syariah Bank Simpanan Nasional, dan untuk mengemukakan laporan ini.

Pendapat kami dirumus berdasarkan kepada maklumat yang dibentangkan kepada Jawatankuasa termasuk penilaian berdasarkan ujian ke atas setiap jenis transaksi, dokumen-dokumen yang berkaitan dan prosedur-prosedur yang digunakan oleh Bank Simpanan Nasional tidak melanggar prinsip dan peraturan Syariah.

Sepanjang tahun kewangan, terdapat kejadian ketidakpatuhan Syariah telah dikesan melalui penilaian berterusan yang dilakukan ke atas proses operasi Bank. Tindakan pembetulan sewajarnya telah diambil ke atas kejadian ketidakpatuhan Syariah tersebut sebagaimana yang telah diluluskan oleh Jawatankuasa Syariah dan Lembaga Pengarah.

Bersandarkan kepada perkara di atas, kecuali bagi ketidakpatuhan Syariah yang dinyatakan di atas, kami berpendapat bahawa:

1. kontrak, transaksi dan urusniaga yang digunakan oleh Bank Simpanan Nasional pada tahun berakhir 31 Disember 2017 yang telah kami semak, mematuhi prinsip dan peraturan Syariah; dan
2. pengagihan keuntungan dan caj kerugian berkenaan akaun pelaburan mematuhi asas-asas yang telah diluluskan oleh kami berdasarkan prinsip dan peraturan Syariah; dan
3. segala pendapatan daripada sumber-sumber yang tidak dibenarkan oleh prinsip dan peraturan Syariah telah disalurkan bagi tujuan kebajikan; dan
4. pengiraan zakat mematuhi prinsip dan peraturan Syariah.

Kami, ahli-ahli Jawatankuasa Syariah Bank Simpanan Nasional, dengan ini mengesahkan, setakat kemampuan terbaik kami, bahawa operasi produk-produk patuh Syariah Bank Simpanan Nasional untuk tahun berakhir 31 Disember 2017 telah dijalankan mengikut prinsip dan peraturan Syariah.

Bagi pihak Jawatankuasa Syariah:

DR. AHMAD ZAKI SALLEH
Pengerusi Jawatankuasa Syariah

DR. MOHD FUAD MD. SAWARI
Ahli Jawatankuasa Syariah

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

**PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
 PADA 31 DISEMBER 2017**

	NOTA	KUMPULAN		BANK	
		2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	3	708,659	823,012	577,925	732,206
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	4	-	100,000	-	100,000
Pelaburan sekuriti	5	5,713,900	6,528,544	5,519,365	6,365,260
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	6	21,805,903	21,093,111	21,805,903	21,093,111
Aset-aset lain	8	386,775	403,730	223,191	237,072
Pelaburan dalam subsidiari	9	-	-	53,000	53,000
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	10	220,690	234,523	188,592	189,058
Hartanah, loji dan kelengkapan	11	653,922	655,388	621,175	633,533
Pelaburan hartanah	12	7,276	7,570	7,276	7,570
Bayaran pajakan prabayar	13	77,574	78,665	76,719	77,788
Aset tak ketara	14	22,923	15,738	-	-
Cukai boleh dituntut	22	95,928	131,922	96,805	123,858
Aset cukai tertunda	23	97,732	93,833	97,704	93,088
Aset dana takaful am dan takaful keluarga	40	2,640,386	2,152,536	-	-
Jumlah aset		<u>32,431,668</u>	<u>32,318,572</u>	<u>29,267,655</u>	<u>29,705,544</u>
LIABILITI DAN EKUITI					
Deposit daripada pelanggan	15	20,576,746	21,269,981	20,581,454	21,273,010
Akaun pelaburan oleh pelanggan	16	3,308,709	2,890,259	3,308,709	2,890,259
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	17	992,975	1,735,258	992,975	1,735,258
Pendapatan tertunda	18	360,293	381,023	360,293	381,023
Obligasi manfaat persaraan	19	436,206	427,569	436,206	427,569
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	20	45,937	51,362	45,937	51,362
Liabiliti-liabiliti lain	21	1,250,464	847,675	1,024,627	640,419
Peruntukan untuk zakat	22	4,230	4,362	4,230	4,362
Liabiliti dana takaful am dan takaful keluarga	40	312,648	266,333	-	-
Liabiliti dana pemegang polisi takaful am dan takaful keluarga	40	2,327,738	1,886,203	-	-
Jumlah liabiliti		<u>29,615,946</u>	<u>29,760,025</u>	<u>26,754,431</u>	<u>27,403,262</u>
EKUITI					
Jumlah rizab		2,620,814	2,401,818	2,513,224	2,302,282
Kepentingan bukan kawalan terkumpul		194,908	156,729	-	-
Jumlah ekuiti		<u>2,815,722</u>	<u>2,558,547</u>	<u>2,513,224</u>	<u>2,302,282</u>
Jumlah liabiliti dan ekuiti		<u>32,431,668</u>	<u>32,318,572</u>	<u>29,267,655</u>	<u>29,705,544</u>
KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKA					
	35	<u>1,101,686</u>	<u>722,753</u>	<u>1,049,013</u>	<u>694,924</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

**PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN
 BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017**

	KUMPULAN		BANK		
	NOTA	2017	2016	2017	2016
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Hasil	24	<u>2,641,837</u>	<u>2,618,982</u>	<u>1,920,222</u>	<u>1,944,744</u>
Pendapatan faedah	25	<u>707,736</u>	<u>792,250</u>	<u>699,140</u>	<u>784,299</u>
Perbelanjaan faedah	26	<u>(198,898)</u>	<u>(271,983)</u>	<u>(200,603)</u>	<u>(273,030)</u>
Pendapatan faedah bersih		508,838	520,267	498,537	511,269
Pendapatan fi dan komisyen	27	<u>789,328</u>	<u>721,882</u>	<u>119,573</u>	<u>110,320</u>
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam	39	<u>735,105</u>	<u>640,869</u>	<u>735,105</u>	<u>640,869</u>
Pendapatan operasi lain	28	<u>102,232</u>	<u>68,469</u>	<u>58,968</u>	<u>13,744</u>
Jumlah pendapatan bersih		2,135,503	1,951,487	1,412,183	1,276,202
Perbelanjaan kakitangan	29	<u>(667,867)</u>	<u>(597,644)</u>	<u>(554,435)</u>	<u>(502,462)</u>
Overhead lain	30	<u>(978,356)</u>	<u>(930,527)</u>	<u>(443,279)</u>	<u>(419,461)</u>
Keuntungan operasi sebelum elaun rosotnilai		489,280	423,316	414,469	354,279
Elaun rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	31	<u>(197,319)</u>	<u>(196,002)</u>	<u>(197,319)</u>	<u>(196,002)</u>
Masuk kira semula/(elaun) rosotnilai aset-aset lain	32	<u>929</u>	<u>(48,782)</u>	<u>929</u>	<u>(48,782)</u>
Keuntungan operasi selepas elaun rosotnilai		292,890	178,532	218,079	109,495
Bahagian (kerugian)/keuntungan selepas cukai bagi syarikat bersekutu		<u>(13,367)</u>	<u>3,177</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Keuntungan sebelum cukai dan zakat		279,523	181,709	218,079	109,495
Zakat	22	<u>(3,310)</u>	<u>(5,401)</u>	<u>(1,000)</u>	<u>(3,000)</u>
Perbelanjaan cukai	33	<u>(58,470)</u>	<u>(64,716)</u>	<u>(45,569)</u>	<u>(49,318)</u>
Keuntungan bersih pada tahun semasa		<u>217,743</u>	<u>111,592</u>	<u>171,510</u>	<u>57,177</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

**PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN
 BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)**

NOTA	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pendapatan komprehensif lain selepas cukai:				
Item yang tidak akan diklasifikasi semula ke untung atau rugi:				
Pengukuran semula obligasi manfaat tertakrif	19	14,151	-	14,151
Item yang berkemungkinan akan diklasifikasi semula ke untung atau rugi:				
Nilai saksama sekuriti tersedia untuk jualan		30,281	16,164	30,281
Jumlah pendapatan komprehensif lain bagi tahun semasa		44,432	16,164	44,432
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun semasa		<u>262,175</u>	<u>127,756</u>	<u>215,942</u>
Keuntungan boleh diagihkan kepada:				
Pemilik Bank		179,564	75,795	171,510
Kepentingan bukan kawalan		<u>38,179</u>	<u>35,797</u>	<u>-</u>
Keuntungan bersih pada tahun semasa		<u>217,743</u>	<u>111,592</u>	<u>171,510</u>
Jumlah pendapatan komprehensif boleh diagihkan kepada:				
Pemilik Bank		223,996	91,959	215,942
Kepentingan bukan kawalan		<u>38,179</u>	<u>35,797</u>	<u>-</u>
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa		<u>262,175</u>	<u>127,756</u>	<u>215,942</u>
				<u>73,341</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUAKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017

Dituliskan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

KUMPULAN

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUAKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017

卷之三

Milik pemegang ekuiti Bank							Boleh diagih		
Tidak boleh diagih			Boleh diagih				Kepentingan		
Rizab	Rizab	Nilai	Rizab	Penyamaan	Keuntungan	Jumlah	Bukan	Jumlah	
Am	Modal*	Saksama	Pematuhan**	Keuntungan	Tertahan	Rizab	Kawalan	Ekuiti	
RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,184,915	2,339,859	120,932	2,460,791	
-	-	-	-	-	75,795	75,795	35,797	111,592	
-	-	16,164	-	-	-	16,164	-	16,164	
-	-	16,164	-	-	75,795	91,959	35,797	127,756	
-	-	-	-	-	(30,000)	(30,000)	-	(30,000)	
-	-	-	-	-	1,479	(1,479)	-	-	
-	-	-	-	-	(1,479)	1,479	-	-	
-	28,589	-	-	-	-	(28,589)	-	-	
100,000	971,240	(45,675)	131,283	42,849	1,202,121	2,401,818	156,729	2,558,547	

Padaa 1 Jannuari 2016

Keuntungan bersih pada tahun semasa Pendapatan komprehensif lain pada

tahun semasa

Jumlah pendapatan komprehensif

Dividen dibayavar

Pematuhan rizah nenuwamaan keuntungan:

Bentuk-jenis sponionia tahun 2000

卷之三

卷之三

FUDAN KE JIAO MODU

Padma Disember 2016

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

KUMPULAN

Milik pemegang ekuiti Bank ----- / -----						
Tidak boleh diagih -----/ Boleh diagih						
	Rizab	Rizab	Nilai	Rizab	Keuntungan	Jumlah
NOTA	Rizab Am	Modal*	Saksama	Pematuhan**	Keuntungan Tertahan	Rizab
	NOTA RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2017	100,000	971,240	(45,675)	131,283	42,849	1,202,121
Keuntungan bersih pada tahun semasa	-	-	-	-	-	179,564
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	30,281	-	-	14,151
Jumlah pendapatan komprehensif	-	-	30,281	-	-	44,432
Dividend dibayar	42	-	-	-	(5,000)	-
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:	-	-	-	-	-	-
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	-	-
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(42,849)	42,849
Pindahan ke rizab modal	-	130,000	-	-	(130,000)	-
Pada 31 Disember 2017	100,000	1,101,240	(15,394)	131,283	-	1,303,685
Rizab						
Kepentingan						
Bukan Kawalan						
Jumlah Ekuiti						
RM'000						
-----						

* Rizab modal diselenggara selaras dengan keperluan Seksyen 39 Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, dengan memindahkan 75.7% (2016: 50.0%) daripada keuntungan selepas cukai dan zakat. Keperluan minima bagi peruntukan rizab berkenaan dinyatakan dalam Nota 38(b)(vi).

** Bagi tahun kewangan 2013, rizab pematuhan diselenggara untuk mengukuhkan penampnan terhadap potensi kerugian kredit, menurut arahan JDKP/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014. Bank mengekalkan, dalam agregat, peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab pematuhan sekurang-kurangnya 1.2% daripada jumlah tunggakan pinjaman, pendahuluan dan pembayaran, selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

PENYATA PERUBAHAN EKUTI BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017

BANK

		Milik pemegang ekuiti Bank ----- / <i>Boleh diagih</i>			Tidak boleh diagih ----- / <i>Boleh diagih</i>		
NOTA	RM'000	Rizab	Rizab	Rizab	Rizab	Keuntungan	Jumlah
		Rizab Am	Modal*	Saksama	Pematuhan**	Penyamaan	Rizab
		NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
		100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,103,997
		-	-	-	-	-	2,258,941
		-	-	16,164	-	-	57,177
		-	-	16,164	-	-	16,164
		-	-	-	-	-	57,177
		42	-	-	-	-	73,341
						(30,000)	(30,000)

Pada 1 Januari 2016

Keuntungan bersih pada tahun semasa
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa
Jumlah pendapatan komprehensif
Dividen dibayar

Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:

Peruntukan sepanjang tahun semasa

Penggunaan rizab

Pindahan ke rizab modal

Pada 31 Disember 2016

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUTI BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

BANK		Milik pemegang ekuiti Bank			/ Boleh diagih		
		Tidak boleh diagih			/ Boleh diagih		
NOTA	Rizab Am RM'000	Rizab Modal* RM'000	Nilai Saksama RM'000	Rizab Pematuhan** RM'000	Rizab Penyamaan Keuntungan Tertahan RM'000	Rizab Keuntungan Rizab RM'000	Jumlah Rizab RM'000
Pada 1 Januari 2017	100,000	971,240	(45,675)	131,283	42,849	1,102,585	2,302,282
Keuntungan bersih pada tahun semasa	-	-	-	-	-	171,510	171,510
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	30,281	-	-	14,151	44,432
Jumlah pendapatan komprehensif	-	-	30,281	-	-	185,661	215,942
Dividen dibayar	42	-	-	-	-	(5,000)	(5,000)
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:							
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	-	-	-
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(42,849)	42,849	-
Pindahan ke rizab modal	-	130,000	-	-	-	(130,000)	-
Pada 31 Disember 2017	100,000	1,101,240	(15,394)	131,283	-	1,196,095	2,513,224

* Rizab modal diselenggara selaras dengan keperluan Seksyen 39 Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, dengan memindahkan 75.7% (2016: 50%) daripada keuntungan selepas cukai dan zakat. Keperluan minima bagi peruntukan rizab berkenaan dinyatakan dalam Nota 38(b)(vi).

** Bagi tahun kewangan 2013, rizab pematuhan diselenggara untuk mengukuhkan penamparan terhadap potensi kerugian kredit, menurut arahan JDKP/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014. Bank mengekalkan, dalam agregat, peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab pematuhan sekurang-kurangnya 1.2% daripada jumlah tunggakan pinjaman, pendahuluan dan pembayaran, selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI				
Untung sebelum cukai dan zakat				
Pelarasan untuk:				
(Pertambahan diskau)				
Pelunasan premium bersih	(27,434)	95,222	(27,434)	95,222
Susut nilai harta tanah, loji dan kelengkapan	102,233	96,176	98,537	92,998
Susut nilai pelaburan harta tanah	294	295	294	295
Pelunasan pembayaran pajakan prabayar	1,091	1,091	1,069	1,069
Pelunasan aset tak ketara	3,391	6,056	-	-
Harta tanah, loji dan kelengkapan dihapus kira	3,144	1,239	3,144	1,239
Pelarasan harta tanah, loji dan kelengkapan	7,763	796	7,763	797
(Keuntungan)/Kerugian ke atas pelupusan harta tanah, loji dan kelengkapan	(4,119)	(223)	(4,071)	52
Kerugian kemerosotan untuk harta tanah, loji dan kelengkapan	(929)	-	(929)	-
Rosot nilai kolektif untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	(122,555)	184,209	(122,555)	184,209
Kerugian rosot nilai ke atas pelaburan sekuriti	-	48,782	-	48,782
Hutang lapuk diperoleh semula	(18,861)	(11,234)	(18,861)	(11,234)
Peruntukan untuk hutang ragu termasuk dalam aset-aset lain dimasukkan semula	499	(53)	499	(53)
Hutang lapuk dihapus kira	338,735	23,027	338,735	23,027
Bahagian kerugian/(keuntungan) dalam syarikat bersekutu	13,367	(3,177)	-	-
Keuntungan bersih daripada pelaburan sekuriti	(25,278)	(25,881)	(17,721)	(19,456)
Manfaat perubatan selepas persaraan	9,869	9,675	9,869	9,675
Manfaat perubatan selepas persaraan - pelarasan	(228)	-	(228)	-
Manfaat persaraan/gratuiti	28,957	25,000	28,957	25,000
Manfaat kakitangan jangka panjang lain	10,644	790	10,644	790
Pendapatan dividen	(9,827)	(9,664)	(8,144)	(9,183)
Pelunasan geran kerajaan	(20,730)	(18,519)	(20,730)	(18,519)
Untung operasi sebelum perubahan modal kerja	569,549	605,316	496,917	534,205

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Perubahan dalam deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain	100,000	(100,000)	100,000	(100,000)
Perubahan dalam pinjaman, pendahuluan dan pemberian	(910,111)	(1,176,539)	(910,111)	(1,176,539)
Perubahan dalam aset-aset lain	16,456	(18,172)	13,382	11,548
Perubahan dalam deposit daripada pelanggan	(693,235)	(2,143,334)	(691,556)	(2,645,053)
Perubahan akaun pelaburan oleh pelanggan	418,450	(38,520)	418,450	(38,520)
Perubahan dalam deposit dan penempatan institusi kewangan lain	(742,283)	491,681	(742,283)	993,448
Perubahan dalam liabiliti-liabiliti lain	<u>402,789</u>	<u>(172,434)</u>	<u>384,208</u>	<u>(187,663)</u>
Aliran tunai digunakan dalam operasi	(838,385)	(2,552,002)	(930,993)	(2,608,574)
Cukai dibayar	(45,937)	(56,529)	(42,694)	(45,258)
Bayaran balik cukai	10,000	-	10,000	-
Zakat dibayar	(3,442)	(4,735)	(1,132)	(2,334)
Bayaran untuk manfaat perubatan selepas persaraan	(1,312)	(1,332)	(1,312)	(1,332)
Bayaran untuk manfaat persaraan/gratuiti	(24,093)	(12,787)	(24,093)	(12,787)
Bayaran untuk manfaat pekerja jangka panjang lain	<u>(1,049)</u>	<u>(599)</u>	<u>(1,049)</u>	<u>(599)</u>
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti operasi	<u>(904,218)</u>	<u>(2,627,984)</u>	<u>(991,273)</u>	<u>(2,670,884)</u>

**ALIRAN TUNAI DARIPADA
AKTIVITI PELABURAN**

Pelaburan dalam subsidiari	466	(1,250)	466	(1,250)
Terimaan daripada pelupusan hartanah, loji dan kelengkapan	4,844	2,034	4,757	1,757
Pembelian harta tanah, loji dan kelengkapan	(117,262)	(188,456)	(96,843)	(169,703)
Pembelian aset tak ketara	(4,784)	(54)	-	-
Pembelian bersih pelaburan sekuriti	(680,311)	(577,892)	-	-
Dividen diterima	9,827	9,664	8,144	9,183
Terimaan daripada pelupusan perlaburan sekuriti	<u>1,587,510</u>	<u>3,311,074</u>	<u>930,893</u>	<u>2,724,198</u>
Tunai bersih dihasilkan daripada aktiviti pelaburan	<u>800,290</u>	<u>2,555,120</u>	<u>847,417</u>	<u>2,564,185</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017 (Sambungan)

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN				
Penerimaan pinjaman dan pembiayaan daripada institusi				
	10,256	33,083	10,256	33,083
Pembayaran pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	(15,681)	(12,959)	(15,681)	(12,959)
Penerimaan geran daripada Kerajaan	-	20,000	-	20,000
Dividen dibayar kepada Kerajaan	(5,000)	(30,000)	(5,000)	(30,000)
Tunai bersih (digunakan dalam)/dihasilkan daripada aktiviti pembiayaan	(10,425)	10,124	(10,425)	10,124
PENURUNAN BERSIH TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI				
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN				
	(114,353)	(62,740)	(154,281)	(96,575)
	<u>823,012</u>	<u>885,752</u>	<u>732,206</u>	<u>828,781</u>
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN				
	<u>708,659</u>	<u>823,012</u>	<u>577,925</u>	<u>732,206</u>
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI DIWAKILI OLEH:				
Tunai dan dana jangka pendek (Nota 3)	<u>708,659</u>	<u>823,012</u>	<u>577,925</u>	<u>732,206</u>
PERUBAHAN DALAM LIABILITI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN:				
KUMPULAN/BANK	1 Januari 2017 RM'000	Aliran Tunai RM'000	Perubahan Bukan Tunai RM'000	31 Disember 2017 RM'000
Penerimaan pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	<u>51,362</u>	<u>(5,425)</u>	<u>-</u>	<u>45,937</u>
Jumlah liabiliti daripada aktiviti pembiayaan	<u>51,362</u>	<u>(5,425)</u>	<u>-</u>	<u>45,937</u>

Selaras dengan peruntukan tradisional Pengungkapan Intiatif (Pindaan MFRS 101) untuk perdamaian pergerakan liabiliti kepada aliran tunai yang timbul daripada aktiviti pembiayaan, maklumat perbandingan tidak diperlukan untuk tempoh sebelumnya.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

AKTIVITI UTAMA DAN MAKLUMAT AM

Bank Simpanan Nasional ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974 dan berpengkalan di Malaysia. Pejabat berdaftar dan lokasi utama perniagaan Bank adalah di Wisma BSN, 117, Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur.

Penyata kewangan yang disatukan pada dan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 terdiri daripada Bank dan subsidiarinya (dirujuk bersama sebagai Kumpulan) dan kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu. Penyata kewangan Bank pada dan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 tidak termasuk entiti lain.

Aktiviti utama Bank adalah untuk menjalankan fungsi sebuah bank simpanan iaitu menerima deposit dan memberi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kepada pelanggan termasuk operasi perbankan Islam.

Aktiviti utama subsidiarinya dinyatakan masing-masing di Nota 9 dan 10 kepada penyata kewangan.

Tiada sebarang perubahan ketara dalam aktiviti utama Bank dan syarikat subsidiari sepanjang tahun kewangan.

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 9 Mac 2018.

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN

(a) Penyata pematuhan

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah disediakan menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB), Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa (IFRS), Garis Panduan yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia, Pekeliling Perpendaharaan, Akta Bank Simpanan Nasional 1974, Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 (DFIA), Garis Panduan/Pekeliling Takaful yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia, Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (IFSA) dan keperluan Syariah, di mana berkenaan.

Berikut adalah MFRS, pindaan MFRS dan tafsiran IC yang telah dikeluarkan tetapi belum dikuatkuasa oleh Kumpulan dan Bank:

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2018:

- MFRS 15, *Perolehan daripada Kontrak dengan Pelanggan*
- MFRS 9, *Instrumen Kewangan (2014)*
- Penjelasan kepada MFRS 15, *Perolehan daripada Kontrak dengan Pelanggan*
- Pindaan ke atas MFRS 2, *Pembayaran Berasaskan Saham – Pengelasan dan Pengukuran Transaksi Pembayaran Berasaskan Saham*
- Pindaan kepada MFRSs terdapat di dalam dokumen bertajuk “Penambahbaikan Tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014-2016”
 - Pindaan kepada MFRS 1, *Penggunaan Kali Pertama Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia*
 - Pindaan kepada MFRS 128, *Pelaburan Dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama*
- Tafsiran IC 22, *Urus Niaga Mata Wang Asing dan Pertimbangan Pendahuluan*

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2018 (Sambungan):

- Pindaan kepada MFRS 140, *Pelaburan Hartanah - Pemindahan Pelaburan Hartanah*
- Pindaan ke atas MFRS 4, *Kontrak Insuran - Mengguna Pakai Instrumen Kewangan MFRS 9 dengan MFRS 4 Kontrak Insuran*

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2019:

- MFRS 16, *Pajakan*
- Tafsiran IC 23, *Ketidakpastian mengenai Rugi Cukai Pendapatan*
- Pindaan kepada MFRS 128, *Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama - Kepentingan jangka panjang dalam syarikat bersekutu dan usaha sama*
- Pindaan kepada MFRS 9, *Ciri-ciri Pra Pembayaran dengan Pampasan Negatif*
- Pindaan kepada MFRS yang terkandung dalam dokumen bertajuk "Perbaikan Tahunan untuk Piawaian MFRS 2015 - 2017"
 - Pindaan kepada MFRS 3, *Gabungan Perniagaan*
 - Pindaan kepada MFRS 11, *Pengaturan Bersama*
 - Pindaan kepada MFRS 112, *Cukai Pendapatan*
 - Pindaan kepada MFRS 123, *Kos Peminjaman*

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2021:

- MFRS 17, *Kontrak Insuran*

Dikuatkuasa bagi tarikh yang akan disahkan:

- Pindaan kepada MFRS 10, *Penyata Kewangan Disatukan* dan MFRS 128 *Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama - Jualan atau Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama*

Penerangan yang ringkas mengenai MFRS baru, pindaan kepada MFRS dan Tafsiran IC di atas yang telah dikeluarkan adalah seperti berikut:

(i) MFRS 15 Perolehan Daripada Kontrak dengan Pelanggan

MFRS 15 mewujudkan prinsip yang boleh diguna pakai oleh entiti untuk melaporkan maklumat berguna mengenai jenis, amaun, pemasaan dan ketidaktentuan perolehan dan aliran tunai yang diperoleh daripada kontrak dengan pelanggan. Prinsip utama MFRS 15 ialah apabila entiti mengiktiraf perolehan dengan cara yang menunjukkan pertimbangan suatu entiti dijangka layak untuk menerima sebagai pertukaran untuk barang atau perkhidmatan.

Penerimaan pakai MFRS 15 tidak dijangka mempunyai kesan penting atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(ii) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014)

Versi akhir MFRS 9 ini menggantikan semua versi MFRS 9 sebelumnya. Permohonan retrospektif diperlukan, namun maklumat perbandingan tidak dimestikan.

Piawaian ini memperkenalkan keperluan baharu bagi pengelasan dan pengukuran aset dan liabiliti, pengurangan nilai aset kewangan dan perakaunan lindung nilai.

Pengelasan dan pengukuran

Pendekatan bagi pengelasan aset kewangan didorong oleh ciri-ciri aliran tunai dan model perniagaan di mana suatu aset dipegang dengan dua kategori pengukuran – kos terlunas dan nilai saksama. Semua instrumen ekuiti diukur pada nilai saksama. Instrumen hutang diukur pada kos terlunas sekiranya entiti itu memegangnya untuk mengumpul aliran tunai berkontrak dan aliran tunai tersebut merupakan amaun prinsipal dan faedah. Bagi liabiliti kewangan, piawaian itu mengekalkan kebanyakan keperluan MFRS 139. Ini termasuk perakaunan kos terlunas bagi kebanyakan liabiliti kewangan, dengan derivatif terbenam yang dwicabang. Perubahan utama ialah, dalam keadaan apabila opsyen nilai saksama diambil sebagai liabiliti kewangan, pertukaran nilai saksama yang disebabkan oleh risiko kredit entiti itu sendiri, dicatatkan dalam pendapatan komprehensif lain bukannya penyata untung atau rugi, kecuali ini menyebabkan ketakpadanan perakaunan.

Rosotnilai

Keperluan rosotnilai diterima pakai bagi set kewangan yang diukur pada kos terlunas dan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain, pajakan belum terima dan komitmen pinjaman tertentu lain serta kontrak jaminan kewangan. Pada pengiktirafan awal, peruntukan bagi rosotnilai diperlukan bagi kerugian kredit yang dijangkakan (ECL) berikutan peristiwa kemungkir yang berkemungkinan berlaku dalam tempoh 12 bulan (ECL selama 12 bulan). Sekiranya berlaku peningkatan yang ketara dalam risiko kredit, peruntukan bagi pengurangan rosotnilai diperlukan untuk ECL yang disebabkan oleh semua peristiwa kemungkir yang mungkin sepanjang jangkaan hayat instrumen kewangan berkenaan. Pentaksiran sama ada risiko kredit telah meningkat dengan ketara sejak pengiktirafan awal dibuat bagi setiap tempoh pelaporan dengan mempertimbangkan kebarangkalian berlakunya kemungkir sepanjang baki hayat instrumen kewangan tersebut. Pentaksiran risiko kredit, serta anggaran ECL, hendaklah tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan hendaklah menggabungkan semua maklumat yang berkaitan dengan pentaksiran tersebut, termasuk maklumat mengenai peristiwa lampau, keadaan semasa dan unjuran munasabah dan boleh disokong mengenai peristiwa masa hadapan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Selain itu, anggaran mengenai ECL hendaklah mengambil kira nilai masa wang.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(ii) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014) (Sambungan)

Perakaunan lindung nilai

Dibawah MFRS 9, keperluan perakaunan lindung nilai dipermudahkan bagi ujian keberkesanan lindung nilai dan membenarkan perakaunan lindung nilai untuk diguna pakai bagi instrumen dan risiko lindung nilai yang lebih pelbagai. Piawaian tersebut tidak menyelesaikan secara jelas perakaunan lindung nilai makro, yang dipertimbangkan dalam projek berasingan.

MFRS 9 memperkenalkan perubahan penting dalam cara Kumpulan dan Bank mengambil kira instrumen kewangan, terutamanya dasar perakaunan mengenai peruntukan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan.

Penerimaan pakai keperluan bagi pengelasan dan pengukuran akan memberi kesan ke atas pengelasan dan pengukuran aset kewangan Kumpulan dan Bank, tetapi ia dijangka tidak mempunyai kesan ke atas pengelasan dan pengukuran liabiliti Kumpulan dan Bank.

Pengiktirafan dan pengukuran pengurangan rosotnilai di bawah MFRS 9 bertujuan untuk lebih berpandangan jauh berbanding dengan di bawah MFRS 139 dan menyebabkan kenaikan dalam peruntukan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan memandangkan lebih banyak aset kewangan (MFRS 9 termasuk komitmen pinjaman dan kontrak jaminan pembiayaan) akan dinilai untuk pengurangan nilai dan peruntukan bagi pengurangan nilai akan dibuat untuk sekurang-kurangnya 12 bulan ECL.

MFRS 9 membenarkan entiti-entiti meneruskan dengan perakaunan lindung nilai di bawah MFRS 139 walaupun semasa elemen lain MFRS 9 berkuat kuasa jauh pada 1 Januari 2018. Kumpulan dan Bank akan terus menerima pakai perakaunan lindung nilai di bawah MFRS 139 sehingga lebih banyak penjelasan diperoleh mengenai keperluan perakaunan lindung nilai makro.

Penyediaan MFRS 9 oleh Kumpulan dan Bank bermula pada tahun 2015 dengan penubuhan Pasukan Projek MFRS 9 yang diketuai oleh Ketua Pegawai Kewangan Bank dan dibantu oleh perunding bagi Pelaksanaan MFRS 9. Pada tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2016, Kumpulan dan Bank menyelesaikan penilaian jurang dan mula membangunkan model-model pengurangan nilai patuh MFRS 9 bagi semua pendedahan kredit yang rosotnilai.

MFRS 9 menggantikan panduan dalam MFRS 139, *Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran* mengenai klasifikasi dan pengukuran aset kewangan dan liabiliti kewangan, dan perakaunan lindung nilai.

Piawaian memperkenalkan keperluan baru untuk klasifikasi dan pengukuran aset dan liabiliti kewangan, rosotnilai aset kewangan dan perakaunan lindung nilai. Pendekatan klasifikasi aset kewangan didorong oleh ciri-ciri aliran tunai dan model perniagaan di mana aset dipegang dengan tiga kategori pengukuran kos dilunaskan, nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian ("FVTPL") dan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI").

Bagi kemerosotan nilai, MFRS 9 memperkenalkan model kerugian rosotnilai kerugian yang akan memerlukan lebih banyak pengiktirafan yang tepat mengenai kerugian kredit yang dijangkakan untuk mencerminkan perubahan risiko kredit instrumen kewangan serta keadaan ekonomi masa depan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(ii) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014) (Sambungan)

Kumpulan dan Bank menjangkakan perubahan kepada penyata kewangan dalam bidang klasifikasi dan pengukuran untuk aset dan liabiliti kewangan dan mereka adalah seperti berikut:

- Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain yang dikelaskan sebagai pembiayaan dan belum terima serta pelaburan dalam sekuriti hutang yang diklasifikasikan sebagai dipegang hingga matang di bawah MFRS 139 dijangka dikelaskan sebagai aset kewangan yang diukur pada kos pelunasan di bawah MFRS 9;
- Majoriti sekuriti hutang yang dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual ("AFS") di bawah MFRS 139 dijangka dikelaskan sebagai sekuriti pelaburan yang diukur di FVOCI;
- Aset dan liabiliti kewangan yang dipegang untuk dagangan dijangka terus diukur di FVTPL; dan
- Pelaburan dalam instrumen ekuiti yang pada masa ini dikelaskan sebagai AFS dan diukur pada kos kerana tidak ada harga pasaran disebut harga dijangka dikelaskan dan diukur pada FVTPL.

Perubahan yang dijangkakan mengenai klasifikasi aset dan liabiliti kewangan di atas tidak dijangka memberi kesan material ke atas nilai aset Kumpulan dan Bank.

Secara berasingan, di bawah model rosotnilai kerugian yang dijangka baru, Kumpulan dan Bank menjangkakan peruntukan kerugian pinjaman kepada pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar adalah pada 4.69%.

Kumpulan dan Bank terus menyempurnakan dan mengesahkan model penurunan nilai yang mungkin mengubah kesan sebenar ke atas penggunaan.

Dari segi nisbah modal, Kumpulan dan Bank menjangkakan peningkatan nisbah modal kecil sebanyak 0.32% disebabkan oleh peruntukan rosot nilai yang lebih tinggi yang akan meningkatkan modal peringkat II pada tarikh permohonan awal.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(iii) Pindaan ke atas MFRS 2 Pembayaran Berasaskan Saham - Pengelasan dan Pengukuran Transaksi Pembayaran Berasaskan Saham

Pindaan ini memberi panduan tentang bagaimana untuk mengambil kira situasi yang berikut:

- Kesan syarat-syarat keadaan letak hak dan tidak letak hak mengenai pengukuran yang bayaran berdasarkan saham penyelesaian tunai;
- Pengelasan urus niaga bayaran berdasarkan saham dengan ciri-ciri penyelesaian bersih untuk pegangan pajak; dan
- Pengubahsuai kepada terma-terma dan syarat-syarat urus niaga bayaran berdasarkan saham yang mengubah klasifikasi transaksi dari tunai diselesaikan untuk penyelesaian ekuiti.

Kumpulan dan Bank pada masa ini tidak mempunyai apa-apa urus niaga bayaran berdasarkan saham, penggunaan pindaan ini tidak mempunyai sebarang kesan kewangan ke atas Kumpulan dan Bank.

(iv) Pindaan kepada MFRS yang terkandung dalam dokumen bertajuk "Penambahbaikan Tahunan kepada Piawaian MFRS 2014 - 2016".

Peningkatan tahunan terdiri daripada pindaan berikut:

(a) Pindaan kepada MFRS 1 Penerimaan Kali Pertama Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia

Pindaan ini menghapuskan peruntukan tertentu dari Piawaian yang telah memenuhi tujuannya dan tidak lagi diperlukan.

(b) Pindaan kepada MFRS 128 Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama

Pindaan tersebut menjelaskan bahawa apabila pelaburan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama dipegang oleh entiti yang merupakan organisasi modal teroka, atau dana bersama, unit amanah atau entiti yang serupa, entiti boleh memilih untuk mengukur pelaburan itu pada nilai saksama pada suatu pelaburan mengikut asas pelaburan mengikut Standard.

Penerimaan Peningkatan Tahunan kepada Piawaian MFRS 2014 - 2016 Kitaran tidak dijangka mempunyai kesan kewangan ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(v) Tafsiran IC 22 Urus Niaga Mata Wang Asing dan Pertimbangan Terlebih Dahulu

Tafsiran IC menangani isu di mana kadar pertukaran yang akan digunakan dalam laporan transaksi urus niaga mata wang asing melibatkan pertimbangan terlebih dahulu sama ada dibayar atau diterima. Penggunaan Tafsiran IC ini dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(vi) Pindaan kepada MFRS 140 Pelaburan Hartanah – Pemindahan Pelaburan Hartanah

Pindaan ini menjelaskan peruntukan yang sedia ada dalam piawaian mengenai pemindahan kepada, atau daripada kategori pelaburan harta tanah. Penggunaan pindaan ini dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(vii) Pindaan ke atas MFRS 4 Kontrak Insuran - Mengguna Pakai Instrumen Kewangan MFRS 9 dengan MFRS 4 Kontrak Insuran

Pindaan menangani isu-isu yang timbul daripada cabaran peralihan memohon pengecualian sementara daripada MFRS 9 untuk penanggung insurans memandangkan kontrak insurans baru yang akan datang MFRS 17 standard dijangka akan dikeluarkan tidak lama lagi. Tarikh tamat tempoh pengecualian sementara daripada MFRS 9 bertepatan dengan tarikh kuat kuasa tentatif MFRS 17, seperti yang diputuskan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Antarabangsa pada bulan November 2016. Di samping itu, untuk mengurangkan kesan turun naik sementara keputusan yang dilaporkan entiti yang berurusan dengan kontrak insurans, pindaan memperkenalkan dua pilihan sukarela tambahan, iaitu pendekatan lapisan dan pendekatan penangguhan.

(viii) MFRS 16 Pajakan

MFRS 16 memperkenalkan model perakaunan tunggal untuk penyewa dan menghapuskan perbezaan antara pajakan kewangan dan pajakan operasi. Penerima pajak kini perlu mengiktiraf aset dan liabiliti untuk semua pajakan dengan tempoh lebih daripada 12 bulan, kecuali aset sandaran yang mempunyai nilai yang rendah. Dengan mengguna pakai MFRS 16, Kumpulan dan Bank dikehendaki untuk mengambil kira sebahagian besar daripada pajakan operasi mereka dalam kunci kira-kira dengan mengiktiraf aset dan liabiliti pajakan 'hak-guna', sekali gus meningkatkan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank.

Kesan kewangan yang timbul daripada penggunaan piawaian ini masih dinilai oleh Kumpulan.

(ix) MFRS 17 Kontrak Insuran

MFRS 17 dikeluarkan oleh MASB pada bulan Ogos 2017. Piawaian ini akan menggantikan MFRS 4 yang sedia ada dan mewujudkan prinsip untuk pengiktirafan, pengukuran, persembahan dan pendedahan kontrak insuran. Kumpulan kini sedang menilai kesan kewangan mengguna pakai MFRS 17.

(x) Pindaan kepada MFRS 10 Penyata Kewangan Disatukan dan MFRS 128 Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama – Jualan atau Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama

Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 menangani konflik antara keperluan MFRS 128 *Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama* dan MFRS 10 *Penyata Kewangan Disatukan* dan menjelaskan bahawa dalam transaksi yang melibatkan syarikat bersekutu atau usaha sama, sejauh mana keuntungan atau kerugian pengiktirafan bergantung sama ada harta yang dijual atau disumbangkan membentuk perniagaan. Menurut pindaan itu, keuntungan atau kerugian sepenuhnya harus diiktiraf atas kehilangan kawalan ke atas perniagaan, sama ada perniagaan itu terletak di dalam anak syarikat atau tidak. Pada masa yang sama, keuntungan atau kerugian daripada penjualan atau sumbangan anak syarikat yang bukan terdiri daripada perniagaan sebagaimana yang ditakrifkan dalam MFRS 3 *Gabungan Perniagaan* kepada syarikat bersekutu atau usaha sama hanya boleh diiktiraf pada pelabur yang tiada kaitan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama.

Para Pengarah tidak menjangka bahawa permohonan pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 akan memberi kesan yang ketara kepada penyata kewangan disatukan Kumpulan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(b) Asas pengukuran

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank ini telah disediakan berdasarkan kos sejarah melainkan daripada yang dinyatakan dalam Nota 2. Kos sejarah secara umumnya berdasarkan nilai saksama pertimbangan yang terlibat dalam pertukaran untuk aset. Nilai saksama adalah harga yang akan diterima untuk menjual aset atau dibayar untuk memindahkan liabiliti dalam urus niaga yang teratur antara peserta pasaran pada tarikh pengukuran, tidak kira sama ada harga tersebut boleh diperhatikan dengan terus atau dianggarkan dengan menggunakan teknik penilaian lain. Dalam menganggar nilai saksama aset atau liabiliti, Kumpulan mengambil kira karakter aset atau liabiliti jika peserta pasaran akan mengambil karakter tersebut dalam menentukan harga aset atau liabiliti pada tarikh pengukuran. Nilai saksama untuk pengukuran dan/atau untuk tujuan pendedahan di dalam penyata kewangan disatukan ditetapkan atas dasar tersebut kecuali untuk transaksi pembayaran berdasarkan saham yang berada di dalam skop MFRS 2, urus niaga pemajakan yang berada di dalam skop MFRS 117 dan pengukuran yang mempunyai persamaan dengan nilai saksama tetapi bukan dinilai pada nilai saksama, seperti nilai boleh direalisasi dalam MFRS 102 atau nilai digunakan dalam MFRS 136.

Di samping itu, untuk tujuan laporan kewangan, pengukuran nilai saksama dikategorikan kepada Tahap 1, 2 atau 3 berdasarkan tahap input kepada pengukuran nilai saksama yang boleh diperhatikan dan tahap signifikan input kepada pengukuran nilai saksama secara keseluruhan yang dihuraikan seperti berikut:

- Input Tahap 1 adalah harga disebut (tidak dilaras) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang sama di mana entiti boleh mengaksesnya pada tarikh pengukuran;
- Input Tahap 2 adalah input, selain daripada harga disebut yang termasuk dalam Tahap 1, yang boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung; dan
- Input Tahap 3 adalah input yang tidak boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti.

Kumpulan mengenal pasti pemindahan antara hierarki nilai saksama pada tarikh peristiwa atau perubahan dalam keadaan yang menyebabkan pemindahan.

(c) Mata wang fungsian dan pembentangan

Penyata kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia (RM), yang merupakan mata wang fungsian Kumpulan dan Bank dan telah dibundarkan kepada ribu yang terdekat, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan

Dalam penyediaan penyata kewangan, pengurusan dikehendaki membuat pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan polisi perakaunan dan jumlah aset, liabiliti, pendapatan dan perbelanjaan. Keputusan sebenar mungkin berbeza daripada anggaran ini. Anggaran dan andaian asas disemak secara berterusan. Semakan ke atas anggaran perakaunan diiktiraf dalam penyata kewangan dalam tempoh di mana anggaran itu disemak dan dalam mana-mana tempoh akan datang yang rosotnilai.

Bahagian penting penganggaran, ketidakpastian dan pertimbangan kritikal yang digunakan dalam mengguna pakai dasar perakaunan yang mempunyai kesan penting dalam menentukan jumlah yang diiktiraf dalam penyata kewangan adalah seperti berikut:

(i) Kerugian rosotnilai atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Kumpulan dan Bank menyemak portfolio pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan untuk menentukan sama ada kerugian rosotnilai patut diiktiraf dalam untung atau rugi.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dianggap sebagai rosotnilai apabila terdapat bukti objektif rosotnilai akibat daripada peristiwa kerugian yang telah menrosotnilaikan anggaran aliran tunai masa depan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan tersebut selepas pengiktirafan awal.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(i) Kerugian rosotnilai atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Rosotnilai kolektif

Rosotnilai kolektif diaplikasi ke atas kumpulan pembiayaan dengan karakter risiko kredit yang sama, dan yang tidak dikelaskan di bawah rosotnilai individu.

Elaun kolektif mengambil kira kebarangkalian pembiayaan menjadi mungkir (atau kebarangkalian mungkir) dan anggaran kerugian apabila mungkir (atau kerugian mungkir) pembiayaan tertentu.

Kebarangkalian mungkir adalah hasil kumulatif tren mungkir untuk tempoh tertentu yang ditetapkan, sedangkan kerugian mungkir adalah diukur dengan mempertimbangkan nilai cagaran kepada pembiayaan dan anggaran tempoh pemulihan daripada cagaran.

Kebarangkalian mungkir mencerminkan sektor perniagaan untuk pembiayaan dan ditapis ke tahap graviti dari segi mungkir yang ditunjukkan oleh pembiayaan. Kadar untuk kebarangkalian mungkir mengambil aspek risiko sektor perniagaan.

(ii) Rosotnilai aset kewangan tersedia untuk jualan

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, pihak pengurusan akan menilai sama ada terdapat bukti objektif rosotnilai akibat daripada satu atau lebih peristiwa yang berlaku selepas pengiktirafan awal pelaburan.

Rosotnilai sekuriti hutang

Sekuriti hutang rosotnilai jika terdapat tanda peristiwa kerugian telah berlaku sejak pengiktirafan awal. Ia biasanya mempunyai kesan negatif terhadap anggaran aliran tunai masa depan berkaitan dengan pembayaran balik sekuriti.

Rosotnilai sekuriti ekuiti

Bagi instrumen ekuiti, rosotnilai tidak dikenal pasti berdasarkan analisa unjurran aliran tunai seperti instrumen hutang di atas. Ia wujud kerana berlakunya peristiwa-peristiwa berikut:

- a. penurunan signifikan dalam nilai saksama sekuriti di bawah kos asal (20%); atau
- b. penurunan berpanjangan dalam nilai saksama sekuriti di bawah kos asal (9 bulan)

Peristiwa di atas ini dianggap bukti objektif bagi peruntukan rosotnilai atas sekuriti ekuiti.

(iii) Aset cukai tertunda

Aset cukai tertunda diiktiraf ke atas kerugian cukai belum guna, elauan modal belum diserap dan perbezaan sementara yang boleh ditolak sehingga ke tahap di mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan cukai masa hadapan yang mencukupi boleh diperolehi untuk kegunaan cukai belum guna, elauan modal belum diserap dan perbezaan sementara tersebut. Pertimbangan signifikan oleh pengurusan diperlukan untuk menentukan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf, berdasarkan tempoh masa yang berkemungkinan dan tahap keuntungan boleh cukai hadapan, bersama-sama dengan strategi perancangan cukai masa hadapan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(iv) Obligasi manfaat persaraan

Nilai kini obligasi pelan manfaat ditentukan bergantung kepada beberapa faktor yang ditentukan menggunakan beberapa andaian.

Andaian yang digunakan untuk menentukan kos bersih manfaat persaraan telah mengambil kira kadar diskaun, kadar inflasi perubatan kadar peningkatan gaji. Sebarang perubahan dalam andaian ini akan memberi kesan kepada amaun bawaan obligasi pelan manfaat ditentukan.

Kumpulan dan Bank menentukan kadar diskaun yang berpatutan pada setiap akhir tempoh pelaporan. Ia digunakan untuk menentukan nilai semasa anggaran aliran keluar tunai masa hadapan yang diperlukan bagi menyelesaikan obligasi pelan manfaat ditentukan tersebut. Dalam menentukan kadar diskaun yang bersesuaian, Kumpulan dan Bank mengambil kira kadar faedah bagi bon korporat berkualiti tinggi yang dinominasikan dalam mata wang di mana manfaat tersebut akan dibayar dan ianya mempunyai tempoh kematangan lebih kurang sama dengan tempoh obligasi pelan manfaat ditentukan tersebut.

Andaian utama yang digunakan dalam penganggaran obligasi masa hadapan Kumpulan dan Bank yang timbul daripada manfaat perubatan selepas perkhidmatan, manfaat persaraan/gratuiti dan manfaat kakitangan jangka panjang lain masing-masing dinyatakan dalam Nota 19.

(v) Peruntukan untuk fi wakalah/pembiayaan Akaun Khas Individu (ISA) dan Akaun Unit Perlindungan (PUA)

Peruntukan untuk fi wakalah

Peruntukan telah dibuat untuk merekodkan kerugian masa hadapan yang tertentu, jika ada, kepada Pengendali Takaful yang timbul daripada servis kontrak polisi individu dengan peserta.

a. Produk caruman tunggal

Peruntukan dianggar berdasarkan nilai kini aktuari bagi perbelanjaan penyelenggaraan pada masa hadapan.

b. Produk lain

Peruntukan dianggarkan berdasarkan aliran wang tunai bersih masa hadapan yang didiskaunkan kepada Pengendali Takaful dengan menggunakan kaedah aktuari yang selaras dengan apa yang digunakan bagi bukan unit rizab dalam penanggung insurans hayat konvensional dikenali sebagai kaedah rizab “sterling”.

Andaian yang digunakan adalah selaras dengan apa yang digunakan dalam penilaian dana Tabarru' dan andaian perbelanjaan Pengendali Takaful adalah berdasarkan kajian pengalaman Kumpulan.

Pembiayaan untuk ISA dan PUA

Kumpulan menyediakan pembiayaan kepada peserta untuk menyelesaikan caj Tabarru' tertunggak kepada dana takaful keluarga bagi jumlah yang kekurangan dalam dana setiap peserta ISA dan PUA. Peruntukan untuk kerugian rosotnilai dibuat kepada pembiayaan ini dengan menggunakan anggaran nisbah luput bagi sijil-sijil yang terlibat. Selepas pembiayaan, peruntukan untuk kerugian rosotnilai akan dinyatakan semula sehingga jumlah asal dibekalkan untuk sijil peserta yang menambah kekurangan mereka manakala kerugian rosotnilai dihapus kira bagi sijil/manfaat yang luput.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(vi) Takaful

Penghutang takaful diiktiraf apabila terhutang dan pengiktirafan awal diukur pada nilai saksama pertimbangan yang diterima atau belum diterima. Selepas pengiktirafan awal, penghutang takaful diukur pada kos terlunas menggunakan kaedah kadar hasil efektif.

Jika terdapat bukti objektif bahawa penghutang takaful rosotnilai, Kumpulan mengurangkan jumlah bawaan penghutang takaful dengan sewajarnya dan mengiktiraf kerugian rosotnilai dalam untung atau rugi. Kumpulan mengumpulkan bukti objektif bahawa penghutang takaful dirosotnilakan menggunakan proses yang sama bagi aset kewangan yang dibawa pada kos terlunas. Kerugian rosotnilai dikira di bawah kaedah sama yang digunakan untuk aset kewangan. Proses-proses ini telah dijelaskan di Nota 2(i)(v). Penghutang Takaful dinyahiktiraf apabila kriteria penyahiktirafan bagi aset kewangan telah dipenuhi.

(vii) Dana takaful am – Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Peruntukan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan adalah berdasarkan anggaran kos muktamad bagi semua tuntutan yang berlaku tetapi tidak diselesaikan pada akhir tempoh pelaporan, sama ada dilaporkan atau tidak, bersama-sama dengan tuntutan yang berkaitan dengan kos pengendalian dan pengurangan nilai penyelamatan yang dijangka dan lain-lain pemulihan. Kelewatian boleh berlaku dalam pemberitahuan dan penjelasan dalam beberapa jenis tuntutan. Oleh itu, kos muktamad tuntutan ini tidak boleh diketahui dengan pasti pada akhir tempoh pelaporan. Liabiliti ini dikira pada akhir tempoh pelaporan dengan menggunakan pelbagai teknik unjuran tuntutan piawaian aktuari berdasarkan data empirik dan andaian semasa yang boleh merangkumi margin untuk sisihan negatif. Liabiliti ini tidak didiskaunkan untuk nilai masa wang. Tiada peruntukan untuk rizab penyamaan atau malapetaka diiktiraf. Liabiliti ini tidak lagi diiktiraf apabila kontrak loput, ditamatkan atau dibatalkan.

Sebagaimana dengan semua unjuran, terdapat unsur-unsur ketidaktentuan, maka unjuran tuntutan masa hadapan mungkin berbeza daripada pengalaman tuntutan sebenar disebabkan tahap ketidakpastian yang terlibat dalam mengunjurkan tuntutan masa hadapan adalah berdasarkan pengalaman tuntutan lepas. Ketidaktentuan ini berlaku dari perubahan dalam dasar risiko, perubahan dalam penyebaran risiko, masa dan jumlah penyelesaian tuntutan serta ketidakpastian dalam model unjuran dan asas andaian.

(viii) Dana takaful keluarga - Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Bagi perniagaan kumpulan keluarga, peruntukan dibuat bagi kos tuntutan bersama dengan perbelanjaan yang berkaitan dan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan bagi kemalangan dan perlindungan kesihatan pada akhir tempoh pelaporan. Kos muktamad bagi tuntutan tertunggak adalah dianggar dengan menggunakan pelbagai teknik unjuran tuntutan piawaian aktuari, seperti Chain Ladder, Bornheutter-Ferguson dan Nisbah Rugi Muktamad oleh aktuari Kumpulan yang berkelayakan. Bagi semua unjuran, terdapat unsur-unsur yang tidak menentu maka pengalaman tuntutan masa hadapan mungkin berbeza daripada pengalaman tuntutan sebenar disebabkan tahap ketidakpastian yang terlibat dalam mengunjurkan tuntutan masa hadapan adalah berdasarkan pengalaman tuntutan lepas.

Ketidaktentuan ini berlaku disebabkan perubahan dalam dasar risiko, perubahan dalam penyebaran risiko, masa dan jumlah penyelesaian tuntutan serta ketidakpastian dalam model unjuran dan asas andaian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(ix) Dana takaful keluarga - Rizab aktuari

Liabiliti aktuari bagi produk berkaitan dengan pelaburan dan produk bukan berkaitan dengan pelaburan dikira menggunakan kaedah aliran tunai didiskaun untuk memastikan sebarang aliran tunai negatif masa hadapan akibat kekurangan caj Tabarru' untuk memenuhi jangkaan perbelanjaan manfaat keluar dihapuskan.

Liabiliti takaful keluarga diiktiraf apabila kontrak dimeterai dan caruman dikenakan.

Liabiliti ini diukur dengan menggunakan kaedah penilaian aktuari prospektif. Liabiliti ini ditentukan sebagai jumlah nilai kini manfaat masa hadapan yang ditolak dengan nilai kini bagi pertimbangan kasar masa hadapan yang timbul daripada sijil yang didiskaunkan pada kadar diskaun risiko yang bersesuaian. Liabiliti ini berdasarkan andaian anggaran terbaik dan dengan mengambil kira pengalaman penting kebelakangan ini. Jumlah yang sesuai bagi peruntukan margin risiko untuk sisihan negatif daripada jangkaan pengalaman dibuat dalam penilaian liabiliti.

Bagi sijil keluarga di mana sebahagian daripada atau keseluruhan caruman terkumpul dalam suatu dana, jumlah yang terkumpul seperti yang diisyiharkan kepada peserta akan ditetapkan sebagai liabiliti. Pensifaran diaplikasi pada peringkat sijil dan tiada sijil dianggap sebagai aset di bawah kaedah penilaian yang diguna pakai.

Pelarasan kepada liabiliti pada setiap akhir tempoh pelaporan adalah direkodkan dalam untung atau rugi. Keuntungan daripada margin sisihan negatif di atas kontrak larian diiktiraf dalam untung atau rugi sepanjang hayat kontrak manakala kerugian diiktiraf sepenuhnya dalam untung atau rugi pada tahun pertama larian.

Liabiliti ini tidak diiktirafkan apabila kontrak luput, ditamatkan atau dibatalkan. Pada setiap akhir tempoh pelaporan, satu penilaian dibuat sama ada liabiliti takaful keluarga yang diiktiraf adalah mencukupi dengan menggunakan ujian kecukupan liabiliti yang sedia ada.

Apa-apa kekurangan direkodkan dalam untung atau rugi dengan penubuhan rizab teknikal bagi kerugian tersebut. Pada tempoh berikutnya, liabiliti bagi suatu blok perniagaan yang telah gagal ujian kecukupan adalah berdasarkan andaian-andaian yang ditubuhkan pada masa pengiktirafan kerugian. Kerugian yang berhasil daripada ujian kecukupan liabiliti boleh ditarikbalik dalam tahun-tahun masa hadapan jika rosotnilai tidak lagi wujud.

Sebagaimana dengan semua unjuran, terdapat unsur-unsur ketidaktentuan dan oleh itu liabiliti yang diunjurkan mungkin akan berbeza daripada liabiliti yang sebenar disebabkan tahap penting ketidakpastian yang terlibat dalam kadar diskaun yang digunakan dan juga andaian kematian dan kesihatan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING

Dasar-dasar perakaunan yang dinyatakan di bawah telah diguna pakai secara konsisten untuk semua tempoh yang dibentangkan dalam penyata kewangan ini, dan telah digunakan secara konsisten oleh Kumpulan dan Bank, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(a) Asas penyatuan

(i) Subsidiari dan asas penyatuan

Penyata kewangan yang disatukan merangkumi penyata kewangan Bank dan entiti yang dikawal oleh Bank dan subsidiarinya. Kawalan dicapai apabila Bank:

- mempunyai kuasa atas penerima pelaburan;
- terdedah atau mempunyai hak, pulangan berubah-ubah dari penglibatannya dengan menerima pelaburan; dan
- mempunyai keupayaan untuk menggunakan kuasanya untuk memberi kesan kepada pulangan.

Bank menaksir semula sama ada ia mengawal satu penerima pelaburan jika fakta dan keadaan menunjukkan bahawa terdapat perubahan kepada satu atau lebih tiga unsur kawalan yang disenaraikan di atas.

Apabila Bank mempunyai hak mengundi kurang daripada majoriti di dalam penerima pelaburan, ianya mempunyai kuasa ke atas penerima pelaburan apabila hak mengundinya cukup untuk memberikan kebolehan praktikal dalam mentadbir aktiviti relevan penerima pelaburan secara unilateral. Bank mempertimbangkan semua fakta relevan dan keadaan dalam menaksir sama ada hak mengundi Bank dalam satu penerima pelaburan adalah mencukupi untuk memberi ia kuasa, termasuk:

- saiz pegangan hak mengundi Bank berbanding dengan saiz dan penyerakan pemegangan pemegang-pemegang undian yang lain;
- potensi hak mengundi dipegang oleh Bank, pemegang-pemegang undian lain atau pihak lain;
- hak terhasil daripada persetujuan kontrak lain; dan
- mana-mana fakta tambahan dan keadaan yang menunjukkan bahawa Bank mempunyai, atau tidak mempunyai, kebolehan untuk mentadbir aktiviti relevan pada masa keputusan perlu dibuat, termasuk corak pengundian di mesyuarat pemegang saham sebelumnya.

Penyatuan subsidiari bermula apabila Bank mendapatkan kawalan ke atas subsidiari dan terhenti apabila Bank hilang kawalan terhadap subsidiari itu. Secara khusus, pendapatan dan perbelanjaan dalam subsidiari yang diambil alih atau dilupuskan di dalam tahun kewangan dimasukkan di dalam untung atau rugi dari tarikh Bank mendapat kawalan sehingga tarikh Bank berhenti mengawal subsidiari.

Untung atau rugi dan setiap komponen pendapatan komprehensif lain diagihkan kepada pemilik Bank dan kepada kepentingan bukan kawalan. Jumlah pendapatan komprehensif subsidiari diagihkan kepada pemilik Bank dan kepada kepentingan bukan kawalan walaupun menyebabkan keputusan kepentingan bukan kawalan mempunyai baki defisit.

Jika perlu, pelarasan dibuat kepada penyata kewangan subsidiari dengan melaraskan polisi perakaunan mereka sejajar dengan dasar-dasar perakaunan Kumpulan.

Semua aset dan liabiliti dalam ahli kumpulan, ekuiti, pendapatan, perbelanjaan dan aliran tunai yang berkaitan dengan urus niaga di antara ahli-ahli Kumpulan dihapuskan sepenuhnya semasa penyatuan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Perubahan dalam kepentingan pemilikan Kumpulan dalam subsidiari

Perubahan dalam kepentingan pemilikan Kumpulan dalam subsidiari yang tidak menyebabkan kehilangan kawalan Kumpulan diambil kira sebagai urusniaga ekuiti. Amaun bawaan bagi kepentingan Kumpulan dan kepentingan bukan kawalan dilaraskan untuk mencerminkan perubahan dalam kepentingan relatif dalam subsidiari. Sebarang perbezaan di antara amaun yang mana kepentingan bukan kawalan dilaraskan dan nilai saksama pertimbangan yang dibayar atau diterima diiktiraf secara langsung dalam ekuiti pemilikan Bank.

Apabila Kumpulan kehilangan kawalan ke atas subsidiari, keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi dan dikira sebagai perbezaan di antara:

- a. agregat nilai saksama pertimbangan yang diterima dan nilai saksama sebarang kepentingan tertangguh; dan
- b. amaun bawaan terdahulu oleh aset (termasuk muhibah) dan liabiliti subsidiari dan sebarang kepentingan bukan kawalan.

Semua jumlah yang sebelum ini diiktiraf di dalam pendapatan komprehensif lain yang berkenaan dengan subsidiari tersebut diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan aset atau liabiliti yang berkenaan subsidiari (iaitu dikelaskan semula sebagai untung atau rugi dan dipindahkan ke satu lagi kategori ekuiti seperti yang ditetapkan/dibenarkan oleh MFRS). Nilai saksama bagi apa-apa pelaburan tertahan oleh bekas subsidiari pada tarikh apabila kawalan hilang dianggap sebagai nilai saksama pada pengiktirafan awal bagi perakaunan berikutnya di bawah MFRS 139 *Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran* atau, di mana berkenaan, kos pada pengiktirafan awal pelaburan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama.

Kombinasi Perniagaan

Pengambilalihan subsidiari dan perniagaan diambil kira dengan menggunakan kaedah pengambilalihan. Pertimbangan yang dipindahkan di dalam kombinasi perniagaan ini diukur pada nilai saksama di mana ia dikira sebagai jumlah pengambilalihan pada tarikh nilai saksama aset yang dipindahkan oleh Kumpulan, liabiliti yang ditanggung oleh Kumpulan kepada penerima pemilik aset terdahulu dan instrumen ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan dalam pertukaran untuk kawalan subsidiari yang diambil alih. Kos berkaitan pengambilalihan yang terlibat diiktiraf dalam untung atau rugi apabila ditanggung.

Pada tarikh pengambilalihan, aset dikenal pasti dan liabiliti yang diambil alih dianggap diiktiraf pada nilai saksama, kecuali:

- aset atau liabiliti cukai tertunda atau aset atau liabiliti yang berkaitan dengan pengaturan manfaat pekerja adalah diiktiraf dan diukur selaras dengan MFRS 112 *Cukai Pendapatan* dan MFRS 119 *Manfaat Pekerja*;
- liabiliti atau instrumen ekuiti yang berkaitan dengan pengaturan pembayaran berdasarkan saham oleh penerima atau pengaturan pembayaran berdasarkan saham oleh Kumpulan dimasukkan bagi menggantikan pengaturan pembayaran berdasarkan saham oleh penerima yang diukur mengikut MFRS 2 *Pembayaran berdasarkan Saham* pada tarikh pengambilalihan; dan
- aset (atau kumpulan penyingkiran) yang diklasifikasikan sebagai dipegang untuk jualan selaras dengan MFRS 5 *Aset Bukan Semasa Dipegang untuk Jualan dan Penamatkan Kendalian* adalah diukur mengikut Piawaian tersebut.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Muhibah adalah diukur sebagai lebihan jumlah pertimbangan yang dipindahkan, apa-apa amaun kepentingan bukan kawalan semasa diambilalih, dan nilai saksama kepentingan ekuiti pemerolehan yang sebelum ini diambilalih (jika ada) ke atas amaun bersih pengambilalihan nilai pada tarikh jumlah aset dikenalpasti diambilalih dan liabiliti yang ditanggung. Jika, selepas penilaian semula, jumlah bersih pengambilalihan-tarikh aset dikenalpasti diambilalih dan liabiliti yang ditanggung melebihi jumlah pertimbangan yang dipindahkan, apa-apa amaun kepentingan bukan kawalan yang diambilalih dan nilai saksama ekuiti pemerolehan yang sebelum ini mempunyai kepentingan dalam syarikat yang diambilalih (jika ada), lebihan tersebut diiktiraf serta-merta dalam untung atau rugi sebagai keuntungan tawaran pembelian.

Kepentingan bukan kawalan adalah kepentingan pemilikan yang hadir dan melayakkan pemegangnya untuk berkongsi satu kadar aset bersih entiti sekiranya berlaku pembubaran yang mungkin pada mulanya diukur sama ada pada nilai saksama atau mengikut bahagian bersekadar dengan kepentingan bukan kawalan melalui jumlah yang diiktiraf daripada aset bersih yang boleh dikenalpasti. Asas pilihan pengukuran dibuat berdasarkan transaksi-transaksi. Lain-lain jenis kepentingan bukan kawalan diukur pada nilai saksama atau, apabila berkenaan, atas dasar yang dinyatakan dalam piawaian lain.

Jika pertimbangan yang dipindahkan oleh Kumpulan dalam penggabungan perniagaan termasuk aset atau liabiliti yang terhasil daripada pengaturan kontinjen, pertimbangan kontinjen diukur pada nilai saksama semasa tarikh pengambilalihan. Perubahan dalam nilai saksama pertimbangan kontinjen yang layak ke atas pelarasannya tempoh pengukuran diselaraskan secara retrospektif, dengan pelarasannya yang sepadan terhadap muhibah. Pelarasannya tempoh pengukuran adalah pelarasannya yang timbul daripada maklumat tambahan yang diperoleh semasa “tempoh pengukuran” (yang tidak boleh melebihi satu tahun dari tarikh pengambilalihan) mengenai fakta dan keadaan yang wujud pada tarikh pengambilalihan.

Perakaunan yang berikutnya bagi perubahan dalam nilai saksama pertimbangan luar jangka yang tidak layak sebagai pelarasannya tempoh pengukuran bergantung kepada bagaimana pertimbangan kontinjen diklasifikasikan. Pertimbangan kontinjen yang diklasifikasikan sebagai ekuiti tidak diukur semula pada tarikh laporan berikutnya dan penyelesaian berikutnya adalah diambilkira dalam ekuiti. Pertimbangan kontinjen yang diklasifikasikan sebagai aset atau liabiliti diukur semula pada tarikh pelaporan berikutnya selaras dengan MFRS 139 *Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran* atau MFRS 137 *Peruntukan, Liabiliti Luarjangka dan Aset Luarjangka*, sebagaimana yang sesuai, dengan keuntungan atau kerugian sepadan yang diiktiraf dalam untung rugi.

Jika kepentingan ekuiti di mana kombinasi perniagaan dicapai secara berperingkat-peringkat, Kumpulan sebelumnya telah memegang kepentingan ekuiti akan diukur semula pada nilai saksama mengikut tarikh pengambilalihan tersebut (iaitu tarikh apabila Kumpulan mencapai kawalan) dan keuntungan atau kerugian yang terhasil, jika ada, diiktiraf dalam untung rugi. Jumlah yang timbul daripada kepentingan yang diambilalih sebelum tarikh pengambilalihan di mana sebelum ini telah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain diklasifikasikan kepada untung atau rugi, di mana keadaan itu akan menjadi sesuai jika kepentingan itu telah dilupuskan.

Jika permulaan perakaunan bagi penggabungan perniagaan adalah tidak lengkap menjelang akhir tempoh pelaporan di mana gabungan itu berlaku, Kumpulan melaporkan jumlah sementara bagi barang yang perakaunannya adalah lengkap. Jumlah sementara diselaraskan dalam tempoh pengukuran (seperti di atas), atau aset atau liabiliti tambahan diiktiraf, untuk mencerminkan maklumat baru yang diperolehi tentang fakta dan keadaan yang wujud pada tarikh pengambilalihan itu, jika diketahui, akan merosotnilaikan amaun yang diiktiraf pada tarikh berkenaan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Subsidiari

Pelaburan dalam subsidiari yang dihapuskan semasa penyatuan, dinyatakan pada kos ditolak kerugian rosotnilai, jika ada, dalam penyata kewangan Bank yang berasingan. Kos pelaburan termasuk kos transaksi.

(ii) Pelaburan dalam syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai pengaruh penting. Pengaruh penting adalah kuasa untuk mengambil bahagian dalam keputusan dasar kewangan dan operasi syarikat bersekutu tetapi tidak mempunyai kawalan atau kawalan bersama ke atas dasar-dasar tersebut.

Keputusan dan aset dan liabiliti syarikat bersekutu diambil kira di dalam penyata kewangan yang disatukan menggunakan kaedah perakaunan ekuiti, kecuali apabila pelaburan, atau sebahagian daripadanya, diklasifikasikan sebagai dipegang untuk jualan, di mana ianya akan diambil kira selaras dengan MFRS 5. Di bawah kaedah ekuiti, pelaburan di dalam syarikat bersekutu pada mulanya diiktiraf di dalam penyata kedudukan kewangan pada kos dan diselaraskan kemudiannya untuk mengiktiraf untung atau rugi dan pendapatan komprehensif lain Kumpulan ke atas syarikat bersekutu. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat bersekutu melebihi kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu berkenaan (termasuk sebarang kepentingan jangka panjang yang pada amnya, merupakan sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam syarikat bersekutu), Kumpulan tidak meneruskan mengiktiraf bahagiannya dalam kerugian. Kerugian tambahan diiktiraf hanya setakat di mana Kumpulan menanggung obligasi perundangan atau konstruktif atau membuat pembayaran bagi pihak syarikat bersekutu.

Pelaburan dalam syarikat bersekutu diambil kira dengan menggunakan kaedah ekuiti dari tarikh di mana pelaburan menjadi syarikat bersekutu. Sebarang lebihan kos pengambilalihan ke atas kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama aset, liabiliti dan liabiliti luar jangka bersih yang dikenal pasti adalah mewakili muhibah, di mana ia dimasukkan di dalam amaun bawaan pelaburan. Sebarang lebihan kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama bersih aset dan liabiliti yang boleh dikenal pasti ke atas kos pelaburan, selepas penilaian semula, diiktiraf serta merta di dalam untung atau rugi dalam tempoh di mana pelaburan tersebut diperoleh.

Keperluan MFRS 139 digunakan untuk menentukan sama ada ia perlu untuk mengiktiraf sebarang rosotnilai bagi pelaburan Kumpulan dalam syarikat bersekutu. Apabila perlu, keseluruhan amaun bawaan pelaburan (termasuk muhibah) diuji untuk rosotnilai mengikut MFRS 136 *Rosotnilai Aset* sebagai aset tersendiri dengan membandingkan amaun boleh pulih (lebih tinggi daripada nilai yang digunakan dan nilai saksama ditolak kos pelupusan) dengan amaun bawaan. Sebarang kerugian rosotnilai yang diiktiraf membentuk sebahagian dengan amaun bawaan pelaburan. Sebarang keterbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf mengikut MFRS 136 setakat mana amaun boleh pulih pelaburan kemudiannya meningkat.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(ii) Pelaburan dalam syarikat bersekutu (Sambungan)

Kumpulan tidak meneruskan penggunaan kaedah ekuiti dari tarikh pelaburan terhenti menjadi syarikat bersekutu atau apabila pelaburan tersebut dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan. Apabila Kumpulan mengekalkan kepentingan dalam bekas syarikat bersekutu dan kepentingan yang dikekalkan adalah aset kewangan, Kumpulan mengukur kepentingan dikekalkan pada nilai saksama pada tarikh tersebut dan nilai saksama adalah dianggap sebagai nilai saksama pada pengiktirafan awal mengikut MFRS 139. Perbezaan di antara amaun bawaan syarikat bersekutu pada tarikh kaedah ekuiti dihentikan, dan nilai saksama sebarang kepentingan dikekalkan dan apa-apa hasil daripada melupuskan sebahagian kepentingan dalam syarikat bersekutu diambil kira dalam penentuan keuntungan atau kerugian di atas pelupusan syarikat bersekutu. Di samping itu, Kumpulan akan mengambil kira semua jumlah yang sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain berkenaan dengan syarikat bersekutu sama seperti dasar yang akan disyaratkan jika syarikat bersekutu telah secara langsung melupuskan aset atau liabiliti yang berkaitan. Oleh itu, sekiranya keuntungan atau kerugian yang dahulunya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain oleh syarikat bersekutu akan dikelaskan semula kepada untung atau rugi ke atas pelupusan aset atau liabiliti. Kumpulan mengklasifikasikan semula keuntungan atau kerugian daripada ekuiti kepada untung atau rugi (sebagai pelarasaran klasifikasi semula) apabila kaedah ekuiti dihentikan.

Kumpulan masih menggunakan kaedah ekuiti apabila pelaburan dalam syarikat bersekutu menjadi satu pelaburan dalam usahasama. Tidak ada pengukuran semula nilai saksama kepada sebarang perubahan dalam kepentingan pemilikan.

Apabila Kumpulan mengurangkan kepentingan pemilikannya dalam syarikat bersekutu tetapi Kumpulan terus menggunakan kaedah ekuiti, Kumpulan mengklasifikasikan semula kepada untung atau rugi bahagian keuntungan atau kerugian yang sebelum ini telah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sehubungan dengan pengurangan dalam kepentingan pemilikan jika keuntungan atau kerugian akan dikelaskan semula kepada untung atau rugi ke atas pelupusan aset atau liabiliti yang berkaitan.

Apabila sekumpulan entiti berurusniaga dengan syarikat bersekutu Kumpulan, untung atau rugi dari urus niaga dengan syarikat bersekutu diiktiraf dalam penyata kewangan yang disatukan hanya setakat kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu yang tidak berkaitan dengan Kumpulan.

(b) Urus niaga mata wang asing

Urus niaga dalam mata wang asing ditukarkan kepada mata wang fungsian bagi setiap entiti dalam Kumpulan pada kadar pertukaran pada tarikh urus niaga.

Aset dan liabiliti kewangan dalam mata wang asing pada akhir tempoh pelaporan ditukarkan kepada mata wang fungsian pada kadar pertukaran pada tarikh tersebut.

Aset dan liabiliti bukan kewangan dalam mata wang asing yang diukur pada nilai saksama ditukarkan kepada mata wang fungsian pada kadar pertukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan. Perbezaan mata wang asing yang timbul daripada pertukaran semula diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(c) Pendapatan faedah dan pembiayaan dan perbelanjaan

Semua instrumen kewangan yang diukur pada kos terlunas dan aset kewangan yang menjana faedah/keuntungan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk dagangan dan sekuriti tersedia untuk jualan, pendapatan faedah dan pembiayaan dan perbelanjaan diiktiraf di bawah pendapatan faedah, perbelanjaan faedah dan pendapatan bersih bagi operasi Perbankan Islam dalam untung atau rugi menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

Kaedah faedah/keuntungan efektif adalah kaedah pengiraan kos aset dan liabiliti kewangan yang dilunaskan dan mengagihkan pendapatan faedah/pembiayaan atau perbelanjaan dalam tempoh yang berkenaan. Kadar faedah/keuntungan efektif adalah kadar diskau anggaran pembayaran tunai masa hadapan atau penerimaan melalui jangka hayat instrumen kewangan atau tempoh yang lebih singkat kepada jumlah bersih amaun bawaan bagi aset atau liabiliti kewangan. Pengiraan ini mengambil kira semua syarat kontrak instrumen kewangan tetapi tidak mengambil kira kerugian kredit masa hadapan. Yuran dan kos urus niaga yang ketara adalah penting kepada kadar faedah efektif dan kiraan premium atau diskau.

Pendapatan daripada kontrak berdasarkan jual-beli diiktiraf menggunakan asas kadar keuntungan efektif ke atas tempoh kontrak berdasarkan jumlah pokok belum dijelaskan manakala pendapatan daripada Ijarah (kontrak berdasarkan pajakan) diiktiraf menggunakan asas kadar keuntungan efektif ke atas tempoh pajakan.

Bagi aset kewangan yang telah rosotnilai di mana nilai aset kewangan telah dikurangkan akibat kerugian rosotnilai, pendapatan faedah/pembiayaan terus diiktiraf menggunakan kadar faedah/keuntungan dengan mendiskaunkan aliran tunai masa hadapan bagi tujuan mengukur kerugian rosotnilai.

(d) Pendapatan dan perbelanjaan fi dan komisyen

Pendapatan dan perbelanjaan fi dan komisyen yang integral dengan kadar pendapatan faedah/pembiayaan efektif ke atas aset atau liabiliti kewangan dimasukkan dalam pengukuran kadar pendapatan faedah/pembiayaan efektif.

Kos sampingan dan pendapatan komisyen merangkumi fi servis akaun, fi pengurusan pelaburan, komisyen jualan, fi penempatan pinjaman bersindiket diiktiraf selepas perkhidmatan berkaitan dilaksanakan. Apabila komitmen pinjaman tidak dijangka dikeluarkan dari pinjaman, fi komitmen pinjaman berkenaan diiktiraf atas dasar sama rata sepanjang tempoh komitmen tersebut.

Lain-lain fi terutamanya berkaitan dengan urus niaga dan fi perkhidmatan, diambil kira sebagai perbelanjaan apabila perkhidmatan diberikan.

Fi wakalah, perbelanjaan komisyen dan perbelanjaan pengurusan

Selaras dengan prinsip-prinsip Wakalah seperti yang diluluskan oleh Jawatankuasa Syariah dan dipersetujui oleh pemegang polisi dan Pengendali Takaful, peratusan yang dipersetujui ke atas sumbangan kasar akan dikenakan oleh dana Pengendali Takaful secara pendahuluan kepada dana takaful am dan takaful keluarga sebagai fi wakalah.

Fi wakalah yang dikenakan oleh dana Pengendali Takaful daripada peserta digunakan untuk membayar semua perbelanjaan pengurusan dan perbelanjaan komisyen Pengendali Takaful, yang telah ditanggung bagi pihak dana takaful am dan keluarga. Semua perbelanjaan pengurusan diiktiraf oleh Pengendali Takaful apabila berlaku.

Perbelanjaan komisyen, iaitu kos langsung yang telah ditanggung dalam mendapatkan caruman ke atas sijil takaful diiktiraf oleh Pengendali Takaful sebagai perbelanjaan dan diperuntukkan sewajarnya dalam tempoh di mana ia berkemungkinan menghasilkan pendapatan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(e) Dividen

Pendapatan dividen daripada subsidiari, syarikat bersekutu dan pelaburan lain diiktiraf apabila hak para pemegang saham untuk menerima bayaran telah ditentukan.

(f) Pendapatan sewa

Pendapatan sewa daripada pelaburan harta tanah diiktiraf dalam untung atau rugi berasaskan garis lurus sepanjang tempoh pajakan. Insentif pajakan yang diberikan diiktiraf sebagai sebahagian penting daripada jumlah pendapatan sewa di sepanjang tempoh pajakan. Pendapatan sewa daripada harta tanah dipajak yang dipajak semula diiktiraf sebagai pendapatan lain.

(g) Geran kerajaan

Geran kerajaan tidak diiktiraf sehingga terdapat kepastian yang munasabah bahawa Bank akan mematuhi syarat-syarat yang dikenakan kepada mereka dan bahawa geran tersebut akan diterima.

Geran kerajaan diiktiraf dalam untung atau rugi secara sistematis sepanjang tempoh di mana Bank mengiktirafkannya sebagai perbelanjaan kos yang berkaitan di mana geran bertujuan untuk digunakan. Secara amnya, geran kerajaan di mana syarat utama adalah Bank perlu membeli, membina atau memperoleh aset bukan semasa diiktiraf sebagai hasil tertunda dalam penyata kedudukan kewangan dan dilunaskan kepada untung atau rugi secara sistematis dan rasional ke atas jangka hayat aset tersebut.

Geran kerajaan yang diterima sebagai pampasan untuk perbelanjaan atau kerugian yang bertujuan memberi bantuan kewangan segera kepada Bank dengan tiada kos berkaitan masa depan diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh di mana ia dikira akan diterima.

Manfaat daripada pinjaman kerajaan pada kadar faedah di bawah kadar faedah pasaran dianggap sebagai geran kerajaan diukur sebagai perbezaan di antara perolehan yang diterima dan nilai saksama pinjaman berdasarkan kadar faedah pasaran semasa.

(h) Pencukaian

Perbelanjaan cukai pendapatan terdiri daripada cukai semasa yang perlu dibayar dan cukai tertunda. Cukai semasa dan cukai tertunda diiktiraf di dalam untung atau rugi kecuali pada tahap di mana ia berkaitan dengan penggabungan perniagaan atau perkara yang diiktiraf secara langsung dalam ekuiti atau pendapatan komprehensif lain.

Cukai semasa yang perlu dibayar adalah berdasarkan kepada untung atau rugi boleh cukai untuk tahun tersebut dan dikira menggunakan kadar cukai yang telah digubal atau digubal secara substantif pada akhir tempoh laporan.

Cukai tertunda diiktiraf atas perbezaan sementara antara amaun dibawa aset dan liabiliti dalam penyata kewangan dan asas cukai berkaitan yang digunakan dalam pengiraan keuntungan boleh cukai. Cukai tertunda diiktiraf untuk semua perbezaan ditolak sementara, kerugian cukai belum digunakan dan kredit cukai belum digunakan setakat mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai masa depan yang mencukupi akan tersedia di mana perbezaan-perbezaan sementara yang boleh ditolak, kerugian cukai belum digunakan dan kredit cukai belum digunakan. Aset cukai tertunda itu dan liabiliti tidak diiktiraf sekiranya perbezaan sementara timbul daripada muhibah atau daripada pengiktirafan awal aset atau liabiliti dalam urusniaga yang bukan kombinasi perniagaan dan tidak menrosotnilaikan sama ada perakaunan atau keuntungan boleh cukai atau kerugian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(h) Pencukaian (Sambungan)

Cukai tertunda diukur pada kadar cukai yang dijangka akan dipakai dalam tempoh di mana liabiliti dilangsaikan atau aset direalisasikan, berdasarkan undang-undang yang telah digubal atau digubal secara substantif pada akhir tempoh laporan. Pengukuran liabiliti dan aset cukai tertunda mencerminkan kesan cukai seperti mana Kumpulan dan Bank menjangkakan pada akhir tempoh pelaporan, untuk memperoleh atau melangsaikan amaun bawaan aset dan liabilitinya.

Amaun dibawa bagi aset cukai tertunda dinilai semula pada setiap akhir tempoh pelaporan dan dikurangkan sehingga tiada kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai yang mencukupi akan tersedia untuk membolehkan semua atau sebahagian daripada aset tersebut diperolehi semula.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diimbangi apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuaskan untuk mengimbangi aset cukai semasa terhadap liabiliti cukai semasa dan apabila ia berkaitan dengan cukai pendapatan yang dikenakan oleh pihak berkuasa percuaian yang sama dan Kumpulan dan Bank berhasrat untuk menyelesaikan aset cukai semasa mereka dan liabiliti atas nilai bersih.

(i) Instrumen kewangan

(i) Pengiktirafan

Aset kewangan atau liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila, dan hanya apabila Kumpulan dan Bank menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen tersebut.

Aset kewangan dan liabiliti kewangan pada mulanya diukur pada nilai saksama. Kos urus niaga, yang secara langsung dikaitkan dengan pengambilalihan atau pengeluaran instrumen kewangan, ditambah atau ditolak (selain daripada instrumen kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian).

Derivatif tertanam diiktiraf secara berasingan daripada kontrak tuan rumah dan diambil kira sebagai derivatif jika, dan hanya jika, ia tidak berkait rapat dengan ciri-ciri ekonomi dan risiko kontrak tuan rumah dan kontrak tuan rumah tidak dikategorikan sebagai nilai saksama melalui keuntungan dan kehilangan. Kontrak tuan rumah, sekiranya terbitan terbitan diiktiraf secara berasingan, diambil kira mengikut dasar yang terpakai kepada sifat kontrak tuan rumah.

(ii) Penyahiktirafan

Aset kewangan atau sebahagian daripadanya hanya dinyahiktiraf apabila hak kontraktual kepada aliran tunai dari aset kewangan tersebut berakhir atau aset kewangan tersebut dipindahkan kepada pihak lain tanpa kawalannya dikekalkan atau sebahagian besar risiko atau ganjaran hakmilik terhadap aset tersebut. Ketika penyahiktirafan aset kewangan, perbezaan antara amaun bawaan aset dan jumlah pertimbangan telah diterima (termasuk apa-apa aset baru yang baru diperolehi dikurangkan dengan sebarang liabiliti baru yang dianggarkan) dan apa-apa keuntungan atau kerugian terkumpul yang telah diiktiraf dalam ekuiti, diiktiraf dalam untung atau rugi.

Liabiliti kewangan atau sebahagian darinya hanya dinyahiktiraf apabila obligasi kontrak telah dilucutkan atau dibatalkan atau cukup tempoh. Semasa liabiliti kewangan dinyahiktiraf perbezaan diantara amaun bawaan liabiliti kewangan dihapuskan atau dipindahkan kepada pihak lain dan jumlah pertimbangan yang dibayar termasuk apa-apa aset bukan tunai dipindahkan atau liabiliti dianggarkan diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(iii) Mengofset

Aset dan liabiliti kewangan diofset dan amaun bersih dibentangkan dalam penyata kedudukan kewangan hanya apabila Kumpulan dan Bank mempunyai hak undang-undang untuk mengofset amaun diiktiraf dengan hasrat samada untuk menyelesaikan secara asas bersih atau merealisasikan aset dan melangsakan liabiliti secara serentak.

Pendapatan dan perbelanjaan dibentangkan secara asas bersih hanya jika dibenarkan di bawah MFRS, atau untuk keuntungan dan kerugian yang timbul dari kumpulan urus niaga yang sama seperti dalam aktiviti perdagangan Kumpulan dan Bank.

(iv) Kaedah faedah/keuntungan efektif

Kadar faedah/keuntungan efektif adalah kaedah pengiraan/pelunasan kos bagi instrumen hutang, liabiliti kewangan dan pembahagian faedah pendapatan bagi tempoh yang berkenaan. Kaedah faedah/keuntungan efektif adalah kadar yang tepat anggaran penerimaan tunai masa hadapan melalui jangka tempoh hayat aset dan liabiliti kewangan, atau (jika bersesuaian) tempoh lebih pendek, kepada amaun bawaan bersih pada pengiktirafan awal.

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai

Pada akhir tempoh laporan, Kumpulan dan Bank mentaksir sama ada wujud bukti objektif di mana aset kewangan yang tidak dinilai pada nilai saksama melalui untung atau rugi telah merosot. Aset kewangan atau kumpulan aset kewangan rosotnilai apabila bukti objektif mempamerkan peristiwa kerugian yang telah berlaku selepas pengiktirafan awal aset tersebut, dan peristiwa kerugian memberi kesan ketara ke atas aliran tunai aset yang boleh dianggar secara munasabah.

Bukti objektif bahawa aset kewangan (termasuk sekuriti-sekuriti ekuiti) rosotnilai boleh merangkumi kesukaran kewangan yang signifikan bagi peminjam atau penerbit; kemungkiran atau pengabaian oleh peminjam; penstrukturran semula terma pinjaman atau pendahuluan di mana Kumpulan dan Bank sebaliknya tidak akan mempertimbangkan; petunjuk bahawa peminjam atau penerbit akan mengalami kemufusan; hilang daripada pasaran aktif untuk sekuriti; atau data lain yang boleh diperhatikan berkaitan dengan sekumpulan aset seperti perubahan yang bertentangan dengan status pembayaran peminjam atau penerbit dalam kumpulan; atau keadaan ekonomi yang berkait dengan kemungkiran kumpulan tersebut. Sebagai tambahan untuk pelaburan dalam sekuriti ekuiti, pengurangan yang ketara berpanjangan di dalam nilai saksama di bawah kos ialah bukti yang objektif terhadap rosotnilai.

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Kumpulan dan Bank mengambil kira bukti rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada tahap kolektif. Kesemua pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individu signifikan dinilai rosotnilai secara khusus. Jika semua pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individunya signifikan dan didapati tidak mengalami rosotnilai secara khusus akan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai yang telah berlaku tetapi belum dikenalpasti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Dalam penentuan rosotnilai ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, Kumpulan dan Bank menilai pada akhir setiap tempoh pelaporan sama ada terdapat bukti objektif bahawa pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pembiayaan telah rosotnilai. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai dan kerugian rosotnilai berlaku hanya jika terdapat bukti objektif rosotnilai sebagai hasil daripada satu atau lebih peristiwa yang telah berlaku selepas pengiktirafan awal aset (iaitu peristiwa kerugian yang ditanggung) dan bahawa kerugian mempunyai kesan ke atas anggaran aliran tunai masa hadapan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang boleh dianggarkan dengan pasti.

Kumpulan dan Bank menilai secara individu sama ada bukti objektif rosotnilai wujud secara individu bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang signifikan secara individu, atau secara kolektif bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang tidak signifikan secara individu. Jika ditentukan bahawa tiada bukti objektif rosotnilai wujud bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang ditaksir secara individu, pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kemudian dimasukkan ke dalam kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan ciri-ciri risiko kredit yang sama dan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dinilai secara individu untuk rosotnilai dan di mana kerugian rosotnilai adalah diiktiraf, ia tidak dimasukkan dalam penilaian kolektif untuk rosotnilai.

Kerugian rosotnilai atas aset yang dibawa pada kos terlunas diukur sebagai perbezaan antara nilai bawaan aset kewangan dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar faedah/keuntungan efektif asal aset tersebut. Kerugian rosotnilai diiktiraf di dalam untung atau rugi dan dinyatakan dalam akaun elauan atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan. Faedah dan untung ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang rosotnilai akan diiktiraf melalui diskaun '*unwinding*'.

Perubahan dalam peruntukan rosotnilai ke atas nilai masa adalah digambarkan sebagai komponen pendapatan faedah/pembiayaan.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individunya tidak signifikan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai dengan mengkelaskan bersama pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut ciri-ciri risiko yang serupa.

Di dalam menilai rosotnilai kolektif Kumpulan dan Bank menggunakan tren permodelan statistik sejarah bagi tren kebarangkalian, mungkir masa pemulihan dan jumlah kerugian yang berlaku. Ianya dilaraskan oleh pertimbangan pengurusan sama ada kedudukan kredit dan ekonomi semasa menyebabkan kerugian melebihi atau berkurangan daripada yang dicadangkan oleh permodelan sejarah. Kadar kemungkiran, kadar kerugian dan jangkaan pemulihan masa depan ditanda aras berdasarkan keputusan sebenar untuk memastikan ia terus bersesuaian.

Apabila peristiwa berikutnya menyebabkan jumlah kerugian rosotnilai menurun, penurunan dalam kerugian rosotnilai akan diselaraskan semula melalui untung atau rugi.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan diklasifikasikan sebagai rosotnilai apabila prinsipal atau faedah/untung atau kedua-duanya tertunggak untuk tempoh 90 hari ke atas atau tertunggak kurang daripada itu tetapi disokong oleh tanda kelemahan kredit pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Bagi mengukuhkan lagi penampang terhadap potensi kerugian kredit, Kumpulan dan Bank telah mengekalkan, secara agregat, peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab pematuhan pada kadar minimum sebanyak 1.2% daripada jumlah pinjaman/pembiayaan terkumpul (tidak termasuk pinjaman/pembiayaan dengan jaminan tersirat daripada Kerajaan Persekutuan Malaysia), selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu seperti yang dikehendaki oleh BNM melalui surat rujukan JDPK/8808/13/01/05 diterbitkan pada 4 Februari 2014.

Dalam tahun 2014, BNM mengarahkan Kumpulan dan Bank mematuhi keperluan undang-undang untuk mengekalkan kadar minimum sebanyak 1.2% rosotnilai kolektif atas pinjaman rosotnilai hendaklah digunakan berdasarkan segmentasi pinjaman. Bagi kes di mana sekiranya terdapat kekurangan antara rosotnilai kolektif yang dikira berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank dan mematuhi keperluan undang-undang untuk mengekalkan kadar minimum sebanyak 1.2% untuk segmen pinjaman tertentu, maka Kumpulan dan Bank perlu mengenalpasti perbezaan melalui untung atau rugi. Walau bagaimanapun, sekiranya segmen pinjaman tertentu, kemerosotan kolektif adalah lebih tinggi daripada 1.2% yang dikira berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank maka kemerosotan bagi segmen pinjaman tersebut harus dikekalkan kiraan berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank.

(b) Pelaburan sekuriti dipegang hingga matang

Bagi sekuriti dibawa pada kos terlunas yang mana terdapat bukti objektif rosotnilai, kerugian rosotnilai diukur sebagai perbezaan antara amaun bawaan sekuriti dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar faedah/untung efektif asal sekuriti. Amaun kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi. Faedah di atas pelaburan sekuriti dipegang hingga matang yang rosotnilai diiktiraf secara berterusan melalui diskaun ‘unwinding’.

Penarikbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf apabila penurunan secara objektif boleh dikaitkan kepada satu peristiwa yang berlaku selepas rosotnilai diiktiraf, sehingga tahap amaun bawaan sekuriti tidak melebihi kos terlunas apabila tiada rosotnilai diiktiraf. Penarikbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi.

Untuk sekuriti dibawa pada kos, kerugian rosotnilai diukur sebagai perbezaan antara amaun bawaan sekuriti dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar pulangan pasaran semasa untuk sekuriti yang sama. Amaun kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi dan kerugian rosotnilai sedemikian tidak boleh ditarik balik selepas pengiktirafannya. Kumpulan dan Bank akan menghapusnya pelaburan sekuriti dipegang hingga matang apabila ianya dapat dikenalpasti tidak boleh dipungut semula.

(c) Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan

Bagi pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang mana terdapat bukti objektif rosotnilai, kerugian rosotnilai terkumpul yang telah diiktiraf secara langsung dalam pendapatan komprehensif lain boleh dipindahkan daripada pendapatan komprehensif lain untuk mendapat keuntungan atau kerugian, walaupun sekuriti tidak diiktiraf. Kerugian rosotnilai terkumpul diukur sebagai perbezaan antara kos perolehan (selepas ditolak apa-apa bayaran balik prinsipal dan pelunasan) dan nilai saksama semasa (ditolak sebarang kerugian rosotnilai yang diiktiraf sebelumnya dalam untung atau rugi).

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(c) Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan (Sambungan)

Jika dalam tempoh berikutnya nilai saksama bagi pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang telah rosotnilai meningkat dan peningkatan tersebut secara objektifnya dapat dikaitkan dengan peristiwa yang berlaku selepas kerugian rosotnilai telah diiktiraf dalam untung atau rugi, kerugian rosotnilai dilaraskan semula dengan amaun pelarasan tersebut diiktiraf dalam untung atau rugi. Bagaimanapun, sebarang bayaran balik pelaburan sekuriti ekuiti tersedia untuk jualan pada nilai saksama yang rosotnilai diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain. Kumpulan dan Bank akan menghapuskan pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang tertentu apabila ianya dapat dikenalpasti tidak boleh dipungut semula.

(vi) Penetapan pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Aset dan liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank telah ditetapkan pada nilai saksama melalui untung atau rugi dalam keadaan berikut:

- a. Aset atau liabiliti diurus, dinilai dan dilaporkan secara dalaman berdasarkan nilai saksama.
- b. Penetapan ini menyingkirkan atau mengurangkan secara signifikan suatu perbezaan perakaunan yang mungkin wujud.
- c. Aset atau liabiliti mengandungi derivatif terbenam yang secara signifikan mengubah aliran tunai yang mungkin diperlukan di dalam kontrak tersebut.

Nota 36 menunjukkan jumlah bagi setiap kelas aset atau liabiliti kewangan yang telah ditetapkan pada nilai saksama melalui untung atau rugi. Penjelasan kepada asas untuk setiap penetapan telah dibentangkan seperti di dalam nota setiap aset atau liabiliti kelas yang berkenaan.

(j) Rosotnilai aset bukan kewangan

Amaun dibawa bagi aset bukan kewangan Kumpulan dan Bank dikaji semula pada setiap tarikh akhir tempoh pelaporan untuk menentukan samada terdapat sebarang petunjuk rosotnilai. Jika terdapat sebarang petunjuk sedemikian, amaun boleh pulih aset dianggarkan dan kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi Kumpulan dan Bank.

Dasar tentang rosotnilai aset-aset bukan kewangan diringkaskan seperti berikut:

Aset-aset lain

Aset-aset lain seperti harta tanah, loji dan kelengkapan, pelaburan dalam syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu dikaji semula untuk petunjuk rosotnilai yang objektif pada akhir setiap tempoh pelaporan atau apabila terdapat sebarang petunjuk yang aset-aset ini mungkin rosotnilai. Jika terdapat petunjuk sedemikian, kerugian rosotnilai ditentukan sebagai lebihan daripada nilai bawaan aset mengatasi amaun boleh pulihnya (yang lebih besar antara nilai dalam kegunaan atau nilai saksama tolak kos pelupusan) dan diiktiraf dalam untung atau rugi. Sebarang penarikbalikan kerugian rosotnilai untuk aset-aset ini diiktiraf dalam untung atau rugi. Amaun bawaan dinaikkan kepada amaun boleh pulih setelah semakan, dengan syarat amaun tersebut tidak melebihi amaun bawaan yang sepatutnya dibawa (bersih selepas pelunasan atau susut nilai) jika tiada kerugian rosotnilai diiktiraf untuk aset-aset tersebut pada tahun-tahun sebelumnya.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(k) Tunai dan kesetaraan tunai

Tunai dan kesetaraan tunai termasuk tunai dan baki bank dengan bank-bank berlesen dan institusi kewangan lain dan wang panggilan dan penempatan deposit matang dalam tempoh sebulan, adalah jangka pendek, pelaburan yang sangat cair dengan kematangan satu bulan atau kurang dari tarikh pengambilalihan dan sedia untuk ditukar kepada tunai dengan risiko ketara perubahan dalam nilai.

(l) Aset dan liabiliti dagangan

Aset-aset dan liabiliti-liabiliti dagangan ialah aset dan liabiliti yang diperolehi oleh Kumpulan dan Bank dengan tujuan utamanya untuk dijual atau dibeli kembali dalam tempoh terdekat atau dipegang sebagai sebahagian daripada portfolio yang dikendalikan bersama untuk keuntungan jangka pendek atau untuk tujuan perletakan.

Aset-aset dan liabiliti-liabiliti pada awalnya diiktiraf dan seterusnya diukur pada nilai saksama dalam penyata kedudukan kewangan, dengan kos transaksi yang diiktiraf dalam untung atau rugi. Semua perubahan nilai saksama diiktiraf sebagai sebahagian daripada pendapatan dagangan bersih dalam untung atau rugi. Aset-aset dan liabiliti-liabiliti dagangan tidak boleh diklasifikasikan semula selepas pengiktirafan awal, kecuali aset dagangan bukan derivatif, melainkan yang ditandakan pada nilai saksama melalui untung atau rugi ketika pengiktirafan awal, kemungkinan boleh diklasifikasikan semula dari kategori nilai saksama melalui untung atau rugi (iaitu dagangan) sekiranya ianya tidak lagi dipegang untuk tujuan jualan atau belian kembali dalam tempoh terdekat dan keadaan-keadaan berikut ini dipenuhi:

- a. Jika aset kewangan telah memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima (jika aset kewangan tidak diperlukan untuk diklasifikasikan sebagai pegangan untuk dagangan pada ketika pengiktirafan awal) maka ianya mungkin boleh diklasifikasikan semula sekiranya Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat dan kemampuan untuk memegang aset kewangan itu untuk masa depan atau sehingga matang.
- b. Jika aset kewangan tidak memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima, maka ianya mungkin diklasifikasikan semula daripada kategori dagangan hanya dalam ‘keadaan-keadaan yang jarang berlaku’.

(m) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ialah aset kewangan bukan pembiayaan dengan bayaran-bayaran telah ditetapkan dan boleh ditentukan dan tidak disiar di pembiaya aktif dan Kumpulan dan Bank tidak berhasrat untuk menjual serta-merta atau dalam tempoh terdekat. Pembiayaan Kumpulan dan Bank terdiri daripada kontrak jual beli (dinamakan Bai' Bithaman Ajil, Bai Al-Inah, Murabahah dan At-Tawarruq), kontrak berdasarkan pajakan (dinamakan Ijarah), dan kontrak Ujrah.

Apabila Kumpulan dan Bank merupakan pemberi pajak dalam perjanjian pajakan yang memindahkan sebahagian besar ganjaran dan embia yang berkaitan dengan pemilikan aset kepada penerima pajak, perjanjian itu diklasifikasikan sebagai pajakan kewangan dan belum terima yang bersamaan pembiayaan bersih dalam pajakan tersebut diiktiraf dan dibentangkan dalam pembiayaan, pendahuluan dan pembiayaan.

Apabila Kumpulan dan Bank membeli aset kewangan dan pada masa yang sama membuat perjanjian untuk menjual semula aset (atau aset yang serupa) dengan harga tetap pada tarikh hadapan (repo yang terbalik atau embiaya saham), penjanjian ini diambilkira sebagai pembiayaan atau pendahuluan dan aset sandaran tidak diiktiraf di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(m) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada awalnya diukur pada nilai saksama ditambah kos langsung transaksi dan seterusnya diukur pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif, kecuali Kumpulan dan Bank memilih untuk mengkelaskan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada nilai saksama melalui untung atau rugi seperti yang dijelaskan di Nota 2(i)(vi).

(n) Pelaburan sekuriti

Pelaburan sekuriti pada awalnya diukur pada nilai saksama, dalam keadaan di mana pelaburan sekuriti tidak pada nilai saksama melalui untung atau rugi, tambahan kos transaksi langsung dan seterusnya diakaunkan bergantung kepada klasifikasi sama ada dipegang hingga matang, nilai saksama melalui untung atau rugi atau tersedia untuk jualan.

Pelaburan sekuriti Kumpulan dan Bank diklasifikasikan menurut kategori berikut, bergantung kepada tujuan sekuriti tersebut diperoleh.

(i) Dipegang hingga matang

Pelaburan dipegang hingga matang ialah aset bukan derivatif dengan bayaran balik tetap dan boleh ditentukan serta mempunyai tarikh kematangan tetap di mana Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat positif dan kemampuan untuk memegang sehingga matang dan tidak ditanda pada nilai saksama melalui untung atau rugi atau sebagai tersedia untuk jualan.

Sekuriti dipegang hingga matang dibawa pada kos terlunas dengan menggunakan kaedah kadar efektif. Jualan atau klasifikasi semula aman yang signifikan bagi sekuriti dipegang hingga matang akan menyebabkan pengklasifikasian semula semua sekuriti dipegang hingga matang sebagai sekuriti tersedia untuk jualan. Ini juga akan juga menghalang Kumpulan dan Bank dari mengklasifikasikan sekuriti dipegang hingga matang untuk tahun semasa dan dua tahun kewangan berikutnya. Bagaimanapun, penjualan dan klasifikasi semula dalam sebarang keadaan berikut tidak akan mencetuskan kepada klasifikasi semula seperti berikut:

- a. Jualan atau klasifikasi semula yang menghampiri kematangan dan perubahan dalam kadar faedah pasaran tidak akan mempunyai kesan yang signifikan terhadap nilai saksama aset kewangan tersebut.
- b. Jualan atau klasifikasi semula selepas Kumpulan dan Bank membuat kutipan sebahagian besar prinsipal asal aset.
- c. Jualan atau pengklasifikasian semula yang berkaitan dengan peristiwa yang terpencil dan tidak berulang dan di luar kawalan Kumpulan dan Bank dan ianya tidak dapat dijangka secara munasabah.

Sekuriti dipegang hingga matang diukur pada kos ditambah/dilunaskan berdasarkan kaedah kadar hasil efektif, ditolak rosotnilai, sekiranya ada. Pelunasan premium, pertambahan diskaun dan rosotnilai serta keuntungan atau kerugian yang timbul akibat penyahiktirafan sekuriti dipegang hingga matang, diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(n) Pelaburan sekuriti (Sambungan)

(ii) Nilai saksama melalui untung atau rugi

Kumpulan dan Bank menetapkan sebahagian pelaburan sekuriti pada nilai saksama, dengan perubahan nilai saksama diiktiraf serta merta dalam untung atau rugi seperti yang dinyatakan dalam dasar perakaunan.

Sekuriti diklasifikasikan sebagai dipegang untuk dagangan sekiranya aset kewangan ini diperoleh terutamanya untuk tujuan mendapat manfaat daripada pergerakan harga jangka pendek sebenar atau jangkaan atau untuk mengunci untung arbitraj. Sekuriti dipegang untuk dagangan dinyatakan pada nilai saksama dan sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul akibat perubahan dalam nilai saksamanya dan penyahiktirafan sekuriti dipegang untuk dagangan, diiktiraf dalam untung atau rugi. Nilai saksama sekuriti dipegang untuk dagangan yang disebutharga diperoleh daripada harga bida pasaran.

(iii) Tersedia untuk jualan

Sekuriti tersedia untuk jualan ialah pelaburan-pelaburan bukan derivatif yang mana telah ditetapkan sebagai tersedia untuk jualan atau tidak diklasifikasikan sebagai kategori aset kewangan yang lain-lain. Sekuriti ekuiti tidak disebutharga yang mana nilai saksamanya tidak dapat diukur secara munasabah dibawa pada kos. Semua sekuriti tersedia untuk jualan dibawa pada nilai saksama.

Pendapatan faedah diiktiraf dalam untung atau rugi dengan menggunakan kaedah faedah efektif. Pendapatan dividen diiktiraf dalam untung atau rugi apabila Kumpulan dan Bank mempunyai hak kepada dividen. Keuntungan atau kerugian bagi sekuriti hutang pelaburan tersedia untuk jualan diiktiraf dalam untung atau rugi.

Perubahan nilai saksama yang lain diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sehingga sekuriti dijual atau rosotnilai, di mana keuntungan dan kerugian terkumpul yang diiktiraf sebelum ini dalam pendapatan komprehensif lain diklasifikasikan semula kepada untung atau rugi sebagai pelarasaran pengklasifikasi semula.

Aset kewangan bukan derivatif mungkin akan diklasifikasikan semula daripada kategori aset tersedia untuk jualan kepada kategori pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima jika memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima dan jika Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat dan kemampuan untuk memegang aset kewangan untuk masa depan atau sehingga matang.

(o) Peruntukan

Peruntukan diiktiraf jika keputusan peristiwa lepas Kumpulan dan Bank mempunyai obligasi perundangan atau konstruktif masa kini yang boleh dianggar dengan pasti dan berkemungkinan aliran keluar manfaat ekonomi akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut.

Peruntukan ditentukan dengan mendiskaunkan aliran tunai masa depan pada kadar pra-cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa bagi nilai masa wang dan jika sesuai risiko dikhkusus kepada liabiliti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(o) Peruntukan (Sambungan)

(i) Kontrak yang membebankan

Peruntukan untuk kontrak yang membebankan diiktiraf apabila manfaat yang akan diperolehi oleh Kumpulan dan Bank daripada kontrak adalah lebih rendah daripada kos yang tidak dapat dielakkan bagi memenuhi obligasi di bawah kontrak tersebut. Peruntukan diukur pada nilai kini anggaran kos penamatan kontrak dan kos jangkaan bersih meneruskan kontrak yang lebih rendah. Sebelum peruntukan disahkan, Kumpulan dan Bank mengiktiraf sebarang kerugian rosotnilai ke atas aset yang berkaitan dengan kontrak tersebut.

(ii) Peruntukan untuk fi wakalah

Peruntukan untuk fi wakalah dibuat bagi merekodkan jangkaan kerugian-kerugian tertentu masa depan kepada dana pemegang saham hasil daripada perkhidmatan bagi perjanjian polisi individu dengan peserta.

a. Produk caruman tunggal

Peruntukan dianggar berdasarkan nilai kini aktuari bagi perbelanjaan penyelenggaraan masa hadapan.

b. Produk-produk lain

Peruntukan dianggar berdasarkan aliran tunai bersih masa hadapan didiskaunkan kepada Pengendali Takaful menggunakan kaedah aktuari konsisten dengan yang telah digunakan untuk pembalikan bukan unit di dalam pemilik insurans nyawa konvensional yang dipanggil metodologi rizab ‘sterling’.

Andaian yang digunakan konsisten dengan yang digunakan dalam penilaian dana Tabarru’ dan andaian belanja Pengendali Takaful adalah berdasarkan pada kajian Pengendali Takaful.

(iii) Rizab penyamaan keuntungan (PER) untuk Skim Perbankan Islam (IBS)

PER bagi bahagian pemegang pelaburan diklasifikasikan sebagai liabiliti dan diiktiraf pada kos dan agihan seterusnya diiktiraf dalam untung atau rugi.

PER bagi bahagian Kumpulan dan Bank diklasifikasikan sebagai rizab lain dalam ekuiti dan daripada pembahagian berikutnya dan diagihkan kepada keuntungan tertahan seterusnya diambil kira dalam pindahan antara rizab.

Penggunaan rizab tersebut tidak boleh dibentangkan sebagai peningkatan pendapatan dalam penyata kewangan tetapi sebagai aliran keluar dana dari penyelesaian obligasi kepada pemegang akaun pelaburan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(p) Luar jangkaan

(i) Liabiliti luar jangka

Jika wujud kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi yang tidak akan diperlukan atau amarnya tidak dapat dianggar pasti, obligasi tersebut tidak diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan dan dinyatakan sebagai liabiliti luar jangka, melainkan kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi adalah tipis. Kemungkinan wujudnya obligasi hanya dapat disahkan sekiranya berlaku atau tidak berlaku satu atau lebih peristiwa masa depan juga didedahkan sebagai liabiliti luar jangka melainkan kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi adalah tipis.

Jika Kumpulan atau Bank mengikat kontrak jaminan kewangan untuk menjamin keberhutangan pihak lain, maka Kumpulan atau Bank menganggap ini sebagai aturan insurans dan ia diambilkira sebagai sedemikian. Sehubungan itu, Kumpulan atau Bank menganggap kontrak jaminan sebagai liabiliti luar jangka sehingga ke suatu masa Kumpulan atau Bank berkemungkinan perlu membuat pembayaran di bawah jaminan tersebut.

(ii) Aset luar jangka

Apabila wujud kebarangkalian aliran masuk manfaat ekonomi atau amarnya tidak boleh dianggar pasti, aset tidak diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan dan didedahkan sebagai aset luar jangka, melainkan kebarangkalian aliran masuk manfaat ekonomi adalah tipis. Kemungkinan kelayakan kewujudannya hanya akan dapat disahkan sekiranya berlaku atau tidak berlaku satu atau lebih peristiwa masa depan, ianya juga didedahkan sebagai aset luar jangka melainkan kebarangkalian aliran masuk manfaat ekonomi adalah tipis.

(q) Aset lain belum terima

Aset-aset lain yang belum terima pada awalnya diiktiraf pada kos apabila hak berkontrak untuk menerima tunai atau aset kewangan lain daripada entiti lain telah disahkan.

Lanjutan kepada pengiktirafan awal, aset-aset lain yang belum terima dinyatakan pada kos tolak rosotnilai.

Aset-aset yang belum diterima tidak dipegang untuk tujuan dagangan.

Hutang lapuk yang diketahui untuk perniagaan Takaful dihapuskira dan elauh-elauh khusus dibuat untuk sebarang premium belum jelas atau baki insurans semula yang masih belum berbayar lebih daripada 90 hari atau 3 bulan dari tarikh ianya menjadi belum terima dan untuk semua hutang yang dianggap rosotnilai.

(r) Hartanah, loji dan kelengkapan

(i) Pengiktirafan dan ukuran

Butiran hartaanah, loji dan kelengkapan dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosotnilai. Kos termasuk perbelanjaan yang dinisbahkan secara langsung kepada pemerolehan aset tersebut. Kos aset yang dibina sendiri adalah termasuk kos bahan dan pekerja langsung, sebarang kos lain yang secara langsung digunakan agar aset dapat berfungsi untuk tujuan penggunaannya, dan kos untuk membuka dan menanggalkan peralatan ini dan memulihkan tapak di mana hartaanah, loji dan kelengkapan ditempatkan. Perisian yang dibeli yang merupakan sebahagian penting dalam memastikan aset berkaitan dapat berfungsi dipermodalkan sebagai sebahagian daripada kelengkapan tersebut.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(r) Hartanah, loji dan kelengkapan (Sambungan)

(i) Pengiktirafan dan ukuran (Sambungan)

Apabila bahagian penting sesuatu harta tanah, loji dan kelengkapan mempunyai jangka hayat yang berbeza, ia diambil kira sebagai butiran berasingan (komponen utama) bagi harta tanah, loji dan kelengkapan. Termasuk dalam harta tanah, loji dan kelengkapan ialah pajakan kewangan yang diiktiraf sekiranya ada pada tarikh penyata kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

(ii) Pengelasan semula ke pelaburan harta tanah

Apabila kegunaan sesuatu harta berubah daripada harta huni sendiri kepada pelaburan harta tanah, harta tersebut diukur pada kos dan diklasifikasikan semula sebagai pelaburan harta tanah.

(iii) Kos berikutan

Kos untuk menggantikan komponen sesuatu harta tanah, loji dan kelengkapan diiktiraf dalam amaan dibawa bagi item tersebut jika ada kebarangkalian bahawa manfaat ekonomi masa depan yang terangkum dalam komponen tersebut akan mengalir ke Kumpulan dan Bank dan kosnya boleh diukur pasti. Kos penyelenggaraan harian harta tanah, loji dan kelengkapan diiktiraf dalam untung atau rugi bila berlaku.

(iv) Susut nilai

Susut nilai diiktiraf dalam untung atau rugi atas dasar garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat setiap butiran komponen harta tanah, loji dan kelengkapan dari tarikh ia sedia untuk digunakan. Aset pajakan disusutnilai di sepanjang tempoh yang lebih pendek antara tempoh pajakan dengan jangka hayat harta tanah, loji dan kelengkapan. Tanah pegangan kekal tidak disusutnilai. Harta tanah, loji dan kelengkapan dalam pembinaan tidak disusutnilai sehingga aset tersebut tersedia untuk tujuan penggunaannya.

Anggaran jangka hayat untuk tempoh semasa dan perbandingan adalah seperti berikut:

• bangunan	50 tahun
• komponen utama	25 - 30 tahun
• loji dan peralatan	5 - 7 tahun
• perabot dan kelengkapan	5 - 7 tahun
• kenderaan bermotor	5 - 7 tahun
• pengubahsuai	7 tahun

Amaun susut nilai ditentukan selepas menolak nilai sisa. Kaedah susut nilai, jangka hayat dan nilai sisa dinilai semula pada akhir setiap tempoh pelaporan.

Sesuatu harta tanah, loji dan kelengkapan dinyahiktiraf apabila dilupuskan atau apabila tiada manfaat ekonomi dijangka timbul dari penggunaan aset tersebut di masa hadapan dari penggunaan berterusan. Sebarang untung atau rugi terhasil semasa pelupusan atau persaraan harta tanah, loji dan kelengkapan ditentukan sebagai perbezaan antara hasil jualan dan amaan dibawa aset tersebut dan diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(s) Pelaburan harta tanah

Pelaburan harta tanah adalah harta yang dimiliki atau dipegang di bawah kepentingan pegangan pajak untuk memperoleh pendapatan sewaan atau untuk menambah nilai modal atau untuk kedua-duanya. Ini termasuk tanah dipegang untuk kegunaan masa depan yang belum ditentukan buat masa kini. Harta yang diduduki oleh entiti dalam Kumpulan dan Bank diambil kira sebagai harta huni sendiri dan bukan sebagai pelaburan harta tanah.

Pelaburan harta tanah dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai adalah selaras dengan dasar perakaunan untuk harta tanah, loji dan kelengkapan seperti yang dinyatakan dalam Nota 2(r). Susut nilai dicaj kepada untung atau rugi menggunakan kaedah garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat antara 25 hingga 50 tahun.

(t) Tanah pegangan pajak/Bayaran pajakan prabayar

Tanah pegangan pajak yang biasanya mempunyai hayat ekonomi tidak terhad dan yang hak miliknya tidak mungkin akan berpindah kepada penerima pajak pada akhir tempoh pajakan dianggap sebagai pajakan operasi. Bayaran yang dibuat sebaik sahaja memasuki atau memperoleh tanah pegangan pajak diambil kira sebagai bayaran pajakan prabayar yang dilunaskan sepanjang tempoh pajakan menurut corak manfaat yang diperuntukkan kecuali untuk tanah pegangan pajak yang diklasifikasikan sebagai pelaburan harta tanah.

(u) Aset tak ketara

(i) Aset tak ketara lain

Aset tak ketara yang diperlukan, yang mempunyai jangka hayat yang terbatas, diukur pada kos ditolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian kemerosotan nilai terkumpul.

(ii) Perbelanjaan berikutan

Perbelanjaan berikutan adalah dimodalkan hanya apabila ia meningkatkan manfaat ekonomi masa hadapan dalam aset tertentu yang berkaitan. Semua perbelanjaan lain diiktiraf dalam untung atau rugi bila berlaku.

(iii) Pelunasan

Aset tak ketara lain dilunaskan dari tarikh ia sedia untuk digunakan. Pelunasan adalah berdasarkan kos aset selepas metolak nilai sisa. Pelunasan diiktiraf dalam untung atau rugi mengikut kaedah garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat aset tak ketara.

Anggaran jangka hayat bagi tempoh semasa dan perbandingan adalah seperti berikut:

- Iesen dan perisian komputer 3 - 10 tahun

Kaedah pelunasan, jangka hayat dan nilai sisa dinilai semula pada akhir setiap tempoh pelaporan dan dilaraskan, jika perlu.

(v) Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama bayaran diterima tolak kos transaksi yang dinisbahkan secara langsung. Selepas pengiktirafan awal tersebut, liabiliti kewangan dinilai pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(w) Pengiktirafan faedah/keuntungan, pembiayaan dan perbelanjaan berkaitan

Perbelanjaan faedah dan keuntungan yang diagihkan (di dalam aktiviti yang berkaitan dengan operasi perbankan Islam) ke atas deposit dan pinjaman/pembiayaan Kumpulan dan Bank diiktiraf menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

(x) Manfaat pekerja

(i) Manfaat jangka pendek

Obligasi manfaat pekerja jangka pendek dari segi gaji, bonus tahunan, cuti tahunan berbayar dan cuti sakit diukur atas asas tidak didiskaunkan dan dibelanjakan apabila perkhidmatan berkaitan disediakan.

Peruntukan diiktiraf bagi amaun yang dijangka akan dibayar di bawah bonus tunai jangka pendek jika Kumpulan dan Bank mempunyai perundangan semasa atau obligasi konstruktif untuk membayar amaun ini kesan daripada perkhidmatan lepas yang diberikan oleh pekerja dan obligasi ini boleh dijangka pasti.

(ii) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Sumbangan Kumpulan dan Bank kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dicaj kepada untung atau rugi dalam tahun ianya berkaitan. Sebaik sahaja sumbangan dibuat, Kumpulan dan Bank tiada lagi obligasi bayaran selanjutnya.

(iii) Pelan manfaat ditentukan

Sumbangan kepada caruman pelan manfaat persaraan wajib diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila kakitangan telah menjalankan perkhidmatan yang melayakkan mereka untuk mendapat sumbangan. Kumpulan dan Bank itu tidak mempunyai sebarang tanggungjawab setelah pembayaran dibuat.

Peruntukan faedah persaraan dibuat berdasarkan penilaian aktuari yang dilaksanakan pada akhir setiap tempoh pelaporan oleh aktuari bertaualiah dengan menggunakan kaedah kredit unit diunjur. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2017.

Pengukuran semula yang terdiri daripada keuntungan dan kerugian aktuari, kesan perubahan kepada siling aset (jika berkenaan) dan pulangan ke atas pelan (tidak termasuk faedah) ditunjukkan dengan serta-merta di dalam penyata kedudukan kewangan dengan caj atau kredit diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dalam tempoh di mana ia berlaku.

Pengukuran semula diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain ditunjukkan serta-merta dalam keuntungan tertahan dan tidak akan diklasifikasikan kepada untung atau rugi. Kos perkhidmatan yang lepas diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh pindaan pelan. Faedah bersih diambil kira dengan menggunakan kadar diskau kepada manfaat pada awal tempoh kepada liabiliti bersih. Kos manfaat tertakrif dikategorikan sebagai berikut:

- a. Kos perkhidmatan (termasuk kos perkhidmatan semasa, kos perkhidmatan yang lepas dan keuntungan dan kerugian ke atas pengurangan dan pembayaran);
- b. Perbelanjaan atau pendapatan faedah bersih; dan
- c. Pengukuran semula.

Kumpulan dan Bank membentangkan dua komponen pertama kos manfaat ditentukan dalam untung atau rugi sebagai kos kakitangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(x) Manfaat pekerja (Sambungan)

(iii) Pelan manfaat ditentukan (Sambungan)

Obligasi manfaat persaraan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan mewakili defisit atau lebihan sebenar dalam pelan manfaat ditentukan Kumpulan dan Bank. Sebarang lebihan terhasil daripada pengiraan ini adalah terhad kepada nilai kini manfaat ekonomi yang boleh didapati dalam bentuk bayaran balik daripada pelan atau pengurangan caruman masa hadapan kepada pelan.

(iv) Manfaat penamatan

Manfaat penamatan diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila Kumpulan dan Bank komited dengan ketara tanpa kemungkinan realistik untuk menarik balik kepada pelan terperinci rasmi sama ada menamatkan penggajian sebelum tarikh persaraan biasa atau untuk menyediakan manfaat-manfaat penamatan kesan daripada tawaran yang dibuat untuk menggalakkan penamatan secara sukarela. Manfaat penamatan sukarela diiktiraf jika Kumpulan dan Bank membuat tawaran menggalakkan sukarela yang kemungkinan tawaran itu akan diterima dan bilangan penerimaan boleh dijangka pasti. Jika manfaat penamatan yang dibayar lebih daripada 12 bulan selepas tempoh laporan, maka ia akan didiskaunkan kepada nilai kini.

(v) Manfaat kakitangan jangka panjang lain

Liabiliti diiktiraf bagi manfaat kakitangan jangka panjang lain diukur pada nilai semasa daripada anggaran aliran tunai keluar masa hadapan yang dibuat oleh Kumpulan dan Bank berkenaan dengan perkhidmatan yang dijalankan oleh kakitangan sehingga tempoh akhir pelaporan.

Pengukuran semula diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dan tidak akan diklasifikasi semula kepada pendapatan komprehensif lain. Kos faedah pekerja jangka panjang yang lain dikategorikan sebagai berikut:

- a. Kos perkhidmatan;
- b. Perbelanjaan faedah bersih atau pendapatan; dan
- c. Pengukuran semula.

(y) Dana takaful am

Dana takaful am dikekalkan mengikut Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 dan terdiri daripada rizab sumbangan belum diperoleh dan lebihan/defisit terkumpul. Sebarang defisit aktuari di dalam dana takaful am akan diuruskan dengan baik oleh pengendali takaful melalui pinjaman ihsan atau Qard. Lebihan diagihkan mengikut terma dan syarat yang ditetapkan oleh Kumpulan Jawatankuasa Syariah.

Hasil penanggungjaminan takaful am ditentukan untuk setiap kelas perniagaan selepas mengambil kira takaful semula, komisyen, sumbangan tidak terperoleh dan tuntutan tertanggung.

(i) Pendapatan caruman

Caruman diiktiraf dalam tahun kewangan merujuk kepada andaian risiko sepanjang tahun kewangan berkenaan berasaskan tarikh permulaan caruman. Caruman takaful semula diiktiraf dalam tahun kewangan seperti sijil asal berkaitan dengan takaful semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(y) Dana takaful am (Sambungan)

(ii) Rizab sumbangan belum diperoleh

Rizab sumbangan belum diperoleh merupakan bahagian sumbangan bersih sijil takaful yang ditanggungjamin berkaitan dengan sijil belum tamat tempoh pada akhir tempoh pelaporan.

Dalam menentukan rizab sumbangan belum diperoleh pada akhir tempoh pelaporan, kaedah yang paling tepat bagi menggambarkan sumbangan sebenar yang belum diperoleh berdasarkan kaedah 1/365 digunakan bagi semua perniagaan takaful am di dalam Malaysia. Rizab ini dikurangkan dengan peratus komisyen perniagaan langsung kasar yang diambil kira dan tidak melebihi had-had yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia.

Pada setiap akhir tempoh pelaporan, Kumpulan memeriksa risiko belum tamat tempoh dan menjalankan ujian kecukupan liabiliti untuk menentukan sama ada terdapat sebarang lebihan keseluruhan tuntutan yang dijangka dan kos pemerolehan tertunda atas premium tidak diperoleh. Pengiraan ini menggunakan anggaran semasa aliran tunai masa hadapan (dengan mengambil pertimbangan nisbah kerugian semasa) selepas mengambil kira pulangan pelaburan dijangka yang wujud daripada aset yang berkaitan dengan peruntukan teknikal takaful am yang relevan. Sekiranya anggaran ini menunjukkan bahawa amaun bawaan untuk caruman tidak diperoleh ditolakkan kos pemerolehan tertunda yang tidak mencukupi, kekurangan itu diiktiraf dalam untung atau rugi dengan menetapkan peruntukan kecukupan liabiliti.

(iii) Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Liabiliti untuk tuntutan diiktiraf untuk perniagaan insurans langsung. Amaun tuntutan ialah anggaran terbaik perbelanjaan yang diperlukan bersama dengan belanja berkaitan dikurangkan bayaran balik untuk menjelaskan obligasi semasa pada akhir tempoh pelaporan.

Tuntutan tertunggak termasuk peruntukan bagi kos tuntutan, bersama dengan belanja berkaitan, yang berlaku tetapi tidak dilaporkan pada akhir tempoh pelaporan dengan menggunakan kaedah penganggaran matematik oleh aktuari bertauliah Kumpulan.

(z) Dana takaful keluarga

Dana takaful keluarga diselenggara selaras dengan keperluan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013, dan termasuk liabiliti aktuari, wang benih (jika berkenaan) dan akaun peserta.

Akaun peserta terdiri daripada lebihan terkumpul yang diatributkan kepada peserta. Lebihan terkumpul ini ditentukan berdasarkan penilaian aktuari tahunan oleh aktuari bertauliah Kumpulan terhadap dana takaful keluarga yang tidak diperuntukkan, nilai aset bersih boleh agih kepada pemegang unit dan rizab lain yang berkenaan. Sebarang defisit aktuari dalam dana takaful keluarga akan dicukupkan oleh Pengendali Takaful melalui pinjaman ihsan atau Qard. Lebihan yang boleh diagihkan kepada para peserta ditentukan selepas ditolak tuntutan/manfaat yang dibayar dan perlu dibayar, takaful semula, peruntukan, rizab, komisyen, perbelanjaan pengurusan, serta pembayaran balik Qard, jika ada, dan dibahagikan mengikut terma-terma dan syarat-syarat yang ditetapkan oleh Jawatankuasa Syariah Kumpulan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(z) Dana takaful keluarga (Sambungan)

(i) Pendapatan sumbangan

Sumbangan diiktiraf sebaik sahaja amaun sumbangan boleh diukur pasti.

Perniagaan berkaitan dengan pelaburan

Pendapatan sumbangan pertama diiktiraf berdasarkan andaian risiko dan sumbangan berikutnya diiktiraf atas dasar tunai. Risiko berikutnya diandaikan berdasarkan kecukupan unit bagi peserta.

Perniagaan tak berkaitan

Pendapatan sumbangan pertama diiktiraf dari tarikh awal dan sumbangan berikutnya diiktiraf apabila tamat tempoh. Pada akhir tahun kewangan, semua sumbangan yang harus diterima akan diakaunkan sehingga ke tahap di mana ianya dapat diukur pasti.

(ii) Perniagaan berkaitan pelaburan

Pelaburan dalam perniagaan berkaitan pelaburan dinyatakan pada nilai saksama. Sebarang peningkatan atau penurunan dalam nilai pelaburan diambil kira dalam untung atau rugi.

(iii) Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Tuntutan dan kos penyelesaian yang ditanggung dalam tempoh kewangan diiktiraf apabila peristiwa boleh tuntut berlaku dan/atau kumpulan dimaklumkan.

Tuntutan dan peruntukan untuk tuntutan yang timbul daripada sijil takaful keluarga, termasuk kos penyelesaian tolak pemulihan takaful semula, diambil kira menggunakan kaedah berasaskan kes dan untuk tujuan ini, manfaat yang perlu dibayar di bawah sijil takaful keluarga diiktiraf seperti berikut:

- a. Kematangan atau bayaran manfaat takaful lain yang perlu dibayar pada tarikh tertentu dianggap sebagai tuntutan yang perlu dibayar pada tarikh pembayaran.
- b. Kematian, serahan dan manfaat lain tanpa tarikh tamat tempoh dianggap sebagai tuntutan yang perlu dibayar pada tarikh penerimaan makluman penamatkan akibat kematian peserta atau berlakunya hal luar jangka yang dilindungi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

3. TUNAI DAN DANA JANGKA PENDEK

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Tunai di tangan dan baki di bank-bank dan lain-lain institusi kewangan	470,452	525,016	463,855	520,636
Wang panggilan, deposit dan penempatan yang matang dalam tempoh sebulan	238,207	297,996	114,070	211,570
	<u>708,659</u>	<u>823,012</u>	<u>577,925</u>	<u>732,206</u>

4. DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Deposit ditempatkan dengan: Institusi kewangan lain	-	<u>100,000</u>

Struktur kematangan deposit dan penempatan dengan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	-	<u>100,000</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

5. PELABURAN SEKURITI

NOTA	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pelaburan sekuriti pada nilai saksama				
melalui untung atau rugi	5(a)	194,535	163,284	-
Pelaburan sekuriti				
tersedia untuk jualan	5(b)	5,519,365 5,713,900	6,365,260 6,528,544	5,519,365 5,519,365
		<u>5,713,900</u>	<u>6,528,544</u>	<u>5,519,365</u>
				<u>6,365,260</u>

(a) Pelaburan sekuriti pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Pada nilai saksama:

	KUMPULAN	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Instrumen pasaran wang:		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	3,310	3,306
Sekuriti tidak disebutharga di Malaysia:		
Sekuriti Hutang Islam	138,175	127,691
Sekuriti disebutharga di Malaysia:		
Pelaburan Amanah Saham	53,050	32,287
	<u>194,535</u>	<u>163,284</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

5. PELABURAN SEKURITI (Sambungan)

(b) Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan

Pada nilai saksama:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Instrumen pasaran wang:			
Sekuriti Kerajaan Malaysia	611,546	1,041,974	
Sukuk Perumahan Kerajaan	391,547	383,675	
Bon Jaminan Kerajaan	2,077,841	1,699,346	
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	1,213,644	1,952,198	
Bon Khazanah	<u>607,000</u>	<u>602,046</u>	
	4,901,578	5,679,239	
Tambah/(tolak): Pelunasan premium tolak pertambahan diskau bersih	25,313	(3,061)	
	<u>4,926,891</u>	<u>5,676,178</u>	
Sekuriti tidak disebutharga di Malaysia:			
Saham	380	380	
Sekuriti Hutang Swasta	39,851	59,819	
Sekuriti Hutang Islam	<u>398,932</u>	<u>412,464</u>	
	439,163	472,663	
Tolak: Pelunasan premium tolak pertambahan diskau bersih	(1,005)	(65)	
Tolak: Kerugian rosotnilai terkumpul sekuriti tidak disebutharga di Malaysia	<u>(380)</u>	<u>(380)</u>	
	437,778	472,218	
Sekuriti disebutharga di Malaysia:			
Saham	20,643	105,566	
Pelaburan Amanah Saham	<u>205,568</u>	<u>207,968</u>	
	226,211	313,534	
Tolak: Kerugian rosotnilai terkumpul sekuriti disebutharga di Malaysia	<u>(71,515)</u>	<u>(96,670)</u>	
	154,696	216,864	
	<u>5,519,365</u>	<u>6,365,260</u>	

Struktur kematangan sekuriti tersedia untuk Jualan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Matang dalam tempoh satu tahun	505,194	164,436	
Melebihi satu tahun	4,859,475	5,983,960	
Tiada tempoh kematangan	<u>154,696</u>	<u>216,864</u>	
	<u>5,519,365</u>	<u>6,365,260</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

KUMPULAN/BANK	2017		2016	
	RM'000		RM'000	
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada kos terlunas		21,805,903		21,093,111

Berikut adalah pecahan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan:

KUMPULAN/BANK	AMAUN KASAR 2017 RM'000	NILAI ROSOTNILAI 2017 RM'000	AMAUN DIBAWA 2017 RM'000
Pada kos terlunas			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	9,507,507	(308,691)	9,198,816
Pinjaman/pembiayaan persendirian	10,522,401	(108,221)	10,414,180
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	95,075	(2,452)	92,623
Sewa beli belum terima	1,100,065	(35,575)	1,064,490
Mikro kredit	1,077	4	1,081
Mikro kewangan	560,338	(68,180)	492,158
Kad kredit/caj	500,505	(34,798)	465,707
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain	76,754	68	76,822
Kredit pusingan	-	26	26
	22,363,722	(557,819)	21,805,903

KUMPULAN/BANK	AMAUN KASAR 2016 RM'000	NILAI ROSOTNILAI 2016 RM'000	AMAUN DIBAWA 2016 RM'000
Pada kos terlunas			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	8,827,482	(233,862)	8,593,620
Pinjaman/pembiayaan persendirian	10,984,259	(223,034)	10,761,225
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	116,902	(2,542)	114,360
Sewa beli belum terima	665,641	(31,907)	633,734
Mikro kredit	1,175	(75)	1,100
Mikro kewangan	617,586	(128,674)	488,912
Kad kredit/caj	456,921	(44,968)	411,953
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain	90,350	(2,168)	88,182
Kredit pusingan	13,169	(13,144)	25
	21,773,485	(680,374)	21,093,111

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pinjaman/pembiayaan bertempoh			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	24,079,433	22,148,191	
Pinjaman/pembiayaan persendirian	14,565,270	15,550,129	
Sewa beli belum terima	1,324,226	792,525	
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain*	76,647	90,082	
Mikro kredit	1,076	1,174	
Mikro kewangan	660,623	718,396	
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	95,438	118,328	
Kad kredit/caj	500,505	456,921	
Kredit pusingan	-	13,169	
Tolak: Faedah/pendapatan belum diiktiraf	<u>(18,939,496)</u>	<u>(18,115,430)</u>	
Jumlah kasar pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	<u>22,363,722</u>	<u>21,773,485</u>	
Tolak: Rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan			
Rosotnilai kolektif	<u>(557,819)</u>	<u>(680,374)</u>	
Jumlah bersih pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	<u><u>21,805,903</u></u>	<u><u>21,093,111</u></u>	

* Termasuk pinjaman bertempoh subordinat terhadap BSNC Corporation (M) Berhad, syarikat bersekutu, dengan jumlah prinsipal sebanyak RM150 juta. Pada tahun 2014, pembayaran balik baki tertunggak RM38.62 juta telah disusun semula di mana bayaran perlu dibuat pada setiap suku tahun dengan faedah pada baki rehat bulanan BLR – 2.5%. BLR dalam Bank sepanjang tahun kewangan adalah 6.70% (2016: 6.85%) setahun dan bayaran terakhir perlu dibayar pada September 2025. Amaun dibawa pinjaman bertempoh pada 31 Disember 2017 adalah RM12.97 juta (2016: RM18.53 juta).

(b) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Institusi kewangan bukan bank domestik			
Koperasi	-	13,169	
Perusahaan perniagaan domestik			
Subordinat	12,969	18,532	
Korporat	63,730	68,635	
Individu	<u>22,287,023</u>	<u>21,673,149</u>	
	<u><u>22,363,722</u></u>	<u><u>21,773,485</u></u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(c) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut kepekaan kadar faedah/untung

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kadar tetap			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	2,464,023	1,209,462	
Sewa beli belum terima	1,100,071	665,656	
Mikro kredit	1,077	1,175	
Mikro kewangan	560,338	617,586	
Pinjaman/pembiayaan kadar tetap lain	11,140,983	11,592,118	
Kadar boleh ubah			
Kadar pinjaman/pembiayaan asas-tokok keuntungan	7,043,484	7,618,020	
Kos-tokok keuntungan	53,746	69,468	
	<u>22,363,722</u>	<u>21,773,485</u>	

(d) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pembelian harta tanah perumahan	9,584,439	8,907,978	
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	76,699	87,167	
Pembelian sekuriti	186,716	208,970	
Pembelian kenderaan pengangkutan	1,153,502	722,115	
Pembelian barang pengguna tahan lama	28	2,119	
Kredit penggunaan	10,300,418	10,769,454	
Kad kredit	500,505	456,921	
Mikro kredit	1,077	1,175	
Mikro kewangan	560,338	617,586	
	<u>22,363,722</u>	<u>21,773,485</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(e) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kedah/Perlis	1,193,945	1,220,364	
Pulau Pinang	1,458,648	1,371,992	
Perak	1,852,294	1,810,245	
Selangor	3,455,209	3,264,327	
Kuala Lumpur	3,911,290	3,868,735	
Melaka	1,533,828	1,470,872	
Negeri Sembilan	1,200,538	1,167,745	
Johor	2,212,245	2,115,372	
Pahang	1,066,982	1,054,607	
Kelantan	1,153,837	1,148,512	
Terengganu	925,887	940,510	
Sarawak	1,070,441	1,037,066	
Sabah	1,328,578	1,303,138	
	<u>22,363,722</u>	<u>21,773,485</u>	

(f) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut kematangan kontrak residual

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Matang dalam tempoh satu tahun	125,920	785,960	
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	327,829	527,584	
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	658,608	1,001,402	
Melebihi lima tahun	<u>21,251,365</u>	<u>19,458,539</u>	
	<u>22,363,722</u>	<u>21,773,485</u>	

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI

(a) Pergerakan dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pada awal tahun	553,422	441,124	
Diklasifikasi sebagai rosotnilai dalam tahun semasa	300,266	235,218	
Diklasifikasikan semula sebagai tidak rosotnilai dalam tahun semasa	(93,902)	(88,888)	
Amaun dihapuskira	(317,740)	(34,032)	
Pada akhir tahun	<u>442,046</u>	<u>553,422</u>	
Nisbah pinjaman/pembiayaan rosotnilai kepada pinjaman/pembiayaan kasar	<u>1.98%</u>	<u>2.54%</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(b) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut sector

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pembelian harta tanah perumahan	285,373	198,227	
Pembelian sekuriti	11,872	15,084	
Pembelian kendaraan pengangkutan	24,835	18,306	
Kredit penggunaan	62,133	183,413	
Pembelian barang pengguna tahan lama	-	2,123	
Mikro kewangan	49,659	110,591	
Mikro kredit	74	79	
Kad kredit	<u>8,100</u>	<u>25,599</u>	
	<u><u>442,046</u></u>	<u><u>553,422</u></u>	

(c) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kedah/Perlis	25,296	44,093	
Pulau Pinang	27,805	30,600	
Perak	36,098	43,821	
Selangor	84,259	77,696	
Kuala Lumpur	110,314	151,248	
Melaka	32,216	32,923	
Negeri Sembilan	34,769	47,087	
Johor	28,904	31,235	
Pahang	12,597	20,359	
Kelantan	15,701	21,496	
Terengganu	15,987	17,967	
Sarawak	6,990	13,273	
Sabah	<u>11,110</u>	<u>21,624</u>	
	<u><u>442,046</u></u>	<u><u>553,422</u></u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(d) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Rosotnilai kolektif:		
Pada awal tahun	680,374	496,165
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 31)	350,912	412,448
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 31)	(473,467)	(228,239)
Pada akhir tahun	<u>557,819</u>	<u>680,374</u>
Portfolio peruntukan rosotnilai		
sebagai % dari pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>2.49%</u>	<u>3.12%</u>
Portfolio peruntukan rosotnilai termasuk rizab pematuhan		
sebagai % dari pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>3.08%</u>	<u>3.73%</u>

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu mengikut jenis pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

KUMPULAN/BANK	Pada 1 Januari 2017 RM'000	Penambahan peruntukan RM'000	Amaun masukkira semula berkaitan pemulihan RM'000	Pada 31 Disember 2017 RM'000
Rosotnilai kolektif:				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	233,862	185,790	(110,961)	308,691
Pinjaman/pembiayaan persendirian	223,034	72,314	(187,127)	108,221
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	2,542	2,215	(2,305)	2,452
Sewa beli belum terima	31,907	18,224	(14,556)	35,575
Mikro kredit	75	-	(79)	(4)
Mikro kewangan	128,674	34,828	(95,322)	68,180
Kad kredit/caj	44,968	37,397	(47,567)	34,798
Pinjaman/pembiayaan bertempoh	2,168	28	(2,264)	(68)
Kredit pusingan	13,144	116	(13,286)	(26)
	<u>680,374</u>	<u>350,912</u>	<u>(473,467)</u>	<u>557,819</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(d) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu (Sambungan)

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu mengikut jenis pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

KUMPULAN/BANK

	Pada 1 Januari 2016 RM'000	Penambahan peruntukan RM'000	Amaun masukkira semula berkaitan pemulihian RM'000	Pada 31 Disember 2016 RM'000
Rosotnilai kolektif:				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	185,759	110,957	(62,854)	233,862
Pinjaman/pembiayaan persendirian	174,588	176,977	(128,531)	223,034
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	800	2,899	(1,157)	2,542
Sewa beli belum terima	11,718	30,254	(10,065)	31,907
Mikro kredit	23	58	(6)	75
Mikro kewangan	95,584	44,276	(11,186)	128,674
Kad kredit/caj	13,773	45,066	(13,871)	44,968
Pinjaman/pembiayaan bertempoh	821	1,833	(486)	2,168
Kredit pusingan	13,099	128	(83)	13,144
	496,165	412,448	(228,239)	680,374

8. ASET-ASET LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Faedah/pendapatan belum terima	45,449	55,748	43,985	54,353
Deposit dan bayaran terdahulu	16,444	15,162	16,444	15,162
Pelbagai penghutang belum terima	319,502	324,294	157,328	158,500
Dividen belum terima	2,706	2,641	2,706	2,641
Amaun terhutang oleh subsidiari*	-	-	54	531
Amaun terhutang oleh syarikat bersekutu*	3,867	6,579	3,867	6,579
	387,968	404,424	224,384	237,766
Tolak :				
Peruntukan rosotnilai hutang ragu	(1,193)	(694)	(1,193)	(694)
	386,775	403,730	223,191	237,072

* Amaun terhutang oleh subsidiari dan syarikat bersekutu yang mewakili perbelanjaan dibayar bagi pihak adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan perlu dibayar balik atas permintaan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

9. PELABURAN DALAM SUBSIDIARI

	BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Saham tidak disebutharga pada kos	53,000	53,000

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut:

Nama	Aktiviti utama	Negara diperbadankan	Peratus ekuiti dipegang secara langsung	
			2017 %	2016 %
Permodalan BSN Berhad*	Pengurusan dana unit amanah saham	Malaysia	100	100
Prudential BSN Takaful Berhad* (Nota 1)	Pengurusan Dana Takaful	Malaysia	51	51

* Diaudit selain daripada Ketua Audit Negara Malaysia.

Nota 1: Pada 29 Jun 2006, Perjanjian Pemegang Saham ditandatangani antara Bank Simpanan Nasional (BSN) dan Prudential Corporation Holdings Limited (PCHL). Di bawah perjanjian itu, BSN dikehendaki membayar kepada PCHL sejumlah RM21 juta menjelang akhir sepuluh tahun pertama sebagai penggantian sebahagian daripada premium yang dibayar oleh PCHL tertakluk kepada terma perjanjian. Pada 23 Disember 2016, satu lagi Perjanjian Pemegang Saham telah ditandatangani antara BSN dan PCHL untuk menggantikan Perjanjian Pemegang Saham yang ditandatangani pada 29 Jun 2006. Semasa tahun kewangan semasa, PCHL telah mendepositkan kepada BSN sejumlah RM200 juta mengikut perjanjian ini.

Jadual di bawah menunjukkan butiran subsidiari bukan milik penuh Kumpulan yang mempunyai kepentingan yang tiada kawalan.

Nama subsidiari	Negara diperbadankan dan tempat utama perniagaan	Perkadaran kepentingan milikan dan hak mengundi yang dipegang oleh		Untung diagihkan kepada kepentingan bukan kawalan		Kepentingan bukan kawalan terkumpul	
		2017	2016	2017	2016	2017	2016
		%	%	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Prudential BSN Takaful Berhad	Malaysia	49	49	38,179	35,797	194,908	156,729

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		BANK	
	2017	2016	2017	2016
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Saham tak disebutharga pada kos:				
Pada awal tahun	388,925	387,675	388,925	387,675
Penambahan	-	1,250	-	1,250
Pembalikan	(466)	-	(466)	-
Pada akhir tahun	388,459	388,925	388,459	388,925
Tambah:				
Keputusan Kumpulan selepas pengambilalihan	32,098	45,465	-	-
	420,557	434,390	388,459	388,925
Tolak: Peruntukan rosotnilai terkumpul	(199,867)	(199,867)	(199,867)	(199,867)
	220,690	234,523	188,592	189,058

	KUMPULAN	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Diwakili oleh:		
Perkongsian aset ketara bersih	220,690	234,523

Berikut adalah butir-butir syarikat bersekutu Kumpulan pada 31 Disember 2017:

Nama Syarikat	Tempat perniagaan/ diperbadankan	Faedah Efektif Kumpulan		Aktiviti Utama
		Negara	2017 %	2016 %
<u>Sekutu secara langsung</u>				
BSNC Corporation (M) Berhad	Malaysia	41.34	41.34	Pemegangan pelaburan
Gibraltar BSN Holdings Sdn. Bhd.	Malaysia	30.00	30.00	Pemegangan pelaburan
<u>Sekutu secara tidak langsung dipegang melalui BSNC Corporation (M) Berhad</u>				
BSNC Leasing (M) Sdn. Bhd.	Malaysia	41.34	41.34	Pajakan dan sewa beli
<u>Sekutu secara tidak langsung Gibraltar BSN Holdings Sdn. Bhd.</u>				
Gibraltar BSN Life Berhad	Malaysia	30.00	30.00	Pengunderaitan perniagaan insurans hayat termasuk perniagaan berkaitan pelaburan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU (Sambungan)

Jadual berikut ringkasan maklumat bagi syarikat bersekutu Kumpulan, diselaraskan untuk apa-apa perbezaan di dalam dasar perakaunan dan menyesuaikan maklumat kepada amaun dibawa kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu.

KUMPULAN

	2017
Gibraltar BSN Holdings Sdn Bhd	<i>Syarikat bersekutu tidak signifikan lain</i>
	Jumlah RM'000
Ringkasan maklumat kewangan	
Jumlah aset	2,399,209
Jumlah liabiliti	1,948,233
Aset bersih	<u>450,976</u>
	180,418
	75,538
	<u>104,880</u>
	2,579,627
	<u>2,023,771</u>
	555,856
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	<u>(51,716)</u>
Termasuk dalam jumlah pendapatan komprehensif:	
Hasil	<u>392,382</u>
	5,376
	<u>13,913</u>
	(46,340)
	406,295
Penyesuaian aset bersih untuk amaun dibawa pada 31 Disember	
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih	135,292
Pemansuhan keuntungan tidak nyata	1,455
Amaun dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	<u>136,747</u>
	43,357
	40,586
	<u>83,943</u>
	178,649
	<u>42,041</u>
	220,690
Bahagian Kumpulan dalam keputusan kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember	
Bahagian Kumpulan daripada jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	<u>(15,589)</u>
	2,222
	<u>(13,367)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU (Sambungan)

KUMPULAN

	2016		
	Gibraltar BSN Holdings Sdn Bhd	<i>Syarikat bersekutu tidak signifikan lain</i>	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000
Ringkasan maklumat kewangan			
Jumlah aset	2,313,779	158,727	2,472,506
Jumlah liabiliti	1,811,087	57,121	1,868,208
Aset bersih	<u>502,692</u>	<u>101,606</u>	<u>604,298</u>
Jumlah pendapatan komprehensif	<u>5,404</u>	<u>4,205</u>	<u>9,609</u>
Termasuk dalam jumlah pendapatan komprehensif:			
Hasil	<u>397,946</u>	<u>13,927</u>	<u>411,873</u>
Penyesuaian aset bersih untuk amaun dibawa pada 31 Disember			
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih	150,807	42,004	192,811
Pemansuhan keuntungan tidak nyata	1,995	39,717	41,712
Amaun dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	<u>152,802</u>	<u>81,721</u>	<u>234,523</u>
Bahagian Kumpulan dalam keputusan kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember			
Bahagian Kumpulan daripada jumlah pendapatan komprehensif	<u>1,439</u>	<u>1,738</u>	<u>3,177</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN

KUMPULAN		-Komponen utama-			-Loji dan peralatan-			Perabot dan Ke-lengkapan			Ken-deraan bermotor			-Kerja dalam proses-			-Pengubahsuai-an-				
KOS	NOTA	Tanah	Bangunan	Lif	udara	Sumber	Sumber	Bank	geran	Bank	geran	Bank	geran	Bank	geran	Bank	geran	Sumber	Sumber	Jumlah	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Pada 1 Januari 2016		13,413	204,138	3,662	4,233	456,611	1,939	100,869	29,298	72,995	73,488	290,203	344	1,251,193							
Tambahan	-	-	-	-	-	45,788	4,059	19,074	2,987	66,006	9,442	41,100	-	188,456							
Pelupusan	-	(133)	-	-	-	(4,556)	-	(25)	(2,065)	-	-	(1,115)	-	(7,894)							
Hapuskira	-	(11)	-	-	-	(36,749)	-	(5,794)	(140)	-	-	(487)	-	(43,181)							
Pelarasian	-	54,453	-	-	-	13,451	29,020	7,053	-	(68,804)	(29,020)	(7,130)	-	(977)							
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	-	14,837	484	2,147	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,468						
Pindahan kepada aset tak ketara	14	-	-	-	-	-	-	-	-	(7,634)	-	-	-	-	(7,634)						
Pada 31 Disember 2016/ Pada 1 Januari 2017		13,413	273,284	4,146	6,380	474,545	35,018	121,177	30,080	62,563	53,910	322,571	344	1,397,431							
Tambahan	-	-	135	1,774	28,066	746	3,988	831	56,090	5,594	20,038	-	117,262								
Pelupusan	-	(374)	-	-	(5)	-	(60)	(1,997)	-	-	(454)	-	(2,890)								
Hapuskira*	-	(339)	(3,297)	-	(82,835)	-	(4,524)	(59)	-	-	(4,922)	-	(95,976)								
Pelarasian	-	1,741	4,876	1,831	21,520	-	6,128	-	(33,680)	(852)	(9,323)	-	(7,759)								
Pindahan kepada aset tak ketara	14	-	-	-	-	-	-	-	-	(5,792)	-	-	-	(5,792)	-	-	-	(5,792)			
Pada 31 Disember 2017		13,413	274,312	5,860	9,985	441,291	35,764	126,709	28,855	79,181	58,652	327,910	344	1,402,276							

* Amalan hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

KUMPULAN		-Komponen utama -			-Loji dan peralatan -			Ken- deraan			-Pengubahsuai-			
SUSUT NILAI TERKUMPUL DAN ROSOTNILAI	NOTA	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Lif udara RM'000	Penyaman geran RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber geran RM'000	Perabot lengkap RM'000	dan Ke- lengkap RM'000	bermotor RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber geran RM'000	Jumlah RM'000
Pada 1 Januari 2016		- 83,186	2,076	3,253	371,593	1,381	55,359	15,182	-	-	- 154,436	181	686,647	929
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul		- 929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	929
Caj tahun semasa	30	- 84,115	2,076	3,253	371,593	1,381	55,359	15,182	-	-	- 154,436	181	687,576	
Pelupusan		- 4,382	167	343	33,607	5,099	12,677	2,872	-	-	- 36,977	52	96,176	
Hapuskira		- (51)	-	-	(4,228)	-	(7)	(1,753)	-	-	- (44)	-	(6,083)	
Pelarasan		- (4)	-	-	(36,238)	-	(5,226)	(85)	-	-	- (389)	-	(41,942)	
Pindahan daripada pelaburan hartanah		-	-	-	-	33	-	1,937	(5)	-	- (2,146)	-	(181)	
Pada 31 Disember 2016/ Pada 1 Januari 2017		- 4,953	244	1,300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,497
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul		- 92,466	2,487	4,896	364,767	6,480	64,740	16,211	-	-	- 188,834	233	741,114	
Caj tahun semasa	30	- 93,395	2,487	4,896	364,767	6,480	64,740	16,211	-	-	- 188,834	233	742,043	
Rosotnilai dimulai semula	32	- 5,489	111	475	35,731	6,785	14,346	2,958	-	-	- 36,286	52	102,233	
Pelupusan		- (929)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(929)	
Hapuskira*		- (110)	-	-	-	(5)	-	(35)	(1,575)	-	- (440)	-	(2,165)	
Pelarasan		- (139)	(2,194)	-	(82,400)	-	(4,052)	(29)	-	-	- (4,018)	-	(92,832)	
Pada 31 Disember 2017		-	-	607	-	(101)	-	308	-	-	- (810)	-	4	
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul		- 97,706	1,011	5,371	317,992	13,265	75,307	17,565	-	-	- 219,852	285	748,354	
* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		- 97,706	1,011	5,371	317,992	13,265	75,307	17,565	-	-	- 219,852	285	748,354	

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

KUMPULAN		-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Ke-lengkapan		Ken-deraan bermotor		-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuai-		
		Penyaman	Sumber	Penyaman	Sumber	Bank	geran	Bank	geran	Bank	Sumber	Sumber	Jumlah	
AMAUN DIBAWA		Tanah	Bangunan	Lif	udara	Bank	geran	Bank	geran	Bank	RM'000	RM'000	RM'000	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000						RM'000	RM'000	RM'000	
Pada 1 Januari 2016		13,413	120,023	1,586	980	85,018	558	45,510	14,116	72,995	73,488	135,767	163	563,617
Pada 31 Disember 2016		13,413	179,889	1,659	1,484	109,778	28,538	56,437	13,869	62,563	53,910	133,737	111	655,388
Pada 31 Disember 2017		13,413	176,606	4,849	4,614	123,299	22,499	51,402	11,290	79,181	58,652	108,058	59	653,922

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK KOS	-Komponen utama - Penyaman			-Loji dan peralatan - peralatan			Perabot dan Ke- lengkapan			Ken- deraan bermotor			-Kerja dalam proses - Sumber			-Pengubahsuai- an - Sumber			Jumlah		
	Tanah NOTA	Bangunan RM'000	Lif RM'000	Sumber Bank	Sumber Bank	geran	geran	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	Bank	geran	Bank	geran	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000		
Pada 1 Januari 2016	13,413	201,173	3,662	4,233	450,766	1,939	97,881	27,198	70,241	73,488	277,512	344	1,221,850								
Tambahan	-	-	-	-	44,929	4,059	18,188	2,052	50,603	9,442	40,430	-	169,703								
Pelupusan	-	(133)	-	-	(4,556)	-	(22)	(1,266)	-	-	(1,115)	-	(7,092)								
Hapuskira	-	(11)	-	-	(36,749)	-	(5,794)	(140)	-	-	(487)	-	(43,181)								
Pelarasan	-	54,453	-	-	13,451	29,020	7,053	-	(68,804)	(29,020)	(7,130)	-	(977)								
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	-	14,837	484	2,147	-	-	-	-	-	-	-	-	17,468							
Pada 31 Disember 2016/ Pada 1 Januari 2017	13,413	270,319	4,146	6,380	467,841	35,018	117,306	27,844	52,040	53,910	309,210	344	1,357,771								
Tambahan	-	-	135	1,774	25,283	746	3,798	501	42,868	5,594	16,144	-	96,843								
Pelupusan	-	(374)	-	-	-	-	-	(1,727)	-	-	-	-	(2,101)								
Hapuskira*	-	(339)	(3,297)	-	(82,835)	-	(4,524)	(59)	-	-	(4,922)	-	(95,976)								
Pelarasan	-	1,741	4,876	1,831	21,520	-	6,128	-	(33,680)	(852)	(9,323)	-	(7,759)								
Pada 31 Disember 2017	13,413	271,347	5,860	9,985	431,809	35,764	122,708	26,559	61,228	58,652	311,109	344	1,348,778								

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK	-Komponen utama -			-Loji dan peralatan -			Perabot dan Ke-lengkapan			Ken-deraan bermotor			-Kerja dalam proses -			-Pengubahan Sumber Sumber Bank geran RM'000			-Pengubahan Sumber Sumber Bank geran RM'000		
	SUSUT NILAI TERKUMPUL	Tanah	Bangunan	Lif udara	Sumber	Sumber	Sumber	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000		
Pada 1 Januari 2016																					
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul	-	82,729	2,076	3,253	366,300	1,381	53,942	14,061	-	-	-	-	-	-	-	147,296	181	671,219	929		
Caj tahun semasa	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Rosotnilai dinilai semula	-	83,658	2,076	3,253	366,300	1,381	53,942	14,061	-	-	-	-	-	-	-	147,296	181	672,148	92,998		
Pelupusan	30	-	4,323	167	343	33,257	5,099	12,314	2,380	-	-	-	-	-	-	35,063	52	92,998	-		
Hapuskira	-	-	(51)	-	-	-	(4,228)	-	-	(6)	(954)	-	-	-	-	(44)	-	-	(5,283)		
Pelarasan	-	-	(4)	-	-	-	(36,238)	-	-	(5,226)	(85)	-	-	-	-	(389)	-	-	(41,942)		
Pindahan daripada pelaburan hartanah	-	-	-	-	-	-	24	-	-	1,842	-	-	-	-	-	(2,046)	-	-	(180)		
Pada 31 Disember 2016/ Pada 1 Januari 2017																					
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul	-	91,950	2,487	4,896	359,115	6,480	62,866	15,402	-	-	-	-	-	-	-	179,880	233	723,309	929		
Caj tahun semasa	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Rosotnilai dinilai semula	-	92,879	2,487	4,896	359,115	6,480	62,866	15,402	-	-	-	-	-	-	-	179,880	233	724,238	929		
Pelupusan	30	-	5,430	111	475	34,876	6,785	13,974	2,530	-	-	-	-	-	-	34,304	52	98,537	-		
Hapuskira*	32	-	(929)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(929)		
Pelarasan	-	-	(110)	-	-	-	-	-	-	-	(1,305)	-	-	-	-	-	-	-	(1,415)		
Pada 31 Disember 2017																(4,018)	-	-	(92,832)		
Susut nilai terkumpul Kerugian rosotnilai terkumpul	-	97,131	1,011	5,371	311,490	13,265	73,096	16,598	-	-	-	-	-	-	-	209,356	285	727,603	4		
* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.	-	97,131	1,011	5,371	311,490	13,265	73,096	16,598	-	-	-	-	-	-	-	209,356	285	727,603	-		

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK	-Komponen utama-	-Loji dan peralatan-	Perabot dan Ke-lengkapan	Ken-deraan bermotor	-Kerja dalam proses-	-Pengubahsuaian-
	Penyaman	Sumber Sumber	Bank geran	Bank geran	Sumber Sumber	Sumber Sumber
AMAUN DIBAWA	Tanah Bangunan Lif udara	RM'000 RM'000 RM'000	RM'000 RM'000 RM'000	RM'000 RM'000 RM'000	RM'000 RM'000 RM'000	RM'000 RM'000 RM'000
Pada 1 Januari 2016	13,413 117,515 1,586	980 84,466	558 43,939	13,137 70,241	73,488 130,216	163 549,702
Pada 31 Disember 2016	13,413 177,440 1,659	1,484 108,726	28,538 54,440	12,442 52,040	53,910 129,330	111 633,533
Pada 31 Disember 2017	13,413 174,216 4,849	4,614 120,319	22,499 49,612	61,228 58,652	101,753 59	621,175

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

12. PELABURAN HARTANAH

KUMPULAN/BANK

NOTA	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	-Komponen utama-		Jumlah RM'000
			Lif RM'000	udara RM'000	
KOS					
Pada 1 Januari 2016		873	25,147	820	3,639
Pindahan kepada					30,479
hartanah, loji dan kelengkapan	11	-	(14,837)	(484)	(2,147)
Pindahan kepada					(17,468)
tanah pegangan pajak	13	(515)	-	-	-
Pada 31 Disember 2016/					
Pada 1 Januari 2017					
Pada 31 Disember 2017		358	10,310	336	1,492
					12,496

SUSUT NILAI

TERKUMPUL

Pada 1 Januari 2016		281	8,395	415	2,203	11,294
Caj tahun semasa	30	5	206	13	71	295
Pindahan kepada						
hartanah, loji dan kelengkapan	11	-	(4,953)	(244)	(1,300)	(6,497)
Pindahan kepada						
tanah pegangan pajak	13	(166)	-	-	-	(166)
Pada 31 Disember 2016/						
Pada 1 Januari 2017		120	3,648	184	974	4,926
Caj tahun semasa	30	4	206	13	71	294
Pada 31 Disember 2017		124	3,854	197	1,045	5,220

AMAUN DIBAWA

Pada 1 Januari 2016		592	16,752	405	1,436	19,185
Pada 31 Disember 2016		238	6,662	152	518	7,570
Pada 31 Disember 2017		234	6,456	139	447	7,276

Tanah dan bangunan bagi Kumpulan dan Bank telah dinilai semula pada asas pasaran terbuka pada 22 Februari 2017 berdasarkan Penilaian Profesional. Bank mempunyai polisi untuk menilai semula sekurang-kurangnya setiap 3 tahun.

KUMPULAN/BANK

2017	2016
RM'000	RM'000

Berikut diiktiraf dalam untung atau rugi berkaitan dengan pelaburan harta tanah:		
Pendapatan sewa	1,218	836
Perbelanjaan operasi langsung	(321)	(325)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

12. PELABURAN HARTANAH (Sambungan)

Maklumat Nilai Saksama

Nilai saksama pelaburan harta tanah dikategorikan seperti berikut:

KUMPULAN/BANK	Tahap 3 RM'000
Pada 31 Disember 2017	
<i>Pelaburan harta tanah</i>	
Tanah dan bangunan	<u>56,700</u>
Pada 31 Disember 2016	
<i>Pelaburan harta tanah</i>	
Tanah dan bangunan	<u>43,800</u>

Tahap 3 nilai saksama

Tahap 3 nilai saksama pelaburan harta tanah ditentukan oleh pihak luar, penilai harta tanah bebas, yang mempunyai kelayakan yang sesuai serta diiktiraf oleh pihak yang profesional dan mempunyai pengalaman terkini dalam lokasi dan kategori harta tanah yang bernilai. Perubahan dalam tahap 3 nilai saksama adalah dianalisis oleh pihak pengurusan setiap tahun manakala laporan penilaian hanya diperolehi sekurang-kurangnya setiap 3 tahun dari syarikat penilaian berdasarkan polisi Bank.

13. BAYARAN PAJAKAN PRABAYAR

KUMPULAN	NOTA	Tanah pegangan pajak RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2016		101,313	101,313
Pindahan daripada pelaburan harta tanah	12	515	515
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017		<u>101,826</u>	<u>101,826</u>
Pada 31 Disember 2017			
PELUNASAN TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2016		21,906	21,906
Caj tahun semasa	30	1,091	1,091
Pindahan daripada pelaburan harta tanah		166	166
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017		<u>23,161</u>	<u>23,161</u>
Caj tahun semasa	30	1,091	1,091
Pada 31 Disember 2017		<u>24,252</u>	<u>24,252</u>
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2016		<u>79,407</u>	<u>79,407</u>
Pada 31 Disember 2016		<u>78,665</u>	<u>78,665</u>
Pada 31 Disember 2017		<u>77,574</u>	<u>77,574</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

13. BAYARAN PAJAKAN PRABAYAR (Sambungan)

BANK	NOTA	Tanah pegangan pajak RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2016		100,235	100,235
Pindahan daripada pelaburan harta tanah	12	515	515
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017			
Pada 31 Disember 2017		<u>100,748</u>	<u>100,748</u>
PELUNASAN TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2016		21,727	21,727
Caj tahun semasa	30	1,069	1,069
Pindahan daripada pelaburan harta tanah	12	166	166
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017			
Caj tahun semasa	30	<u>1,069</u>	<u>1,069</u>
Pada 31 Disember 2017		<u>24,029</u>	<u>24,029</u>
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2016		<u>78,508</u>	<u>78,508</u>
Pada 31 Disember 2016		<u>77,788</u>	<u>77,788</u>
Pada 31 Disember 2017		<u>76,719</u>	<u>76,719</u>

Tempoh pajakan belum luput bagi tanah pegangan pajak adalah seperti berikut:

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Tanah pajakan dengan tempoh pajakan belum luput kurang dari 50 tahun	38	39	38	39
Tanah pajakan dengan tempoh pajakan belum luput lebih dari 50 tahun	<u>77,536</u>	<u>78,626</u>	<u>76,681</u>	<u>77,749</u>
	<u>77,574</u>	<u>78,665</u>	<u>76,719</u>	<u>77,788</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

14. ASET TAK KETARA

KUMPULAN

	NOTA	Lesen dan perisian komputer RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2016		24,694	24,694
Tambahan		54	54
Pindahan daripada harta tanah, loji dan kelengkapan	11	7,634	7,634
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017		32,382	32,382
Tambahan		4,784	4,784
Pemindahan dari harta dan peralatan	11	5,792	5,792
Pada 31 Disember 2017		42,958	42,958
SUSUTNILAI TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2016		10,588	10,588
Pelunasan tahun semasa	30	6,056	6,056
Pada 31 Disember 2016/1 Januari 2017		16,644	16,644
Pelunasan tahun semasa	30	3,391	3,391
Pada 31 Disember 2017		20,035	20,035
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2016		14,106	14,106
Pada 31 Disember 2016		15,738	15,738
Pada 31 Disember 2017		22,923	22,923

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

15. DEPOSIT DARIPADA PELANGGAN

(a) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis deposit

	KUMPULAN		BANK	
	2017	2016	2017	2016
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Deposit simpanan	8,819,236	8,653,124	8,819,236	8,653,124
Deposit tetap	11,593,575	11,406,818	11,598,283	11,409,847
Deposit borong				
Deposit pasaran wang	160,000	850,000	160,000	850,000
Lain-lain	3,935	360,039	3,935	360,039
	<u>20,576,746</u>	<u>21,269,981</u>	<u>20,581,454</u>	<u>21,273,010</u>

(b) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN		BANK	
	2017	2016	2017	2016
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kerajaan dan badan berkanun	4,810,629	3,544,802	4,810,629	3,544,802
Perusahaan perniagaan	3,909,787	5,455,900	3,914,495	5,458,929
Deposit pelaburan individu	11,375,167	11,901,300	11,375,167	11,901,300
Lain-lain	481,163	367,979	481,163	367,979
	<u>20,576,746</u>	<u>21,269,981</u>	<u>20,581,454</u>	<u>21,273,010</u>

(c) Struktur kematangan deposit tetap

	KUMPULAN		BANK	
	2017	2016	2017	2016
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh enam bulan	5,967,058	6,719,760	5,971,766	6,722,789
Melebihi enam bulan hingga satu tahun	1,264,902	3,824,930	1,264,902	3,824,930
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	4,288,970	730,889	4,288,970	730,889
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	72,645	131,239	72,645	131,239
	<u>11,593,575</u>	<u>11,406,818</u>	<u>11,598,283</u>	<u>11,409,847</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

16. AKAUN PELABURAN OLEH PELANGGAN

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Akaun pelaburan tanpa had	3,308,709	<u>2,890,259</u>

17. DEPOSIT DAN PENEMPATAN OLEH BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
(Dinyatakan semula)		
Institusi kewangan lain	<u>992,975</u>	<u>1,735,258</u>

Struktur kematangan deposit dan penempatan oleh bank-bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
(Dinyatakan semula)		
Matang dalam tempoh enam bulan	869,829	1,571,469
Melebihi enam bulan hingga satu tahun	<u>123,146</u>	<u>163,789</u>
	<u>992,975</u>	<u>1,735,258</u>

18. PENDAPATAN TERTUNDA

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Geran kerajaan:		
KOS		
Pada awal tahun	465,600	445,600
Tambah: Geran diterima daripada Kerajaan	-	20,000
Pada akhir tahun	<u>465,600</u>	<u>465,600</u>

PELUNASAN TERKUMPUL

Pada awal tahun	84,577	66,058
Pelunasan belanja aset geran tahun semasa	6,864	5,159
Lain-lain penggunaan geran	13,866	13,360
Jumlah pelunasan/penggunaan (Nota 28)	20,730	18,519
Pada akhir tahun	<u>105,307</u>	<u>84,577</u>
AMAUN DIBAWA	360,293	381,023

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN**18. PENDAPATAN TERTUNDA (Sambungan)**

KUMPULAN/BANK
Pada 31 Disember 2017

Jenis Dana Skim	Objektif & Tujuan	Sumber	Tarikh Diterima	Tempoh	Peranan BSN	Baki Pinjaman/ Pembayaran RM'000	Pencapaian Semasa (Bil. Akaun)	Dana Sedia Ada	Jumlah Diterima RM'000
Geran Pembangunan Rancangan Malaysia Ke 9	Untuk membiayai penambahbaikan infrastruktur teknologi maklumat Bank	KK*	6 Oktober 2008 & 24 Disember 2014	Nil	Ejen bagi Kerajaan	-	Nil	4,916	95,600
Dana Kreatif Industri	Untuk memberi pinjaman bagi pengeluaran, pemerolehan aset dan aktiviti-aktiviti lain yang berkaitan dengan pengkomersialan industri kreatif. Kerajaan mengenakan caj kewangan 1% setahun ke atas pendapatan faedah yang diperolehi daripada pinjaman Dana ini	KK*	13 Januari 2010	Nil	Ejen bagi Kerajaan	63,077	75	185,377	200,000
Dana Skim Perkampungan Baru Cina	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembentukan pinjaman peribadi untuk bayaran premium tanah	KK*	28 Jun 2011, 12 April 2012, 27 Februari 2014 & 29 April 2016	Nil	Ejen bagi Kerajaan	115,312	5,784	120,000	120,000
Dana Skim Perumahan Pekerja Estet	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembentukan pinjaman perumahan pekerja estet	KK*	24 Ogos 2011 & 6 April 2012	Nil	Ejen bagi Kerajaan	6,275	132	50,000	50,000
						360,293	465,600		

* Kementerian Kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. PENDAPATAN TERTUNDA (Sambungan)

KUMPULAN/BANK
Pada 31 Disember 2016

Jenis Dana Skim	Objektif & Tujuan	Sumber	Tarikh Diterima	Tempoh	Peranan BSN	Baki Pinjaman/ Pembayaran RM'000	Pencapaian Semasa (Bil. Akaun) Nil	Dana Sedia Ada	Jumlah Diterima RM'000
Geran Pembangunan Rancangan Malaysia Ke 9	Untuk membiayai penambahbaikan infrastruktur teknologi maklumat Bank	KK*	6 Oktober 2008 & 24 Disember 2014	Nil	Ejen bagi Kerajaan	-	Nil	25,701	95,600
Dana Kreatif Industri	Untuk memberi pinjaman bagi pengeluaran, pemerolehan aset dan aktiviti-aktiviti lain yang berkaitan dengan pengkomersialan industri kreatif. Kerajaan mengenakan caj kewangan 1% setahun ke atas pendapatan faedah yang diperolehi daripada pinjaman Dana ini	KK*	13 Januari 2010	Nil	Ejen bagi Kerajaan	68,635	61	185,322	200,000
Dana Skim Perkampungan Baru Cina	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembayaran pinjaman peribadi untuk bayaran premium tanah	KK*	28 Jun 2011, 12 April 2012, 27 Februari 2014 & 29 April 2016	Nil	Ejen bagi Kerajaan	121,109	6,090	120,000	120,000
Dana Skim Perumahan Pekerja Estet	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembayaran pinjaman perumahan pekerja estet	KK*	24 Ogos 2011 & 6 April 2012	Nil	Ejen bagi Kerajaan	2,961	81	50,000	50,000
								<u>381,023</u>	<u>465,600</u>

* Kementerian Kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan	160,212	156,599
Manfaat persaraan/gratuiti	263,461	268,032
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	12,533	2,938
	436,206	427,569

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Caj kepada penyata untung atau rugi (Nota 29):		
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan	9,869	9,675
Manfaat persaraan/gratuiti	28,957	25,000
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	10,644	790
	49,470	35,465

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Caj kepada penyata untung atau rugi:		
Manfaaat perubatan selepas persaraan	4,716	-
Manfaaat persaraan/gratuiti	9,435	-
	14,151	-

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan

Kumpulan dan Bank mengendalikan skim manfaat perubatan selepas perkhidmatan yang tidak dibiayai untuk kakitangan yang layak. Kakitangan yang menyertai Bank sebelum 1 Julai 2003 dan semua pesara dari kumpulan tersebut layak untuk skim ini. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2017 oleh Actuarial Partners Consulting Sdn. Bhd.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Nilai kini obligasi yang tidak dibiayai	160,212	156,599

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Sambungan)

Pergerakan dalam nilai kini tanggungan manfaat tidak dibiayai adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	156,599	148,256
Kos perkhidmatan semasa	521	820
Kos faedah	9,348	8,855
Keuntungan aktuari	(4,716)	-
Manfaat dibayar	(1,312)	(1,332)
Pelarasan	(228)	-
Pada akhir tahun	160,212	156,599

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Kos perkhidmatan semasa	521	820
Kos faedah ke atas obligasi	9,348	8,855
termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 29)	9,869	9,675

Pengukuran semula yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Keuntungan aktuari		
- kesan perubahan pelarasan pengalaman	4,716	-

Andaian aktuari:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	%	%
Kadar diskau	5.5	6
Inflasi perubatan - pesakit dalam	5.5	5.5
Inflasi perubatan - pesakit luar	4.5	9.8

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Sambungan)

Andaian aktuari (Sambungan):

Andaian berkaitan mortaliti masa hadapan adalah selaras dengan pendekatan piawaian bagi Malaysia, berdasarkan Malaysia Ordinary Insured 1999-2003 (Jadual M9903). Semua kakitangan diandaikan akan bersara pada umur 60 tahun.

Analisis sensitiviti ke atas obligasi manfaat ditentukan terhadap perubahan dalam andaian berwajaran utama adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK			
	2017		2016	
	Sensitiviti		Sensitiviti	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kesan ke atas manfaat obligasi:				
Kadar diskau	(27,768)	36,193	(28,757)	37,810
Kadar inflasi perubatan	35,194	(27,572)	41,546	(32,267)

(b) Manfaat persaraan/gratuiti

Kumpulan dan Bank menyumbang kepada pelan manfaat gratuiti dibiayai untuk semua kakitangan yang layak. Skim ini telah ditubuhkan berkuat kuasa 1 April 2013.

Di bawah pelan tersebut, kakitangan yang layak berhak untuk mendapat pampasan semasa persaraan mereka berdasarkan gaji terakhir yang diterima dan tempoh perkhidmatan dengan Bank. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2017 oleh Actuarial Partners Consulting Sdn. Bhd.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Nilai kini obligasi yang tidak dibiayai	263,461	268,032

Pergerakan dalam nilai kini tanggungan manfaat tidak dibiayai adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	268,032	255,819
Kos perkhidmatan semasa	13,306	10,493
Kos faedah	15,651	14,507
Keuntungan aktuari	(9,435)	-
Manfaat dibayar	(24,093)	(12,787)
Pada akhir tahun	263,461	268,032

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(b) Manfaat persaraan/gratuiti (Sambungan)

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kos perkhidmatan semasa	13,306	10,493	
Kos faedah	<u>15,651</u>	<u>14,507</u>	
Perbelanjaan manfaat bersih, termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 29)	<u><u>28,957</u></u>	<u><u>25,000</u></u>	

Pengukuran semula yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Keuntungan aktuari			
- kesan perubahan pelarasan pengalaman	<u>9,435</u>	<u><u>-</u></u>	

Andaian aktuari:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	%	%
Kadar diskaun	5.30	5.75
Kadar kenaikan gaji	5	5

Analisis sensitiviti ke atas obligasi manfaat ditentukan terhadap perubahan dalam andaian berwajaran utama adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK			
	2017		2016	
	Sensitiviti	-1%	+1%	-1.5%
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kesan ke atas manfaat obligasi:				
Kadar diskaun	26,812	(23,182)	51,489	
Kadar inflasi perubatan	(22,300)	25,250	42,002	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(c) Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain

Kakitangan yang berkelayakan dari Kumpulan dan Bank adalah berhak untuk menerima pampasan wang tunai di atas cuti tahunan terkumpul yang tidak digunakan selepas persaraan.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Nilai kini manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	12,533	2,938	

Pergerakan dalam nilai kini manfaat kakitangan jangka panjang yang lain adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pada awal tahun	2,938	2,747	
Kos perkhidmatan semasa	587	632	
Kos faedah	628	158	
Manfaat dibayar	(1,049)	(599)	
Kerugian aktuari	9,429	-	
Pada akhir tahun	12,533	2,938	

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kos perkhidmatan semasa	587	632	
Kos faedah	628	158	
Kerugian aktuari	9,429	-	
Perbelanjaan manfaat bersih, termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 29)	10,644	790	

Andaian aktuari:

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	%	%	
Kadar diskaun	5.30	5.75	
Kadar kenaikan gaji	5	5	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(c) Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain (Sambungan)

Analisis sensitiviti ke atas obligasi manfaat ditentukan terhadap perubahan dalam andaian berwajaran utama adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	Sensitiviti
	-1%	+1%
	RM'000	RM'000
Kesan ke atas obligasi manfaat ditakrifkan:		
Kadar diskaun	1,310	(1,131)
Kadar kenaikan gaji	(1,090)	1,235

20. PINJAMAN DAN PEMBIAYAAN DARIPADA INSTITUSI

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pinjaman daripada Bank Negara Malaysia	45,937	51,362

Pinjaman ini diberikan oleh Bank Negara Malaysia bagi tujuan membiayai Pinjaman Pembiayaan Mikro yang dinamakan Teman Mesra. Pinjaman ini dikenakan faedah yang ditetapkan pada kadar 1.5% setahun dan dibayar dua kali setahun pada bulan Jun dan Disember selama tempoh 5 tahun.

21. LAIN-LAIN LIABILITI

	KUMPULAN		BANK	
	2017	2016	2017	2016
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Faedah yang perlu dibayar	160,767	193,048	160,767	193,048
Pelbagai yang perlu dibayar	504,840	308,128	348,214	155,052
Pertimbangan tertunda*	21,000	21,000	21,000	21,000
Deposit diterima*	200,000	-	200,000	-
Akruan	112,999	71,424	43,788	17,244
Bayaran balik pinjaman terdahulu	221,342	203,310	221,342	203,310
Dividen ke atas Sijil Simpanan				
Premium perlu bayar	29,516	50,765	29,516	50,765
	1,250,464	847,675	1,024,627	640,419

* Mewakili amaun yang perlu dibayar kepada dan deposit diterima daripada pihak ketiga bagi tujuan pengambilalihan subsidiari, iaitu Prudential BSN Takaful Berhad seperti dinyatakan dalam Nota 9.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

22. CUKAI BOLEH DITUNTUT DAN PERUNTUKAN ZAKAT

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pada awal tahun:				
- cukai	(131,922)	(143,168)	(123,858)	(131,114)
- zakat	4,362	3,696	4,362	3,696
Bayaran cukai dalam tahun semasa:				
- cukai	(35,937)	(56,529)	(32,694)	(45,258)
- zakat	(3,442)	(4,735)	(1,132)	(2,334)
(Lebihan)/Kurangan peruntukan tahun lepas (Nota 33)	(12,916)	6,073	(12,197)	6,517
Peruntukan tahun semasa:				
- cukai (Nota 33)	84,847	61,702	71,944	45,997
- zakat	3,310	5,401	1,000	3,000
Pada akhir tahun:				
- cukai boleh dituntut	(95,928)	(131,922)	(96,805)	(123,858)
- zakat	<u>4,230</u>	<u>4,362</u>	<u>4,230</u>	<u>4,362</u>
Cukai boleh dituntut dan peruntukan zakat	<u>(91,698)</u>	<u>(127,560)</u>	<u>(92,575)</u>	<u>(119,496)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

23. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA

Aset dan liabiliti cukai tertunda dioffset apabila terdapat undang-undang yang boleh dikuatkuasakan untuk mengoffset aset cukai semasa terhadap liabiliti semasa dan apabila cukai pendapatan tertunda berkait dengan pihak berkuasa yang sama dan Kumpulan dan Bank berhasrat untuk menyelesaikan aset cukai semasa dan liabiliti semasa secara bersih. Komponen cukai tertunda aset dan liabiliti untuk sepanjang tahun kewangan sebelum diaoffset adalah seperti berikut: -

KUMPULAN

	CUKAI TERTUNDA		CUKAI TERTUNDA		JUMLAH BERSIH	
	ASET	2017	LIABILITI		2017	2016
			2016	RM'000		
Hartanah, loji dan kelengkapan	-	-	(7,030)	(9,599)	(7,030)	(9,599)
Sekuriti tersedia untuk jualan	4,861	14,423	-	-	4,861	14,423
Obligasi manfaat persaraan	89,498	84,029	-	-	89,498	84,029
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	10,403	4,980	-	-	10,403	4,980
Aset/(Liabiliti) cukai	104,762	103,432	(7,030)	(9,599)	97,732	93,833
Ditolak cukai	(7,030)	(9,599)	7,030	9,599	-	-
Aset cukai bersih	97,732	93,833	-	-	97,732	93,833

BANK

	CUKAI TERTUNDA		CUKAI TERTUNDA		JUMLAH BERSIH	
	ASET	2017	LIABILITI		2017	2016
			2016	RM'000		
Hartanah, loji dan kelengkapan	-	-	(7,030)	(9,599)	(7,030)	(9,599)
Sekuriti tersedia untuk jualan	4,861	14,423	-	-	4,861	14,423
Obligasi manfaat persaraan	89,498	84,029	-	-	89,498	84,029
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	10,375	4,235	-	-	10,375	4,235
Aset/(Liabiliti) cukai	104,734	102,687	(7,030)	(9,599)	97,704	93,088
Ditolak cukai	(7,030)	(9,599)	7,030	9,599	-	-
Aset cukai bersih	97,704	93,088	-	-	97,704	93,088

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

23. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (Sambungan)

KUMPULAN

Pada 1 Januari 2016 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 33) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember		Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2017 RM'000
			2016/ 1 Januari 2017 RM'000	(Nota 33) RM'000		
(12,406)	2,807	-	(9,599)	2,569	-	(7,030)
19,528	-	(5,105)	14,423	-	(9,562)	4,861
79,050	4,979	-	84,029	5,469	-	89,498
9,707	(4,727)	-	4,980	5,423	-	10,403
95,879	3,059	(5,105)	93,833	13,461	(9,562)	97,732

BANK

Pada 1 Januari 2016 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 33) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember		Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2017 RM'000
			2016/ 1 Januari 2017 RM'000	(Nota 33) RM'000		
(12,406)	2,807	-	(9,599)	2,569	-	(7,030)
19,528	-	(5,105)	14,423	-	(9,562)	4,861
79,050	4,979	-	84,029	5,469	-	89,498
8,825	(4,590)	-	4,235	6,140	-	10,375
94,997	3,196	(5,105)	93,088	14,178	(9,562)	97,704

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

24. HASIL

Hasil terdiri daripada pendapatan yang diperolehi daripada pinjaman, pelaburan perbendaharaan dan aktiviti-aktiviti perbankan lain yang dijalankan oleh Kumpulan dan Bank.

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pendapatan faedah (Nota 25)	707,736	792,250	699,140	784,299
Pendapatan fi dan komisyen (Nota 27)	789,328	721,882	119,573	110,320
Pendapatan daripada operasi perbankan Islam (Nota 39)	1,042,541	1,036,381	1,042,541	1,036,381
Pendapatan operasi lain (Nota 28)	102,232	68,469	58,968	13,744
	<u>2,641,837</u>	<u>2,618,982</u>	<u>1,920,222</u>	<u>1,944,744</u>

25. PENDAPATAN FAEDAH

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pinjaman dan pendahuluan				
Pendapatan faedah selain pemulihan daripada pinjaman dan pendahuluan tidak berbayar	484,136	451,833	484,136	451,833
Tunai dalam tuntutan dan deposit di bank dan institusi kewangan lain	21,027	11,096	18,921	9,866
Pelaburan sekuriti:				
Dipegang untuk dagangan	6,490	6,721	-	-
Dipegang hingga matang	-	249,621	-	249,621
Tersedia untuk jualan	172,526	50,571	172,526	50,571
	<u>684,179</u>	<u>769,842</u>	<u>675,583</u>	<u>761,891</u>
Pertambahan diskau bersih tolak pelunasan premium	23,557	22,408	23,557	22,408
Jumlah pendapatan faedah	<u>707,736</u>	<u>792,250</u>	<u>699,140</u>	<u>784,299</u>
Termasuk:				
Pendapatan faedah diperoleh daripada pinjaman dan pendahuluan yang rosotnilai	<u>21,974</u>	<u>32,971</u>	<u>21,974</u>	<u>32,971</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

26. PERBELANJAAN FAEDAH

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	184,334	243,822	186,039	244,869
Deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain	13,816	27,489	13,816	27,489
Lain-lain	748	672	748	672
	198,898	271,983	200,603	273,030

27. PENDAPATAN FI DAN KOMISEN

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Caj perkhidmatan dan fi	654,884	593,040	89,380	82,351
Pendapatan fi yang lain	134,444	128,842	30,193	27,969
	789,328	721,882	119,573	110,320

28. PENDAPATAN OPERASI LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
<i>Keuntungan ke atas pelupusan pelaburan sekuriti</i>				
Sekuriti tersedia untuk jualan	17,721	6,554	17,721	6,554
Sekuriti dipegang hingga matang	-	12,902	-	12,902
Sekuriti dipegang untuk dagangan	1,042	164	-	-
<i>Keuntungan pelaburan lain</i>				
Sekuriti dipegang untuk dagangan	6,515	6,261	-	-
<i>Pendapatan dividen kasar</i>				
Disebutharga di Malaysia				
Sekuriti tersedia untuk jualan	8,958	8,795	7,275	8,314
Tidak disebutharga di Malaysia				
Sekuriti tersedia untuk jualan	869	869	869	869
<i>Pendapatan lain</i>				
Keuntungan bersih ke atas pertukaran asing	372	742	372	742
Keuntungan/(kerugian) bersih ke atas pelupusan harta tanah, loji dan kelengkapan	4,119	223	4,071	(52)
Pendapatan sewaan	1,922	2,473	1,922	2,473
Pelunasan geran Kerajaan (Nota 18)	20,730	18,519	20,730	18,519
Lain-lain	39,984	10,967	6,008	(36,577)
	102,232	68,469	58,968	13,744

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

29. PERBELANJAAN KAKITANGAN

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Gaji dan upah	356,985	346,453	280,407	278,204
Elaun dan bonus	45,084	20,047	44,718	19,635
Kos keselamatan sosial	4,973	4,646	4,973	4,646
Caruman kepada Kumpulan				
Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	80,820	72,834	68,534	62,823
Gratuiti	15,535	10,340	1,099	125
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Nota 19)	9,869	9,675	9,869	9,675
Manfaat persaraan/gratuiti (Nota 19)	28,957	25,000	28,957	25,000
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain (Nota 19)	10,644	790	10,644	790
Perbelanjaan lain berkaitan kakitangan	115,000	107,859	105,234	101,564
	<u>667,867</u>	<u>597,644</u>	<u>554,435</u>	<u>502,462</u>

Termasuk dalam perbelanjaan kakitangan Kumpulan dan Bank adalah imbuhan Pengarah masing-masing berjumlah RM4.78 juta (2016: RM3.77 juta) dan RM3.63 juta (2016: RM2.87 juta).

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

29. PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Para Pengarah Bank				
<u>Pengarah Eksekutif:</u>				
Gaji dan emolumen lain, termasuk				
elaun mesyuarat	1,017	988	1,004	984
Manfaat persaraan	707	-	707	-
Bonus	47	291	47	291
Fi	255	121	60	60
	<u>2,026</u>	<u>1,400</u>	<u>1,818</u>	<u>1,335</u>
<u>Para Pengarah bukan eksekutif:</u>				
Fi	694	722	605	560
Emolumen lain	1,207	1,002	1,207	976
	<u>1,901</u>	<u>1,724</u>	<u>1,812</u>	<u>1,536</u>
	<u>3,927</u>	<u>3,124</u>	<u>3,630</u>	<u>2,871</u>
Para Pengarah syarikat subsidiari				
<u>Pengarah Eksekutif:</u>				
Gaji dan emolumen lain, termasuk				
elaun mesyuarat	365	357	-	-
Bonus	14	29	-	-
	<u>379</u>	<u>386</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Para Pengarah bukan eksekutif:</u>				
Fi	395	230	-	-
Emolumen lain	78	29	-	-
	<u>473</u>	<u>259</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>852</u>	<u>645</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>4,779</u>	<u>3,769</u>	<u>3,630</u>	<u>2,871</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

29 PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

Ganjaran Pengarah bagi tahun kewangan dengan pecahan jenis-jenis ganjaran

2017

Para Pengarah	Ganjaran diterima daripada Bank						Ganjaran diterima daripada syarikat subsidiari					
	Gaji RM'000	Persaraan RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Bank RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Kumpulan RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Kumpulan RM'000	
Pengarah eksekutif												
Datuk Yunos Bin Abd Ghani	70	-	-	5	6	81	100	8	189	-	-	373
Datuk Adinan Bin Maning	857	707	47	55	71	1,737	95	5	1,837	-	-	267
	927	707	47	60	77	1,818	195	13	2,026	-	-	258
Para pengarah bukan eksekutif												
Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdullah	-	-	-	240	91	331	42	-	-	-	-	355
Alex Foong Soo Hah	-	-	-	60	207	267	-	-	-	-	-	169
Md Tajuddin Bin Md Isa	-	-	-	60	191	251	7	-	-	-	-	219
Haji Kamari Zaman Bin Juhari	-	-	-	60	255	315	40	-	-	-	-	136
Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir	-	-	-	60	109	169	-	-	-	-	-	45
Datuk Fazlur Rahman Bin Ibrahim	-	-	-	55	164	219	-	-	-	-	-	79
Haji Selamat Bin Sirat	-	-	-	35	101	136	-	-	-	-	-	1,901
Professor Dr Rozainun Binti Haji Abd Aziz	-	-	-	15	30	45	-	-	-	-	-	3,927
Ramesh Pillai	-	-	-	20	59	79	-	-	-	-	-	13
	927	707	47	605	1,207	1,812	89	-	-	-	-	1,901
												189

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

29. PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

Ganjaran Pengarah bagi tahun kewangan dengan pecahan jenis-jenis ganjaran (Sambungan)

2016	Ganjaran diterima daripada Bank						Ganjaran diterima daripada syarikat subsidari		
	Gaji RM'000	Faedah Persaraan RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Bank RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Kumpulan RM'000
Para Pengarah									
<u>Pengarah eksekutif</u>									
Datuk Adinan Bin Maning	879	-	291	60	105	1,335	61	4	1,400
	879	-	291	60	105	1,335	61	4	1,400
<u>Para pengarah bukan eksekutif</u>									
Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdullah	-	-	-	240	107	347	45	-	392
Alex Foong Soo Hah	-	-	-	60	194	254	-	-	254
Md Tajuddin Bin Md Isa	-	-	-	60	127	187	-	-	187
Haji Kamari Zaman Bin Juhari	-	-	-	60	171	231	42	-	273
Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir	-	-	-	60	107	167	-	-	167
Dato' Ghazali Bin Awang	-	-	-	10	15	25	75	26	126
Datuk Azizan Bin Abdul Rahman	-	-	-	10	28	38	-	-	38
Ramesh Pillai	-	-	-	60	227	287	-	-	287
	879	-	291	620	1,081	2,871	223	30	3,124

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

30. OVERHEAD LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Promosi dan pemasaran				
Pengiklanan dan publisiti	27,642	30,698	21,812	26,114
Kos penubuhan				
Sewaan premis	27,707	28,036	23,622	23,968
Susutnilai bagi:				
Hartanah, loji dan kelengkapan (Nota 11)	102,233	96,176	98,537	92,998
Pelaburan harta tanah (Nota 12)	294	295	294	295
Pelunasan bagi:				
Pajakan prabayar (Nota 13)	1,091	1,091	1,069	1,069
Aset tak ketara (Nota 14)	3,391	6,056	-	-
Perbelanjaan pemprosesan data elektrik	84,777	81,527	84,164	77,953
Sewa kelengkapan	5,164	5,743	5,164	5,743
Perbelanjaan am				
Fi juruaudit	1,227	1,094	559	545
Faedah subsidi ke atas pinjaman kakitangan*	27	44	27	44
Hapuskira:				
Hartanah, loji dan kelengkapan (Nota 11)	3,144	1,239	3,144	1,239
Perbelanjaan komisyen	352,261	326,247	24,452	20,351
Fi penyumberluaran	73,689	76,948	85	178
Lain-lain	295,709	275,333	180,350	168,964
	978,356	930,527	443,279	419,461

* Ini berkaitan dengan faedah yang disubsidi oleh Bank bagi pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan kepada kakitangan Bank.

31. ELAUN ROSOTNILAI BAGI PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

	KUMPULAN/BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Kerugian rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		
Rosotnilai kolektif bagi tempoh kewangan		
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 7)	(350,912)	(412,448)
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 7)	473,467	228,239
Hutang lapuk:		
Dipulihkan semula	18,861	11,234
Dihapus kira	(338,735)	(23,027)
	(197,319)	(196,002)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

32. MASUK KIRA SEMULA/(ELAUN) ROSOTNILAI BAGI ASET LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Masuk kira semula rosotnilai ke atas hartanah,		
loji dan peralatan (Nota 11)	929	-
Kerugian rosotnilai ke atas		
pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan (Nota 5)	-	(48,782)
	<u>929</u>	<u>(48,782)</u>
	<u><u>929</u></u>	<u><u>(48,782)</u></u>

33. PERBELANJAAN CUKAI

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Perbelanjaan cukai semasa:				
Tahun semasa (Nota 22)	84,847	61,702	71,944	45,997
(Lebihan)/Kurangan peruntukan pada tahun sebelumnya (Nota 22)	<u>(12,916)</u>	<u>6,073</u>	<u>(12,197)</u>	<u>6,517</u>
	<u>71,931</u>	<u>67,775</u>	<u>59,747</u>	<u>52,514</u>
Perbelanjaan cukai tertunda:				
Pengasalan dan penarikbalikan perbezaan sementara (Nota 23)	8,720	7,574	8,720	7,574
Tahun semasa	(22,898)	(10,770)	(22,898)	(10,770)
Lebihan peruntukan pada tahun sebelumnya (Nota 23)	717	137	-	-
Penarikbalikan dan pengasalan perbezaan sementara berkaitan dengan syarikat subsidiari (Nota 23)	<u>(13,461)</u>	<u>(3,059)</u>	<u>(14,178)</u>	<u>(3,196)</u>
	<u><u>58,470</u></u>	<u><u>64,716</u></u>	<u><u>45,569</u></u>	<u><u>49,318</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

33. PERBELANJAAN CUKAI (Sambungan)

	KUMPULAN	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Penyesuaian perbelanjaan cukai:		
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	279,523	181,709
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia	67,086	42,840
Kesan ke atas pendapatan yang dikecualikan cukai	(159,374)	(145,192)
Kesan ke atas perbelanjaan yang tidak boleh ditolak	185,945	171,765
Kesan aset cukai tertunda yang tidak diiktiraf berkenaan dengan subsidiari	627	-
	94,284	69,413
(Lebihan)/Kurangan peruntukan bagi perbelanjaan cukai semasa pada tahun sebelumnya	(12,916)	6,073
Lebihan cukai aset tertunda diperuntukan pada tahun sebelumnya	(22,898)	(10,770)
Perbelanjaan cukai bagi tempoh kewangan	58,470	64,716
BANK		
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Penyesuaian perbelanjaan cukai:		
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	218,079	109,495
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia 24% (2016: 24%)	52,339	26,279
Kesan ke atas perbelanjaan yang tidak boleh ditolak	28,325	27,292
Kurangan cukai aset tertunda diperuntukan pada tahun sebelumnya	80,664	53,571
Lebihan cukai aset tertunda diperuntukan pada tahun sebelumnya	(12,197)	6,517
Perbelanjaan cukai bagi tempoh kewangan	(22,898)	(10,770)
	45,569	49,318

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

34. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

Bagi tujuan penyediaan penyata kewangan ini, setiap pihak dianggap berkaitan dengan Kumpulan atau Bank sekiranya suatu pihak secara langsung atau tidak langsung boleh mengawal pihak berkaitan atau mempunyai pengaruh penting ke atas pihak yang membuat keputusan kewangan dan operasi atau sebaliknya. Pihak-pihak berkaitan Kumpulan dan Bank adalah:

(a) Subsidiari

Butir-butir subsidiari dinyatakan dalam Nota 9.

(b) Syarikat Bersekutu

Syarikat bersekutu adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai pengaruh penting tetapi bukan kawalan, dan ia secara amnya memegang kepentingan sebanyak 20% hingga 50% dalam entiti tersebut seperti yang dinyatakan dalam Nota 10.

Urusniaga penting Kumpulan dan Bank dengan pihak-pihak berkaitan adalah seperti berikut:

	KUMPULAN		Syarikat bersekutu	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pendapatan diterima:				
Faedah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan			703	773
BANK				
	Subsidiari		Syarikat bersekutu	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Pendapatan:				
Faedah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	-	703	773
Komisyen diterima	6,173	5,481	-	-
Pendapatan lain	4,031	3,746	-	-
Sewa premis	-	1	-	-
	10,204	9,228	703	773
Perbelanjaan:				
Faedah ke atas deposit	1,705	1,047	-	-
	1,705	1,047	-	-

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

34. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (Sambungan)

Baki tertunggak yang ketara Kumpulan dan Bank dengan pihak berkaitan adalah seperti berikut:

KUMPULAN

	Syarikat bersekutu	
	2017 RM'000	2016 RM'000
Jumlah ter hutang oleh pihak berkaitan:		
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	12,969	18,532
Tolak: Rosotnilai/Peruntukan hutang ragu	(1)	(1)
Lain - lain	3,867	6,579
	16,835	25,110

Jumlah ter hutang kepada pihak berkaitan:

Deposit dan penempatan diterima	3,089	3,385
	3,089	3,385

BANK

	Syarikat Subsidiari		Syarikat bersekutu	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Jumlah ter hutang oleh pihak berkaitan:				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan - Bersih	-	-	12,968	18,531
Lain-lain	54	531	3,867	6,579
	54	531	16,835	25,110

Jumlah ter hutang oleh pihak berkaitan:

Deposit dan penempatan telah diterima	4,708	3,029	3,089	3,385
	4,708	3,029	3,089	3,385

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

34. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (Sambungan)

(c) Kakitangan pengurusan utama

Kakitangan pengurusan utama adalah ditakrifkan sebagai mereka yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab dalam merancang, mengarah dan mengawal aktiviti-aktiviti Kumpulan dan Bank sama ada secara langsung atau tidak langsung. Selain daripada para Pengarah, kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Bank termasuk ahli pengurusan kanan Bank dan ketua-ketua bagi syarikat subsidiari dalam Kumpulan.

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Kakitangan pengurusan utama yang lain:				
Manfaat kakitangan jangka pendek	15,175	11,529	3,873	3,116
Manfaat kakitangan jangka panjang	3,227	1,919	-	-
	18,402	13,448	3,873	3,116

Tiada pinjaman yang diberikan kepada para Pengarah Bank. Pinjaman yang diberikan kepada kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Bank adalah berdasarkan terma dan syarat yang sama seperti yang disediakan kepada kakitangan Bank yang lain.

Semua urusniaga pihak berkaitan dilaksanakan secara terbuka dan berdasarkan terma komersial biasa yang tidak lebih menguntungkan berbanding dengan yang tersedia untuk orang ramai.

Tiada peruntukan yang diiktiraf berkaitan dengan pinjaman yang diberikan kepada kakitangan pengurusan utama pada tahun semasa dan tahun sebelumnya.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKAAN

KUMPULAN

	2017		2016	
	Amaun persamaan kredit*	RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000	Amaun prinsipal RM'000
10,489	-	-	1,398	-
1,032,857	516,429	258,214	667,054	333,527
<u>1,043,346</u>	<u>516,429</u>	<u>258,214</u>	<u>668,452</u>	<u>333,527</u>
				<u>166,764</u>
				<u>166,764</u>
15,875	-	-	11,923	-
33,787	-	-	8,267	-
<u>7,927</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>33,340</u>	<u>-</u>
<u>57,589</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>53,530</u>	<u>-</u>
751	376	376	771	386
<u>751</u>	<u>376</u>	<u>376</u>	<u>771</u>	<u>386</u>
1,101,686	516,805	258,590	722,753	333,913
				<u>167,150</u>

* Amaun persamaan kredit diperolehi menggunakan faktor penukaran kredit mengikut garis panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKAAN (Sambungan)

BANK	2017			2016		
	Amaun prinsipal RM'000	Persamaan kredit* RM'000	Amaun vajaran risiko RM'000	Amaun prinsipal RM'000	Persamaan kredit* RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000
<i>Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit:</i>						
Matang dalam tempoh satu tahun	10,489	-	-	1,398	-	-
Matang selepas satu tahun	1,032,857	516,429	258,214	667,054	333,527	166,764
	<u>1,043,346</u>	<u>516,429</u>	<u>258,214</u>	<u>668,452</u>	<u>333,527</u>	<u>166,764</u>
<i>Komitmen lain:</i>						
<i>Kontrak tetapi tidak disediakan untuk</i>						
- Hartanah, loji dan kelengkapan	4,916	-	-	25,701	-	-
	<u>4,916</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25,701</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Liabiliti luar jangka:</i>						
Amaun dijamin oleh Bank	751	376	376	771	386	386
	<u>751</u>	<u>376</u>	<u>376</u>	<u>771</u>	<u>386</u>	<u>386</u>
	<u>1,049,013</u>	<u>516,805</u>	<u>258,590</u>	<u>694,924</u>	<u>333,913</u>	<u>167,150</u>

* Amaun persamaan kredit diperolehi menggunakan faktor penukaran garis panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN

(a) Kategori-kategori instrumen Kewangan

Jadual di bawah menunjukkan analisis bagi kategori-kategori instrumen kewangan seperti berikut:

- (i) Pinjaman/pembiayaan dan belum terima (L&R)
- (ii) Nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL)
- (iii) Aset-aset kewangan tersedia untuk jualan (AFS)
- (iv) Dipegang hingga matang (HTM)
- (v) Liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas (FL)

KUMPULAN Pada 31 Disember 2017	FVTPL RM'000	L&R/ (FL) RM'000	AFS RM'000	AMAUN DIBAWA RM'000
Aset kewangan				
Tunai dan dana jangka pendek	-	708,659	-	708,659
Pelaburan sekuriti				
Pada nilai saksama	194,535	-	5,519,365	5,713,900
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan				
Pada kos terlunas	-	21,805,903	-	21,805,903
Aset-aset lain	-	370,331	-	370,331
	194,535	22,884,893	5,519,365	28,598,793
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	(23,885,455)	-	(23,885,455)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain institusi	-	(992,975)	-	(992,975)
Liabiliti-liabiliti lain	-	(45,937)	-	(45,937)
	-	(1,250,464)	-	(1,250,464)
	-	(26,174,831)	-	(26,174,831)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan (Sambungan)

KUMPULAN Pada 31 Disember 2016	FVTPL RM'000	L&R/ (FL) RM'000	AFS RM'000	AMAUN DIBAWA RM'000
Aset kewangan				
Tunai dan dana jangka pendek	-	823,012	-	823,012
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	100,000	-	100,000
Pelaburan sekuriti				
Pada nilai saksama	163,284	-	6,365,260	6,528,544
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan				
Pada kos terlunas	-	21,093,111	-	21,093,111
Aset-aset lain	-	388,568	-	388,568
	163,284	22,404,691	6,365,260	28,933,235
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	(24,662,007)	-	(24,662,007)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain institusi	-	(1,233,491)	-	(1,233,491)
Liabiliti-liabiliti lain	-	(51,362)	-	(51,362)
	-	(847,675)	-	(847,675)
	-	(26,794,535)	-	(26,794,535)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan (Sambungan)

BANK	L&R/ (FL)	AFS	AMAUN DIBAWA
Pada 31 Disember 2017	RM'000	RM'000	RM'000
Aset kewangan			
Tunai dan dana jangka pendek	577,925	-	577,925
Pelaburan sekuriti			
Pada nilai saksama	-	5,519,365	5,519,365
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan			
Pada kos terlunas	21,805,903	-	21,805,903
Aset-aset lain	206,747	-	206,747
	22,590,575	5,519,365	28,109,940
Liabiliti kewangan			
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	(23,890,163)	-	(23,890,163)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(992,975)	-	(992,975)
institusi	(45,937)	-	(45,937)
Liabiliti-liabiliti lain	(1,024,627)	-	(1,024,627)
	(25,953,702)	-	(25,953,702)
BANK	L&R/ (FL)	AFS	AMAUN DIBAWA
Pada 31 Disember 2016	RM'000	RM'000	RM'000
Aset kewangan			
Tunai dan dana jangka pendek	732,206	-	732,206
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	100,000	-	100,000
Pelaburan sekuriti			
Pada nilai saksama	-	6,365,260	6,365,260
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan			
Pada kos terlunas	21,093,111	-	21,093,111
Aset-aset lain	221,910	-	221,910
	22,147,227	6,365,260	28,512,487
Liabiliti kewangan			
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	(24,665,036)	-	(24,665,036)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,233,491)	-	(1,233,491)
institusi	(51,362)	-	(51,362)
Liabiliti-liabiliti lain	(640,419)	-	(640,419)
	(26,590,308)	-	(26,590,308)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan

Tinjauan keseluruhan

Sebagai sebuah institusi kewangan pembangunan yang berperanan mengikut mandat yang diamanahkan oleh Kerajaan, aktiviti Kumpulan terdedah kepada pelbagai risiko, terutamanya risiko kewangan - kredit, pasaran (termasuk risiko kecairan dan risiko pembiayaan). Pelbagai aktiviti melibatkan analisis, penilaian, penerimaan dan pengurusan beberapa tahap risiko atau kombinasi risiko. Tujuannya adalah oleh itu, untuk mencapai keseimbangan yang sesuai antara risiko dan pulangan, meminimumkan potensi kesan buruk ke atas prestasi kewangan Kumpulan, dan pada masa yang sama memenuhi peranan mandat yang dijangka.

Rangka kerja pengurusan risiko set, dasar dan dokumen membimbing lain direka untuk mengenal pasti dan menganalisis risiko-risiko ini, untuk menetapkan had risiko dan kawalan yang bersesuaian, dan memantau risiko dan pematuhan kepada had melalui data yang boleh dipercayai dan maklumat. Pengawasan ke atas pengurusan risiko membimbing dokumen dan alat untuk mencerminkan perubahan dalam pasaran, produk dan amalan industri yang baru muncul baik dijalankan secara teratur.

Lembaga Pengarah mempunyai peranan sebagai badan bertanggungjawab untuk meluluskan polisi risiko kredit yang berkaitan dengan aktiviti berisiko kredit di Bank. Majlis itu turut disokong oleh jawatankuasa pinjaman/pembiayaan masing-masing di peringkat pengurusan dalam proses kelulusan pinjaman/pembiayaan.

Untuk membangunkan persekitaran kawalan yang berdisiplin dan membina, proses yang standard, prosedur serta latihan yang berterusan dan program pembangunan diwujudkan, membolehkan semua pekerja untuk memahami peranan dan tanggungjawab masing-masing.

Lembaga Pengarah telah melantik Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan (AEC) bagi membantu menunaikan kewajipan untuk mengekalkan sistem kawalan dalam yang kukuh untuk melindungi aset Bank dan pelaburan pemegang saham. AEC adalah bertanggungjawab untuk memantau pematuhan terhadap polisi dan prosedur pengurusan risiko Bank dan juga untuk menyumbang kepada penambahbaikan sistem pengurusan risiko dan kawalan. AEC menyediakan perspektif yang bebas dan penilaian terhadap kecukupan dan keberkesanannya rangka kerja pengurusan risiko.

AEC dibantu oleh Jabatan Audit Dalaman yang menjalankan secara tetap dan ad-hoc pengawasan kawalan pengurusan risiko dan prosedur. Keputusan dan tindakan pemuliharan yang dilaporkan AEC untuk pertimbangan dan pengawasan berterusan. AEC memastikan keberkesanannya Jabatan Audit Dalaman dengan pengawasan yang mencukupi mengenai skop audit dan liputan.

(i) Risiko kredit

Risiko kredit ditakrifkan sebagai risiko dimana pelanggan, pelanggan atau rakan niaga gagal untuk melaksanakan tanggungjawab untuk membayar faedah/keuntungan, membayar prinsipal atau sebaliknya untuk memenuhi obligasi kontrak mereka di bawah perjanjian pendahuluan/pinjaman/pembiayaan, kemudahan kredit lain atau hutang pelaburan sekuriti, sekali gus menyebabkan Kumpulan dan Bank mengalami kerugian kewangan.

Risiko kredit dianggap risiko yang paling utama, sumber dan kawalan dikhaskan untuk menguruskan risiko ini dalam jabatan teras Bank. Dokumen-dokumen yang memberi panduan kredit yang ditubuhkan peruntukan bagi pembangunan pendekatan yang sistematik dan konsisten untuk mengenal pasti dan menguruskan risiko peminjam/pelanggan dan kaunter parti yang terkandung dalam semua aset perbankan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Ketua perniagaan berkaitan, operasi kredit serta koleksi dan pemulihan bertanggungjawab untuk pengiktirafan dan pengurusan risiko kredit, di peringkat urus niaga dan portfolio dan untuk memastikan bahawa prosedur risiko dipatuhi mengikut cara yang selaras dengan kehendak yang dinyatakan dalam masing-masing kredit membimbang dokumen, program produk dan mematuhi norma-norma peraturan.

Ketua perniagaan berkaitan, operasi kredit serta koleksi dan pemulihan juga memantau serta mengurus, had dan kawalan penumpuan risiko kredit di mana sahaja ia dikenal pasti - khususnya, terhadap pihak individu dan kumpulan, dan kepada industri dan sektor. Had dan kriteria pinjaman/pembiayaan pada setiap produknya juga ditetapkan. Untuk tujuan pelaporan pengurusan risiko, pertimbangan dan penyatuan semua unsur-unsur pendedahan risiko kredit yang dijalankan oleh segmen dan sektor industri.

Pendedahan risiko kredit

a. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti yang melebihi tempoh bayaran tetapi tidak rosotnilai

Pinjaman serta pelaburan sekuriti hutang yang melebihi tempoh bayaran tetapi tidak rosotnilai, selain daripada dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi mempunyai bayaran faedah atau prinsipal mengikut kontrak yang melebihi tempoh bayaran. Bagaimanapun, Kumpulan dan Bank mempercayai bahawa rosotnilai adalah tidak perlu berasaskan kepada tahap sekuriti/jaminan dan cagaran yang ada dan tahap kutipan amaun terhutang kepada Kumpulan dan Bank.

b. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan terma perundingan semula

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan terma perundingan semula ialah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang telah distruktur semula disebabkan oleh kemerosotan dalam kedudukan kewangan peminjam dan di mana Kumpulan dan Bank memberi konsesi untuk mempertimbangkannya. Apabila pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ini telah distruktur semula, ianya kekal dalam kategori ini dan mengambil kira pencapaian yang memuaskan secara berasingan selepas penstrukturkan semula.

c. Peruntukan untuk rosotnilai

Kumpulan dan Bank menetapkan peruntukan untuk kerugian rosotnilai ke atas aset yang dibawa pada kos terlunas atau dikategorikan sebagai tersedia untuk jualan adalah mewakili anggaran kerugian yang ditanggung atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan portfolio pelaburan sekuriti hutang. Komponen utama bagi peruntukan ini adalah komponen kerugian khusus yang berkaitan pendedahan risiko ketara secara individu dan peruntukan kerugian kolektif telah dibentuk terhadap pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan untuk kumpulan aset yang terdiri daripada segmen-segmen yang sama. Aset-aset yang dibawa pada nilai saksama menerusi untung atau rugi tidak tertakluk kepada ujian rosotnilai memandangkan ukuran untuk nilai saksama adalah mencerminkan kualiti kredit setiap aset.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Pendedahan risiko kredit (Sambungan)

d. Polisi hapuskira

Kumpulan dan Bank menghapuskira pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan baki pelaburan sekuriti hutang serta sebarang peruntukan berkaitan kerugian rosotnilai apabila Jabatan Kredit dan Perpendaharaan & Pelaburan bagi Kumpulan dan Bank menentukan bahawa pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan sekuriti tersebut tidak dapat dikutip.

Penentuan ini dibuat selepas mempertimbangkan maklumat seperti berlakunya perubahan ketara dalam kedudukan kewangan peminjam/pelanggan/penerbit, yang berpotensi menrosotnilaikan keupayaan untuk membuat pembayaran balik atau mesyuarat obligasi, atau bahawa hasil daripada pelupusan potensi cagaran atau sekuriti sedia kehendak tidak mencukupi untuk membayar balik keseluruhan pendedahan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Di bawah ini ialah analisis aset kasar dan bersih (peruntukan rosotnilai) mengikut kelas risiko adalah seperti berikut:

a. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

		KUMPULAN/BANK	
		2017	2016
	NOTA	RM'000	RM'000
Amaun dibawa	6	<u>21,805,903</u>	<u>21,093,111</u>
Aset pada kos terlunas			
Rosotnilai secara kolektif			
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari		442,046	553,422
Jumlah kasar	7	442,046	553,422
Peruntukan rosotnilai kolektif		<u>(341,965)</u>	<u>(475,207)</u>
Amaun dibawa		<u>100,081</u>	<u>78,215</u>
Melebihi tempoh tetapi tidak rosotnilai			
Risiko rendah		2,595,853	2,309,404
Senarai perhatian		45,495	93,919
Jumlah kasar		2,641,348	2,403,323
Peruntukan rosotnilai kolektif		<u>(151,221)</u>	<u>(146,327)</u>
Amaun dibawa		<u>2,490,127</u>	<u>2,256,996</u>
Melebihi tempoh tetapi tidak rosotnilai terdiri daripada:			
1-30 hari		1,747,540	1,569,913
31-60 hari		848,313	739,491
61-90 hari		45,495	93,919
Jumlah kasar		2,641,348	2,403,323
Peruntukan rosotnilai kolektif		<u>(151,221)</u>	<u>(146,327)</u>
Amaun dibawa		<u>2,490,127</u>	<u>2,256,996</u>
Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai			
Risiko rendah		19,280,328	18,816,740
Jumlah kasar		19,280,328	18,816,740
Peruntukan rosotnilai kolektif		<u>(64,633)</u>	<u>(58,840)</u>
Amaun dibawa		<u>19,215,695</u>	<u>18,757,900</u>
Amaun dibawa pada kos terlunas		<u>21,805,903</u>	<u>21,093,111</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

b. Dipegang untuk dagangan

		KUMPULAN		
		2017	2016	
	NOTA	RM'000	RM'000	
Amaun dibawa	5(a)	<u>194,535</u>	<u>163,284</u>	
Aset pada nilai saksama melalui untung atau rugi				
<u>Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai</u>				
Risiko rendah		<u>194,535</u>	<u>163,284</u>	
Amaun dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi		<u>194,535</u>	<u>163,284</u>	

c. Dipegang hingga matang

		KUMPULAN/BANK		
		2017	2016	
	NOTA	RM'000	RM'000	
Amaun dibawa	5(b)	<u>5,519,365</u>	<u>6,365,260</u>	
Aset pada nilai saksama				
<u>Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai</u>				
Risiko rendah		<u>5,591,260</u>	<u>6,462,310</u>	
Jumlah kasar		<u>5,591,260</u>	<u>6,462,310</u>	
Peruntukan rosotnilai		<u>(71,895)</u>	<u>(97,050)</u>	
Amaun dibawa pada nilai saksama		<u>5,519,365</u>	<u>6,365,260</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti rosotnilai

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai secara kolektif serta sekuriti yang rosotnilai secara individu adalah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti hutang (selain daripada dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi) di mana Kumpulan dan Bank telah menentukan bahawa terdapat bukti objektif berkaitan rosotnilai dan dijangka tidak dapat mengutip semua prinsipal dan faedah/untung yang perlu dibayar mengikut terma-terma kontrak pinjaman/perjanjian pelaburan sekuriti.

Pelaburan sekuriti hutang dibawa pada nilai saksama menerusi untung atau rugi tidak dinilai untuk rosotnilai tetapi tertakluk kepada sistem penggredan dalaman yang sama.

KUMPULAN/BANK		
	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	
	Kasar	Bersih
	RM'000	RM'000
Pada 31 Disember 2017		
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari	442,046	100,081
Jumlah	442,046	100,081
Pada 31 Disember 2016		
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari	553,422	78,215
Jumlah	553,422	78,215

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Kumpulan dan Bank memantau tumpuan risiko kredit berdasarkan sektor. Analisa konsentrasi risiko kredit dan pelaburan sekuriti pada tarikh pelaporan adalah seperti berikut:

		KUMPULAN/BANK	
	NOTA	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan RM'000	Pelaburan sekuriti RM'000
Pada 31 Disember 2017			
Jumlah dibawa	5 & 6	21,805,903	5,364,669
Tumpuan mengikut sektor			
<i>Korporat</i>			
Tenaga		-	92,651
Perkhidmatan kewangan		76,767	147,909
Pengangkutan		-	871,560
Lain-lain		-	560,315
<i>Kerajaan</i>		-	3,692,234
<i>Runcit</i>			
Perumahan		9,275,748	-
Pengangkutan		1,117,890	-
Mikro kewangan		492,158	-
Penggunaan kredit		10,376,496	-
Kad Kredit		465,707	-
Lain-lain		1,137	-
Amaun dibawa		21,805,903	5,364,669

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

		KUMPULAN/BANK
Pada 31 Disember 2016	NOTA	
Jumlah dibawa	5 & 6	<u>21,093,111</u>
Tumpuan mengikut sektor		<u>6,148,396</u>
<i>Korporat</i>		
Tenaga		- 92,941
Perkhidmatan kewangan		87,122 178,356
Pengangkutan		- 568,219
Lain-lain		- 593,086
<i>Kerajaan</i>		- 4,715,794
<i>Runcit</i>		
Perumahan		8,674,116 -
Pengangkutan		689,939 -
Mikro kewangan		488,912 -
Penggunaan kredit		10,739,937 -
Kad Kredit		411,953 -
Lain-lain		1,132 -
Amaun dibawa		<u>21,093,111</u> <u>6,148,396</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan

Risiko kecairan adalah risiko di mana Kumpulan dan Bank tidak akan dapat untuk membiayai peningkatan aset dan memenuhi obligasi apabila ia matang tanpa menyebabkan kerugian yang tidak boleh diterima. Dalam keadaan yang teruk, kekurangan kecairan boleh mengakibatkan pengurangan dalam kunci kira-kira dan penjualan aset, atau berpotensi ketidakupayaan untuk memenuhi komitmen pinjaman/pembentangan. Risiko Kumpulan dan Bank tidak akan dapat berbuat demikian wujud dalam semua operasi perbankan dan boleh dipengaruhi oleh pelbagai acara institusi khusus dan seluruh pasaran termasuk, tetapi tidak terhad kepada, aktiviti kredit, kejutan sistemik dan semula jadi bencana.

Pendedahan kepada risiko kecairan

Ukuran utama yang digunakan oleh Kumpulan dan Bank untuk pengurusan risiko kecairan ialah nisbah aset bersih cair kepada deposit daripada pelanggan. Untuk tujuan ini aset bersih cair diambil kira sebagai tunai dan kesetaraan tunai ditolak dengan deposit daripada bank-bank dan komitmen yang matang dalam tempoh satu bulan berikutnya. Pengiraan yang sama tetapi tidak serupa digunakan untuk mengukur pematuhan dengan had kecairan yang telah ditetapkan oleh Kumpulan dan Bank di bawah penguatkuasaan Bank Negara Malaysia iaitu Rangka kerja Kecairan Baru (BNM/DFI/GP5) yang dikeluarkan pada Disember 2006. Nisbah aset bersih cair Kumpulan dan Bank kepada deposit daripada pelanggan pada tarikh pelaporan dan sepanjang tempoh pelaporan bagi Kumpulan dan Bank mengikut Rangka Kerja Kecairan Baru adalah seperti berikut:

	2017	2016
Nisbah aset bersih cair kepada		
deposit daripada pelanggan	%	%
Pada 31 Disember 2017	82	79
Purata bagi tahun	80	73
Maksimum bagi tahun	82	79
Minimum bagi tahun	76	69

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko kecairan (Sambungan)

Analisis kematanangan mengikuti kontrak bagi liabiliti kewangan operasi perbankan Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

KUMPULAN	Pada 31 Disember 2017	Sehingga 1 minggu	1 hingga 1 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Tiada tempoh kematangan	Jumlah
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	tertentu	RM'000
<u>Liabiliti bukan deratif</u>								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:								
Individu	12,131,900	255,964	142,763	137,200	1,615,312	424,463	-	14,707,602
Bukan individu	1,066,334	3,080,597	2,607,454	1,440,365	1,644,639	524,436	(4,708)	10,359,117
Pinjaman dan pembentukan dari pada institusi	-	-	-	-	-	45,937	-	45,937
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	1,024,627	225,837	1,250,464
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka					440	311	-	52,673
								1,101,686
		<u>1,048,262</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>440</u>	<u>311</u>	<u>-</u>	<u>52,673</u>
		<u>3,336,561</u>	<u>2,750,217</u>	<u>1,578,005</u>	<u>3,260,262</u>	<u>2,019,463</u>	<u>273,802</u>	<u>27,464,806</u>
		<u>14,246,496</u>	<u>3,336,561</u>	<u>2,750,217</u>	<u>1,578,005</u>	<u>3,260,262</u>	<u>2,019,463</u>	<u>27,464,806</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

	KUMPULAN	1 minggu	1 hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Tiada tempoh kematangan tertentu
	Pada 31 Disember 2016	Sehingga 1 minggu	1 bulan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Liabiliti bukan derivatif							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	11,547,588	271,993	156,328	149,020	2,226,961	439,690	-
Bukan individu	1,446,655	2,813,598	2,037,510	1,844,723	2,506,092	458,802	(3,029) 11,104,351
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	51,362	-
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	640,419	207,256 51,362
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	694,152	-	-	440	332	-	847,675
	13,688,395	3,085,591	2,193,838	1,994,183	4,733,385	1,590,273	27,829 232,056 722,753
							27,829 232,056 722,753

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

BANK	1 minggu Pada 31 Disember 2017	Sehingga 1 minggu 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000
<u>Liabiliti bukan derivatif</u>							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	12,131,900	255,964	142,763	137,200	1,615,312	424,463	14,707,602
Bukan individu	1,066,334	3,080,597	2,607,454	1,440,365	1,644,639	524,436	10,363,825
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	45,937	45,937
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	1,024,627	1,024,627
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka							
	<u>1,048,262</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>440</u>	<u>311</u>	<u>1,049,013</u>
	<u><u>14,246,496</u></u>	<u><u>3,336,561</u></u>	<u><u>2,750,217</u></u>	<u><u>1,578,005</u></u>	<u><u>3,260,262</u></u>	<u><u>2,019,463</u></u>	<u><u>27,191,004</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

BANK	1 minggu	Sehingga 1 minggu	1 hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Jumlah
Pada 31 Disember 2016							RM'000
<u>Liabiliti bukan derivatif</u>							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	11,547,588	271,993	156,328	149,020	2,226,961	439,690	14,791,580
Bukan individu	1,446,655	2,813,598	2,037,510	1,844,723	2,506,092	458,802	11,107,380
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	51,362	51,362
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	640,419	640,419
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	694,152	-	-	440	332	-	694,924
	<u>13,688,395</u>	<u>3,085,591</u>	<u>2,193,838</u>	<u>1,904,183</u>	<u>4,733,385</u>	<u>1,590,273</u>	<u>27,285,665</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran

Risiko pasaran adalah risiko terhadap perubahan harga pasaran, seperti perubahan kadar faedah, harga ekuiti, kadar pertukaran wang asing dan serakan kredit (tidak berkaitan dengan perubahan di dalam peminjam/penerbit kredit) yang akan mempengaruhi pendapatan Kumpulan dan Bank atau nilai pegangan instrumen kewangan Kumpulan dan Bank. Objektif pengurusan risiko pasaran adalah untuk mengurus dan mengawal pendedahan risiko pasaran melalui parameter yang bersesuaian dengan mengoptimumkan kadar pulangan.

Pengurusan risiko pasaran

Kumpulan dan Bank mengasingkan pendedahan kepada risiko pasaran antara portfolio dagangan dan bukan dagangan. Portfolio dagangan dipegang terutamanya oleh unit pelaburan dan termasuk posisi yang timbul daripada pembuatan pasaran dan pengambilan kedudukan pemilik bersama dengan aset dan liabiliti kewangan yang diurus berdasarkan nilai saksama.

Jawatankuasa Aset dan Liabiliti (ALCO) bermesyuarat secara tetap untuk memantau dan menguruskan risiko pasaran. ALCO bertanggungjawab dalam memantau penunjuk kewangan utama dan nisbah, menetapkan nilai ambang untuk mengurus dan memantau risiko pasaran dan juga menganalisis sensitiviti ketidakseimbangan kadar faedah/keuntungan dan kematangan Kumpulan/Bank.

Pendedahan kepada risiko kadar faedah portfolio bukan dagangan

Risiko utama portfolio bukan perdagangan terdedah adalah risiko kerugian daripada turun naik dalam aliran tunai masa depan atau nilai saksama instrumen kewangan disebabkan oleh perubahan kadar faedah/kadar keuntungan. Risiko kadar faedah/keuntungan diuruskan terutamanya melalui pemantauan faedah/jurang kadar keuntungan dan dengan mempunyai had pra-diluluskan untuk 'bands' harga semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

Ringkasan posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi operasi perbankan Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

KUMPULAN Pada 31 Disember 2017	Selingga 1 minggu RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada tempoh kematiangan tertentu RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>								
<i>Pengaliran masuk</i>								
Pinjaman, pendahuluan dan pembayaran Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain Aset-aset lain	28,856	11,964	13,339	26,903	53,874	22,228,786	-	22,363,722
	463,855	-	-	-	-	-	223,191	6,597
	-	-	-	-	-	-	163,584	470,452
								386,775
<i>Pengaliran keluar</i>								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain Rizab dan liabiliti-liabiliti lain Jurang kematangan bersih	(753,125)	2,206,633	(4,439,667)	(16,398)	1,508,636	(23,389,217)	4,708	(24,878,430)
	(260,414)	2,218,597	(4,426,328)	10,505	1,562,510	(4,384,517)	(3,168,721)	(7,553,238)
							(2,993,832)	(9,210,719)
<i>Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal</i>								
<i>Pengaliran masuk</i>								
Penempatan jangka pendek Pelaburan sekuriti hutang	114,070	-	-	-	-	-	124,137	238,207
	-	-	210,226	110,235	184,732	4,859,476	-	5,364,669
	114,070	-	210,226	110,235	184,732	4,859,476	124,137	5,602,876
	(146,344)	2,218,597	(4,216,102)	120,740	1,747,242	(462,281)	(2,869,695)	(3,607,843)
<i>Jumlah jurang kematangan</i>								
<i>Pengaliran keluar</i>								
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(213,735)	-	-	-	-	-	(835,278)	(52,673)
Jumlah jurang kematangan bersih	(360,079)	2,218,597	(4,216,102)	120,740	1,747,242	(1,297,559)	(2,922,368)	(4,709,529)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

	KUMPULAN	Sehingga 1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 minggu hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada tempoh kematanget tertentu RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2016									
Asas aktiviti bank - bukan dagangan									
Pengaliran masuk									
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	215,775	456,936	10,274	19,489	83,486	20,987,525	-	21,773,485	6.49
Tunai dan baki dengan bank	-	-	-	-	-	-	-	-	
dan institusi kewangan lain	520,636	-	-	-	-	-	-	4,380	525,016
Aset-aset lain	-	-	-	-	-	-	-	166,658	403,730
Pengaliran keluar									
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,589,625)	(830,913)	(8,589,018)	(2,527,632)	(5,465,093)	(6,896,246)	3,029	(25,895,498)	2.42
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(3,807,017)	(2,616,057)	(6,423,074)	
Jurang kematanget bersih	(853,214)	(373,977)	(8,578,744)	(2,508,143)	(5,381,607)	10,521,334	(2,441,990)	(9,616,341)	
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal									
Pengaliran masuk									
Penempatan jangka pendek	211,570	-	100,000	-	-	-	(13,574)	297,996	5.57
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	79,943	46,224	39,248	5,982,981	-	6,148,396	3.93
Jumlah jurang kematanget									
Pengaliran keluar									
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(159,545)	-	-	-	-	-	(13,574)	297,996	5.57
Jumlah jurang kematanget bersih	<u>(801,189)</u>	<u>(373,977)</u>	<u>(8,398,801)</u>	<u>(2,461,919)</u>	<u>(5,342,359)</u>	<u>15,968,936</u>	<u>(2,483,393)</u>	<u>(3,892,702)</u>	<u>(722,753)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

BANK	1 minggu	1 minggu	1 hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Jumlah	Kadar faedah berkesan
Pada 31 Disember 2017	Sehingga 1 minggu	1 bulan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	%
Asas aktiviti bank - bukan dagangan								
Pengaliran masuk								
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank	28,856	11,964	13,339	26,903	53,874	22,228,786	22,363,722	6.52
dan institusi kewangan lain	463,855	-	-	-	-	-	-	463,855
Aset-aset lain	-	-	-	-	-	223,191	223,191	
Pengaliran keluar								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(753,125)	2,206,633	(4,439,667)	(16,398)	1,508,636	(23,389,217)	(24,883,138)	2.02
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(4,384,517)	(4,384,517)	
Jurang kematangan bersih	(260,414)	2,218,597	(4,426,328)	10,505	1,562,510	(5,321,757)	(6,216,887)	
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal								
Pengaliran masuk								
Penempatan jangka pendek	114,070	-	-	-	-	-	-	114,070
Pelaburan sekuriti hutang	114,070	-	210,226	110,235	184,732	4,859,476	5,364,669	3.25
Jumlah jurang kematangan	(146,344)	2,218,597	(4,216,102)	120,740	1,747,242	4,859,476	5,478,739	
Pengaliran keluar								
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(213,735)	-	-	-	-	(835,278)	(1,049,013)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(360,079)	2,218,597	(4,216,102)	120,740	1,747,242	(1,297,559)	(1,787,161)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

BANK	Sehingga 1 minggu hingga 1 bulan	1 minggu hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Jumlah	Kadar faedah berkesan
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	%
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>							
Pengaliran masuk							
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	215,775	456,936	10,274	19,489	83,486	20,987,525	21,773,485
Tunai dan baki dengan bank				-	-	-	6.49
dan institusi kewangan lain	520,636	-	-	-	-	-	520,636
Aset-aset lain	-	-	-	-	-	237,072	237,072
Pengaliran keluar							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,589,625)	(830,913)	(8,589,018)	(2,527,632)	(5,465,093)	(6,896,246)	(25,898,527)
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(3,807,017)	(3,807,017)
Jurang kematangan bersih	(853,214)	(373,977)	(8,578,744)	(2,508,143)	(5,381,607)	10,521,334	(7,174,351)
<i>Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal</i>							
Pengaliran masuk							
Penempatan jangka pendek	211,570	-	100,000	-	-	-	311,570
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	79,943	46,224	39,248	5,982,981	6,148,396
Jumlah jurang kematangan	211,570	-	179,943	46,224	39,248	5,982,981	6,459,966
Pengaliran keluar	(641,644)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	(5,342,359)	16,504,315	(714,385)
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(159,545)	-	-	-	-	(535,379)	(694,924)
Jumlah jurang kematangan bersih	(801,189)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	(5,342,359)	15,968,936	(1,409,309)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama

Bagi instrumen kewangan yang diukur pada nilai saksama, di mana harga pasaran ada, disebut dan diperhatikan dalam sebut harga pasaran atau peniaga harga aktif digunakan untuk mengukur nilai saksama.

Jika harga pasaran yang disebut dan diperhatikan tidak tersedia, nilai saksama akan ditentukan dengan teknik penilaian yang sesuai, termasuk penggunaan model matematik, seperti model aliran tunai diskau dan model penetapan harga opsyen, perbandingan dengan instrumen yang serupa di mana wujud harga pasaran boleh diperhatikan dan teknik penilaian lain.

Objektif teknik penilaian adalah untuk mencapai penentuan nilai saksama yang mencerminkan harga instrumen pada akhir tempoh pelaporan yang akan ditentukan oleh peserta pasaran yang bertindak atas dasar tulus.

Teknik penilaian yang digunakan merangkumi andaian berhubung kadar diskau, lengkung hasil kadar faedah/keuntungan, anggaran aliran tunai masa hadapan dan faktor-faktor lain. Perubahan dalam andaian ini boleh menrosotnilaikan nilai saksama diperolehi.

Kumpulan dan Bank pada amnya menggunakan teknik penilaian yang diiktiraf secara meluas dengan input pasaran yang boleh diperhatikan jika tersedia bagi menentukan nilai saksama yang memerlukan pertimbangan dan anggaran minima daripada pihak pengurusan disebabkan kerumitan yang rendah daripada instrumen kewangan yang dipegang.

MFRS 13 *Pengukuran Nilai Saksama* mensyaratkan setiap kelas aset dan liabiliti yang diukur pada nilai saksama dalam penyata kedudukan kewangan selepas pengiktirafan awal dikategorikan mengikut hierarki yang menggambarkan signifikan input yang digunakan dalam membuat ukuran sama ada input yang digunakan itu boleh diperhatikan atau tidak boleh diperhatikan. Berikut adalah tahap hierarki yang digunakan bagi menentukan dan menzahirkan nilai saksama bagi instrumen kewangan dan aset bukan kewangan:

Tahap 1	Harga pasaran yang disebut harga, harga yang disebut harga (tidak dilaraskan) dalam pasaran aktif bagi instrumen yang serupa;
Tahap 2	Nilai saksama berdasarkan input boleh diperhatikan: input selain daripada harga sebut harga termasuk dalam Tahap 1 yang diperhatikan bagi instrumen berkenaan, sama ada secara langsung (iaitu harga) atau tidak langsung (iaitu diperolehi daripada harga), digunakan; dan
Tahap 3	Nilai saksama diperolehi dengan menggunakan input tidak boleh diperhatikan: input yang digunakan tidak berdasarkan data pasaran boleh diperhatikan dan input tidak boleh diperhatikan mungkin mempunyai impak yang signifikan ke atas penilaian instrumen kewangan dan aset bukan kewangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Instrumen kewangan dan aset bukan kewangan diukur pada nilai saksama

Jadual di bawah menganalisa instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama mengikut kaedah penilaian. Perbezaan mengikut tahap hierarki nilai saksama didefinisikan seperti berikut:

KUMPULAN Pada 31 Disember 2017	TAHAP		TAHAP		TAHAP JUMLAH RM'000	
	NOTA	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000		
<i>Nilai saksama</i>						
<i>melalui untung atau rugi</i>						
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	3,310		-	3,310	
Sekuriti Hutang Islam	-	138,175		-	138,175	
Saham	-	53,050		-	53,050	
	-	194,535		-	194,535	
<i>Pelaburan sekuriti</i>						
<i>tersedia untuk jualan</i>						
Saham	9,062	-		-	9,062	
Pelaburan Amanah Saham	-	145,634		-	145,634	
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	612,367		-	612,367	
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	391,506		-	391,506	
Bon Jaminan Kerajaan	-	2,077,417		-	2,077,417	
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	1,211,436		-	1,211,436	
Bon Khazanah	-	634,165		-	634,165	
Sekuriti Hutang Swasta	-	39,853		-	39,853	
Sekuriti Hutang Islam	-	397,925		-	397,925	
	9,062	5,510,303		-	5,519,365	
	9,062	5,704,838		-	5,713,900	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Instrumen kewangan dan aset bukan kewangan diukur pada nilai saksama (Sambungan)

KUMPULAN Pada 31 Disember 2016	TAHAP		TAHAP		JUMLAH RM'000	
	NOTA	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000		
<i>Nilai saksama</i>						
<i>melalui untung atau rugi</i>						
Sekuriti Kerajaan Malaysia	5(a)	-	3,306	-	3,306	
Sekuriti Hutang Islam		-	127,691	-	127,691	
Saham		-	32,287	-	32,287	
		<u>-</u>	<u>163,284</u>	<u>-</u>	<u>163,284</u>	
<i>Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan</i>						
Saham	5(b)	69,143	-	-	69,143	
Pelaburan Amanah Saham		-	147,721	-	147,721	
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	1,041,098	-	1,041,098	
Sukuk Perumahan Kerajaan		-	383,604	-	383,604	
Bon Jaminan Kerajaan		-	1,699,371	-	1,699,371	
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia		-	1,948,222	-	1,948,222	
Bon Khazanah		-	603,883	-	603,883	
Sekuriti Hutang Swasta		-	59,823	-	59,823	
Sekuriti Hutang Islam		-	412,395	-	412,395	
		<u>69,143</u>	<u>6,296,117</u>	<u>-</u>	<u>6,365,260</u>	
		<u>69,143</u>	<u>6,459,401</u>	<u>-</u>	<u>6,528,544</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Instrumen kewangan dan aset bukan kewangan diukur pada nilai saksama (Sambungan)

BANK Pada 31 Disember 2017	TAHAP		TAHAP		JUMLAH RM'000	
	1 NOTA	2 RM'000	3 RM'000			
<i>Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan</i>						
5(b)						
Saham	9,062	-	-	-	9,062	
Pelaburan Amanah Saham	-	145,634	-	-	145,634	
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	612,367	-	-	612,367	
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	391,506	-	-	391,506	
Bon Jaminan Kerajaan	-	2,077,417	-	-	2,077,417	
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	1,211,436	-	-	1,211,436	
Bon Khazanah	-	634,165	-	-	634,165	
Sekuriti Hutang Swasta	-	39,853	-	-	39,853	
Sekuriti Hutang Islam	-	397,925	-	-	397,925	
	9,062	5,510,303			5,519,365	
	9,062	5,510,303			5,519,365	

BANK Pada 31 Disember 2016	TAHAP		TAHAP		JUMLAH RM'000	
	1 NOTA	2 RM'000	3 RM'000			
<i>Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan</i>						
5(b)						
Saham	69,143	-	-	-	69,143	
Pelaburan Amanah Saham	-	147,721	-	-	147,721	
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	1,041,098	-	-	1,041,098	
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	383,604	-	-	383,604	
Bon Jaminan Kerajaan	-	1,699,371	-	-	1,699,371	
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	1,948,222	-	-	1,948,222	
Bon Khazanah	-	603,883	-	-	603,883	
Sekuriti Hutang Swasta	-	59,823	-	-	59,823	
Sekuriti Hutang Islam	-	412,395	-	-	412,395	
	69,143	6,296,117			6,365,260	
	69,143	6,296,117			6,365,260	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan

Berikut adalah perbandingan amaun dibawa dan nilai saksama instrumen kewangan Kumpulan dan Bank yang tidak dibawa pada nilai saksama dalam penyata kewangan. Ia tidak termasuk aset dan liabiliti kewangan jangka pendek/atas permintaan di mana jumlah bawaannya adalah hampir sama nilai saksama mereka.

	Pada 31 Disember 2017		KUMPULAN		BANK	
	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000
Aset kewangan						
Pinjaman, pendahuluan dan pemberian	21,805,903	22,288,902	21,805,903	22,288,902		
Aset-aset lain	370,331	370,331	206,747	206,747		
	<u>22,176,234</u>	<u>22,659,233</u>	<u>22,012,650</u>	<u>22,495,649</u>		
Liabiliti kewangan						
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	23,885,455	23,885,455	23,890,163	23,890,163		
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	992,975	992,975	992,975	992,975		
Pinjaman dan pemberian daripada institusi	45,937	45,937	45,937	45,937		
	<u>24,924,367</u>	<u>24,924,367</u>	<u>24,929,075</u>	<u>24,929,075</u>		
Pada 31 Disember 2016						
	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000
Aset kewangan						
Pinjaman, pendahuluan dan pemberian	21,093,111	20,972,889	21,093,111	20,972,889		
Aset-aset lain	388,568	388,568	221,910	221,910		
	<u>21,481,679</u>	<u>21,361,457</u>	<u>21,315,021</u>	<u>21,194,799</u>		
Liabiliti kewangan						
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	24,662,007	24,662,007	24,665,036	24,665,036		
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	1,233,491	1,233,491	1,233,491	1,233,491		
Pinjaman dan pemberian daripada institusi	51,362	51,362	51,362	51,362		
	<u>25,946,860</u>	<u>25,946,860</u>	<u>25,949,889</u>	<u>25,949,889</u>		

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan. Perbezaan mengikut tahap hierarki nilai saksama didefinisikan seperti berikut:

KUMPULAN Pada 31 Disember 2017	TAHAP	TAHAP	TAHAP	JUMLAH RM'000	
	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000		
Aset kewangan					
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembentukan</i>					
Pinjaman/pembentukan perumahan	-	-	9,689,851	9,689,851	
Pinjaman/pembentukan persendirian	-	-	10,405,073	10,405,073	
Pinjaman/pembentukan kakitangan	-	-	90,741	90,741	
Sewa beli belum terima	-	-	1,059,216	1,059,216	
Mikro kredit	-	-	1,081	1,081	
Mikro kewangan	-	-	499,817	499,817	
Kad kredit/caj	-	-	465,707	465,707	
Pinjaman/pembentukan lain	-	-	77,390	77,390	
Kredit pusingan	-	-	26	26	
	-	-	22,288,902	22,288,902	
<i>Aset-aset lain</i>					
Faedah/untung belum terima	-	-	45,449	45,449	
Pelbagai belum terima	-	-	318,309	318,309	
Dividen belum terima	-	-	2,706	2,706	
Amaun terhutang dari syarikat bersekutu	-	-	3,867	3,867	
	-	-	370,331	370,331	
	-	-	22,659,233	22,659,233	
Liabiliti kewangan					
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	23,885,455	23,885,455	
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	992,975	992,975	
Pinjaman dan pembentukan daripada institusi	-	-	45,937	45,937	
	-	-	24,924,367	24,924,367	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

KUMPULAN Pada 31 Disember 2016	TAHAP	TAHAP	TAHAP	JUMLAH RM'000	
	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000		
Aset kewangan					
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>					
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	8,635,692	8,635,692	
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	10,739,343	10,739,343	
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	103,172	103,172	
Sewa beli belum terima	-	-	593,492	593,492	
Mikro kredit	-	-	1,100	1,100	
Mikro kewangan	-	-	459,405	459,405	
Kad kredit/caj	-	-	411,953	411,953	
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	28,707	28,707	
Kredit pusingan	-	-	25	25	
	-	-	20,972,889	20,972,889	
Aset-aset lain					
Faedah/untung belum terima	-	-	55,748	55,748	
Pelbagai belum terima	-	-	323,600	323,600	
Dividen belum terima	-	-	2,641	2,641	
Amaun terhutang dari syarikat bersekutu	-	-	6,579	6,579	
	-	-	388,568	388,568	
	-	-	21,361,457	21,361,457	
Liabiliti kewangan					
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	24,160,240	24,160,240	
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,735,258	1,735,258	
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	51,362	51,362	
	-	-	25,946,860	25,946,860	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

BANK Pada 31 Disember 2017	TAHAP	TAHAP	TAHAP	JUMLAH RM'000
	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000	
	Aset kewangan			
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	9,689,851	9,689,851
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	10,405,073	10,405,073
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	90,741	90,741
Sewa beli belum terima	-	-	1,059,216	1,059,216
Mikro kredit	-	-	1,081	1,081
Mikro kewangan	-	-	499,817	499,817
Kad kredit/caj	-	-	465,707	465,707
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	77,390	77,390
Kredit pusingan	-	-	26	26
	-	-	22,288,902	22,288,902
<i>Aset-aset lain</i>				
Faedah/untung belum terima	-	-	43,985	43,985
Pelbagai belum terima	-	-	156,135	156,135
Dividen belum terima	-	-	2,706	2,706
Amaun terhutang dari syarikat subsidiari	-	-	54	54
Amaun terhutang dari syarikat bersekutu	-	-	3,867	3,867
	-	-	206,747	206,747
	-	-	22,495,649	22,495,649
<i>Liabiliti kewangan</i>				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	23,890,163	23,890,163
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	992,975	992,975
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	45,937	45,937
	-	-	24,929,075	24,929,075

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

BANK Pada 31 Disember 2016	TAHAP	TAHAP	TAHAP	JUMLAH RM'000	
	1 RM'000	2 RM'000	3 RM'000		
Aset kewangan					
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>					
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	8,635,692	8,635,692	
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	10,739,343	10,739,343	
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	103,172	103,172	
Sewa beli belum terima	-	-	593,492	593,492	
Mikro kredit	-	-	1,100	1,100	
Mikro kewangan	-	-	459,405	459,405	
Kad kredit/caj	-	-	411,953	411,953	
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	28,707	28,707	
Kredit pusingan	-	-	25	25	
	-	-	20,972,889	20,972,889	
Aset-aset lain					
Faedah/untung belum terima	-	-	54,353	54,353	
Pelbagai belum terima	-	-	157,806	157,806	
Dividen belum terima	-	-	2,641	2,641	
Amaun terhutang dari syarikat subsidiari	-	-	531	531	
Amaun terhutang dari syarikat bersekutu	-	-	6,579	6,579	
	-	-	221,910	221,910	
	-	-	21,194,799	21,194,799	
Liabiliti kewangan					
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	24,163,269	24,163,269	
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,735,258	1,735,258	
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	51,362	51,362	
	-	-	25,949,889	25,949,889	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(d) Kaedah dan andaian

Kaedah dan andaian berikut digunakan untuk menganggar nilai saksama setiap kelas instrumen kewangan berikut:

(i) Tunai, dana jangka pendek dan peletakan dengan institusi kewangan

Amaun dibawa untuk wang tunai dan dana jangka pendek dan penempatan dengan institusi kewangan bersamaan nilai saksama disebabkan tempoh matang instrumen yang pendek.

(ii) Pelaburan sekuriti

Nilai saksama pelaburan sekuriti dagangan awam dianggarkan dari harga pasaran yang disebut harga pada tarikh pelaporan. Sekiranya tidak terdapat harga pasaran yang disebut harga bagi pelaburan sekuriti, anggaran munasabah bagi nilai saksama dikira berdasarkan kadar indikatif yang diperoleh daripada pihak ketiga.

Untuk pelaburan dalam sekuriti ekuiti, kejatuhan yang signifikan atau berterusan dalam nilai saksama di bawah kos merupakan bukti objektif rosotnilai. Dalam hal ini, Kumpulan dan Bank mengambilkira kejatuhan dalam nilai saksama melebihi 20% adalah signifikan dan kejatuhan dalam harga pasaran yang disebut harga selama sembilan bulan atau lebih itu adalah berterusan.

(iii) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Nilai saksama pinjaman/pembiayaan kadar tetap dengan tempoh kematangan kurang daripada enam bulan dan pinjaman/pembiayaan kadar boleh ubah adalah dianggarkan lebih kurang amaun dibawa. Bagi pinjaman/pembiayaan berkadar tetap dengan tempoh kematangan lebih daripada enam bulan, nilai saksama adalah dianggarkan berdasarkan aliran wang tunai didiskaun menggunakan kadar pasaran semasa pinjaman/pembiayaan yang mempunyai persamaan risiko kredit dan kematangan.

Nilai saksama rosotnilai pinjaman/pembiayaan adalah diwakili oleh amaun dibawa, selepas ditolak dari sebarang elaun penilaian kolektif, sebagai amaun dijangka boleh diperolehi.

(iv) Belum terima dan belum bayar yang lain

Amaun dibawa bagi belum terima dan belum bayar yang lain adalah hampir bersamaan dengan nilai saksama disebabkan tempoh matang yang agak pendek.

(v) Pelaburan lain

Nilai saksama bagi pelaburan lain adalah berasaskan bahagian aset ketara bersih syarikat pelaburan tersebut pada akhir tempoh pelaporan.

(vi) Deposit daripada pelanggan dan institusi kewangan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

Kumpulan dan Bank menganggap jumlah dibawa untuk keseluruhan deposit dan akaun pelaburan seperti deposit dan akaun pelaburan pelanggan bukan bank, dan deposit dan baki bank, ejen dan syarikat berkaitan, sebagai anggaran bersamaan dengan nilai saksama masing-masing memandangkan kebanyakannya perlu dibayar apabila dituntut dan bersifat jangka pendek.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(d) Kaedah dan andaian (Sambungan)

(vii) Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi

Nilai saksama bagi pinjaman daripada Bank Negara Malaysia dianggarkan menggunakan kaedah faedah efektif bagi pembiayaan yang digunakan untuk mendiskaunkan nilai kini atas pembayaran masa hadapan yang ditentukan bagi pembiayaan tersebut.

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL

Risiko takaful untuk Kumpulan termasuk kematian, morbiditi, perbelanjaan, lput, menyerahkan, pelaburan dan peristiwa malapetaka.

Kumpulan mempunyai dasar, garis panduan dan had dalam menguruskan risiko takaful. Pengurusan risiko termasuk pemilihan dan menilai risiko, kepelbagaiannya produk, pemantauan pengalaman sebenar, dan menggunakan takaful semula untuk mempelbagaikan risiko dan menghadkan potensi kerugian bersih.

Tidak semua risiko ditanggung oleh dana Risiko, dan maklumat lanjut boleh didapati dalam seksyen Andaian utama nota ini. Risiko yang khusus untuk pelbagai jenis sijil takaful diuraikan di bawah:

Kontrak takaful keluarga berkaitan pelaburan

Kontrak takaful keluarga berkaitan pelaburan terdiri daripada produk berkaitan pelaburan sumbangan berkala di mana boleh dilampirkan kepada pelbagai penunggang seperti perubatan, penyumbang, pendapatan hospital dan penunggang sengaja.

Kontrak takaful keluarga berkaitan bukan pelaburan

Kontrak takaful keluarga berkaitan bukan pelaburan terdiri daripada pelan perlindungan (untuk kematian, TPD dan penyakit kritis), pelan simpanan dan kredit berkaitan jumlah pengurangan pelan perlindungan yang dilindungi.

Kontrak takaful am

Kontrak takaful am terdiri daripada kebakaran, kemalangan diri, pampusan pekerja dan liabiliti majikan, liabiliti dan kejuruteraan dan lain-lain. Pelan utama ialah kebakaran di mana disediakan perlindungan terutamanya untuk rumah kediaman.

(a) Kontrak takaful keluarga

Tumpuan risiko takaful

Tumpuan risiko mungkin timbul apabila berlakunya sesuatu peristiwa atau siri peristiwa boleh memberi kesan ketara kepada kemampuan dana. Contoh peristiwa-peristiwa itu boleh termasuk bencana alam, influenza, wabak dan bencana di kawasan geografi tertentu.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Tumpuan risiko takaful (Sambungan)

Risiko takaful juga timbul dari hak peserta membayar sumbangan dikurangkan atau tiada sumbangan di masa depan, atau untuk menamatkan kontrak sepenuhnya. Risiko ini akan memberi kesan kepada keuntungan masa hadapan tetapi ia juga akan mengurangkan liabiliti takaful kerana sifat tiada jaminan ke atas produk takaful kami. Wang yang tidak mencukupi dalam akaun peserta untuk membayar caj tabarru akan menyebabkan sijilnya luput. Risiko ini dibenarkan dalam andaian yang digunakan untuk mengukur liabiliti.

Strategi pengunderaitan memastikan bahawa portfolio sijil takaful ini juga pelbagai dari segi jenis dan tahap risiko. Ini dicapai dengan menguatkuasakan pemilihan risiko yang betul dan klasifikasi risiko.

Proses pemilihan risiko menentukan kumpulan risiko takaful yang boleh diterima supaya kepelbagaian jenis risiko takaful dicapai. Ini adalah untuk memastikan bahawa dalam setiap jenis risiko, terdapat penduduk yang cukup besar risiko untuk mengurangkan kepelbagaian hasil yang diharapkan.

Dalam proses klasifikasi sijil, sijil dikelaskan ke dalam kategori piawaian berasingan dan tahap sub piawaian. Pemilihan perubatan dan garis panduan pengunderaitan kewangan termasuk dalam prosedur pengunderaitan membolehkan penyerahan risiko takaful kepada kelas yang sesuai. Setiap kelas telah diubah caj takaful untuk menggambarkan kesihatan dan sejarah perubatan peserta.

Pengaturan takaful semula bagi risiko yang diambil oleh dana juga telah menghadkan pendedahan risiko dana. Terdapat had pengekalan maksimum bagi mana-mana perlindungan nyawa tunggal. Secara umumnya, dana mengekalkan risiko pihak lain rendah dengan mempunyai takaful semula dengan kedudukan kredit yang tinggi pengendali takaful semula.

Tumpuan risiko berdasarkan baki dana peserta

KUMPULAN	Jumlah Kasar RM'000	Takaful semula RM'000	Jumlah Bersih RM'000
Pada 31 Disember 2017			
Wakaf	1,786,838	-	1,786,838
Bertempoh	294,606	-	294,606
Gadai janji	232,513	(1,785)	230,728
Jumlah dana takaful keluarga	2,313,957	(1,785)	2,312,172
Pada 31 Disember 2016			
Wakaf	1,420,642	-	1,420,642
Bertempoh	271,207	-	271,207
Gadai janji	185,603	(4)	185,599
Jumlah dana takaful keluarga	1,877,452	(4)	1,877,448

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Andaian utama

Pertimbangan material dan analisis yang diperlukan dalam pilihan andaian untuk menentukan liabiliti. Tanggapan ini berdasarkan pengalaman lalu, data dalaman semasa dan indeks pasaran luar dan penanda aras yang mencerminkan harga pasaran semasa dan maklumat yang diterbitkan. Andaian yang digunakan dalam penilaian liabiliti berdasarkan anggaran yang wajar. Ini memastikan bahawa dana itu adalah dari segi kewangan buni untuk memenuhi obligasi peserta.

Keputusan sebenar mungkin berbeza daripada anggaran ini. Andaian dinilai secara berterusan untuk memastikan penilaian yang realistik dan munasabah. Semakan ke atas anggaran perakaunan diiktiraf dalam tempoh di mana anggaran tersebut disemak dan dalam mana-mana tempoh masa depan.

Andaian utama anggaran liabiliti adalah sangat sensitif adalah seperti berikut:

Kematian dan morbiditi

Kumpulan berasal kematian anggaran atau morbiditi andaian terbaik bagi setiap jenis produk. Anggaran ini terbaik adalah berdasarkan kepada kajian yang diperolehi daripada portfolio yang sedia ada. Dalam amalan, kerana portfolio yang dikuasai oleh jualan perniagaan baru yang pengalaman yang dipengaruhi oleh pengunderaitan kesan pemilihan, yang terbaik anggaran andaian tidak ditubuhkan berdasarkan kepada pengalaman portfolio tetapi juga dengan merujuk kepada kadar risiko takaful semula jadual.

Pengunderaitan amalan mempengaruhi pengalaman mortaliti dan morbiditi dana. Pemantauan dan pengalaman kajian perlu dilakukan jika terdapat perubahan dalam amalan pengunderaitan.

Umur panjang

Kerana tiada produk anuiti, umur panjang bukan andaian penting bagi portfolio.

Pulangan pelaburan

Model operasi kontrak takaful adalah berdasarkan kepada caj Tabarru 'ditolak daripada dana peserta untuk bulanan dana Risiko. Risiko pelaburan adalah sebahagian besarnya disalurkan kepada para peserta. Hasilnya, dana Risiko tidak terdedah kepada pergerakan dalam kadar pulangan dan pasaran nilai aset asas.

Perbelanjaan

Perbelanjaan ditanggung sepenuhnya oleh pengendali takaful dan bukan dana takaful. Andaian perbelanjaan tidak memberi kesan kepada dana risiko.

Ketegaran

Ketegaran mempunyai kesan marginal kepada dana Takaful sebagai caj ditolak setiap bulan dan tuntutan yang dibayar hanya jika perakuan itu berkuatkuasa.

Kadar diskau

Kadar diskau mempunyai kesan yang besar ke atas peruntukan bagi liabiliti. kadar diskau yang lebih rendah akan meningkatkan peruntukan diperlukan sebagai pulangan pelaburan yang boleh didapati pada peruntukan yang lebih rendah. Sebaliknya, kadar diskau yang lebih tinggi mengurangkan peruntukan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Sensitiviti

Analisis di bawah dilaksanakan untuk pergerakan yang mungkin berlaku dalam andaian utama dengan semua andaian lain kekal, menunjukkan kesan ke atas liabiliti kasar, liabiliti bersih, lebihan dan pengendali takaful untung atau rugi. Hubungan andaian-andaian akan mempunyai kesan yang besar dalam menentukan liabiliti tuntutan muktamad, tetapi untuk menunjukkan kesan yang disebabkan oleh perubahan dalam andaian, andaian terpaksa ditukar secara individu. Ia harus diperhatikan bahawa pergerakan dalam andaian ini adalah bukan linear. Maklumat sensitiviti juga akan berbeza-beza mengikut andaian ekonomi semasa.

KUMPULAN

		Kesan ke atas jumlah Perubahan pada andaian %	Kesan ke atas jumlah kasar liabiliti RM'000	Kesan ke atas jumlah bersih liabiliti RM'000	Kesan ke atas lebihan atau kerugian pengendali takaful RM'000	Kesan ke atas keuntungan atau kerugian pengendali takaful RM'000
Pada 31 Disember 2017						
Kematian/Morbiditi	+10	49,717	47,973	(42,752)	(34,027)	
Pulangan pelaburan*	+/-1	36	6	(6)	(1)	
Kadar luput dan tender yang ditetapkan	-10	517	490	(490)	(285)	
Kadar diskau	-1	9,528	9,461	(9,461)	(7,268)	
Pada 31 Disember 2016						
Kematian/Morbiditi	+10	39,831	39,303	(33,307)	(27,512)	
Pulangan pelaburan*	+/-1	13	12	(12)	(0)	
Kadar luput dan tender yang ditetapkan	-10	436	436	(436)	(175)	
Kadar diskau	-1	7,319	7,319	(7,319)	(1,251)	

* Pulangan pelaburan +1%/-1% telah digunakan untuk sensitiviti pulangan pelaburan yang mana memberikan liabiliti yang lebih tinggi.

Andaian morbiditi mempunyai kesan terbesar sebagai perbelanjaan manfaat penunggang merupakan sebahagian besar daripada portfolio takaful.

Rangka Kerja Operasi pra-Takaful (TOF) perniagaan, kerugian dalam dana takaful keluarga dapat disokong oleh yuran wakalah pengurusan risiko dan jika tidak mencukupi, pinjaman tanpa faedah (Qard) disediakan oleh pengendali takaful dalam perintah itu. Lebihan dalam dana takaful keluarga akan digunakan untuk memenuhi caj pengurusan risiko sebelum mereka diedarkan kepada para peserta. Kerugian bagi perniagaan selepas TOF akan disokong oleh satu pinjaman tanpa faedah (Qard) daripada pengendali takaful.

Dalam sensitiviti di atas, kesan ke atas lebihan mengambil kira jumlah lebihan yang ada sebelum pengagihan lebihan yang timbul dan lebihan yang dibawa ke hadapan. Akibatnya, kesan kepada untung atau rugi pengendali takaful hanya akan berlaku jika tekanan menggunakan sepenuhnya jumlah lebihan yang ada seperti halnya dengan tekanan kematian di mana satu pinjaman tanpa faedah (Qard) daripada pengendali takaful akan dikeluarkan kepada membentulkan defisit dalam dana Tabarru.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am

Tumpuan risiko takaful

Tumpuan risiko mungkin timbul apabila berlakunya sesuatu peristiwa atau siri peristiwa boleh memberi kesan ketara kepada kemampuan bayar dana. Ini boleh menjadi amat membebankan jika risiko tertumpu pada kawasan geografi tertentu. Untuk portfolio dana takaful am, ini bukanlah satu kebimbangan utama sebagai jenis kontrak terutamanya perlindungan kebakaran untuk rumah kediaman. Berkadar dan tak berkadar perjanjian takaful semula juga bagi memastikan bahawa dana boleh menahan risiko ini.

Jadual di bawah menunjukkan penumpuan liabiliti kontrak takaful am mengikut jenis kontrak berdasarkan sumbangan bertulis.

KUMPULAN	Jumlah Kasar RM'000	Takaful semula RM'000	Jumlah Bersih RM'000
Pada 31 Disember 2017			
Kebakaran	8,608	(2,179)	6,429
Kemalangan peribadi	162	(342)	(180)
Jumlah sumbangan	8,770	(2,521)	6,249
Pada 31 Disember 2016			
Kebakaran	8,413	(1,181)	7,232
Lain-lain kenderaan	-	(70)	(70)
Kemalangan peribadi	205	(196)	9
Jumlah sumbangan	8,618	(1,447)	7,171

Andaian utama

Andaian utama yang mendasari anggaran liabiliti adalah bahawa pembangunan tuntutan masa depan akan mengikuti pola yang sama dengan pengalaman pembangunan tuntutan masa lalu.

Pertimbangan kualitatif tambahan digunakan untuk menilai sejauh mana trend masa lalu tidak boleh dikenakan pada masa akan datang, sebagai contoh, kejadian terpencil, perubahan dalam faktor-faktor luaran atau pasaran seperti sikap orang ramai terhadap tuntutan, keadaan ekonomi, tahap inflasi tuntutan, keputusan kehakiman dan perundangan, dan juga faktor-faktor dalaman seperti campuran portfolio, ciri-ciri sijil dan prosedur pengendalian tuntutan. Keadaan utama lain yang mempengaruhi kebolehpercayaan andaian termasuk kelewatan dalam penyelesaian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Sensitiviti

Liabiliti tuntutan takaful am adalah sensitif kepada andaian utama yang ditunjukkan di bawah. Ia tidak mungkin untuk mengukur sensitiviti andaian tertentu, seperti, perubahan perundangan atau ketidakpastian dalam proses anggaran.

Analisis di bawah dilaksanakan untuk pergerakan yang mungkin berlaku dalam andaian utama dengan semua andaian lain kekal, menunjukkan kesan ke atas liabiliti kasar dan bersih dan lebihan pengunderaitan. Hubungan andaian-andaian akan mempunyai kesan yang besar dalam menentukan liabiliti tuntutan muktamad, tetapi untuk menunjukkan kesan yang disebabkan oleh perubahan dalam setiap andaian, andaian terpaksa ditukar secara individu. Ia harus diperhatikan bahawa pergerakan dalam andaian ini adalah bukan linear.

KUMPULAN	Perubahan pada andaian %	Kesan ke atas jumlah kasar liabiliti RM'000	Kesan ke atas jumlah bersih liabiliti RM'000	Kesan ke atas lebihan RM'000
Pada 31 Disember 2017				
Purata tuntutan	+10	53	50	(50)
Pada 31 Disember 2016				
Purata tuntutan	+10	98	56	(56)

Jadual perkembangan tuntutan

Jadual berikut menunjukkan anggaran tuntutan ditanggung terkumpul, termasuk tuntutan yang diberitahu dan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan bagi setiap tahun kemalangan berturut-turut pada setiap tarikh laporan, bersama-sama dengan bayaran kumulatif sehingga kini.

Dalam menetapkan peruntukan untuk tuntutan, pertimbangan diberikan kepada kebarangkalian dan magnitud pengalaman masa depan yang lebih buruk daripada yang diandaikan dan melaksanakan tahap berhati-hati dalam menetapkan rizab apabila terdapat ketidakpastian yang besar. Secara umum, ketidaktentuan yang berkaitan dengan pengalaman tuntutan muktamad dalam tahun kemalangan adalah paling tinggi apabila tahun kemalangan adalah di peringkat awal pembangunan dan margin yang diperlukan untuk memberi keyakinan yang diperlukan dalam kecukupan peruntukan yang agak di tertinggi. Apabila tuntutan berkembang dan kos tuntutan muktamad menjadi lebih pasti, tahap relatif margin yang dikekalkan harus berkurangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN**37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)****(b) Kontrak takaful am (Sambungan)**

Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am untuk 2017:

KUMPULAN Tahun kemalangan	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	dan sebelumnya RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	Jumlah RM'000
Pada akhir tahun kemalangan	13,159	3,824	7,176	573	923	1,655						
Selepas satu tahun	12,366	3,060	4,468	340	721							
Selepas dua tahun	11,217	3,052	4,432	342								
Selepas tiga tahun	10,680	3,041	4,430									
Selepas empat tahun	10,275	3,040										
Selepas lima tahun	10,074											
Anggaran semasa	10,074	3,040	4,430	342	721	1,655	20,262					
Anggaran terkumpul yang ditanggung (UL)												
Pada akhir tahun kemalangan	(2,744)	(180)	(472)	(268)	(710)	(948)						
Selepas satu tahun	(4,728)	(3,036)	(4,402)	(330)	(721)							
Selepas dua tahun	(9,050)	(3,036)	(4,429)	(332)								
Selepas tiga tahun	(9,159)	(3,038)	(4,429)									
Selepas empat tahun	(9,197)	(3,038)										
Selepas lima tahun	(10,074)											
Anggaran semasa	(10,074)	(3,038)	(4,429)	(332)	(721)	(948)	(19,542)					
Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan	-	2	1	10	-	707	720					

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am untuk 2017:

KUMPULAN Tahun kemalangan	2012 dan sebelumnya		2013		2014		2015		2016		2017		Jumlah RM'000
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Pada akhir tahun kemalangan	8,075		2,015		1,824		561		771		1,606		
Selepas satu tahun	6,528		223		612		340		589				
Selepas dua tahun	5,328		224		559		342						
Selepas tiga tahun	4,926		214		557								
Selepas empat tahun	4,898		213										
Selepas lima tahun	4,837												
Anggaran semasa	4,837		213		557		342		589		1,606		8,144
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)													
Pada akhir tahun kemalangan	(1,966)		(141)		(326)		(268)		(576)		(937)		
Selepas satu tahun	(4,064)		(210)		(546)		(330)		(589)				
Selepas dua tahun	(4,246)		(210)		(556)		(332)						
Selepas tiga tahun	(4,326)		(212)		(556)								
Selepas empat tahun	(4,364)		(212)										
Selepas lima tahun	(4,837)												
Anggaran semasa	(4,837)		(212)		(556)		(332)		(589)		(937)		(7,463)
Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan	-		1		1		10		-		669		681

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am untuk 2016:

KUMPULAN Tahun kemalangan

	2011 dan sebelumnya RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	Jumlah RM'000
Pada akhir tahun kemalangan	12,256	903	3,824	7,176	573	923	
Selepas satu tahun	11,601	765	3,060	4,468	340		
Selepas dua tahun	10,527	690	3,052	4,432			
Selepas tiga tahun	9,994	686	3,041				
Selepas empat tahun	9,603	671					
Selepas lima tahun	9,588						
Anggaran semasa							
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)							
Pada akhir tahun kemalangan	(2,581)	(163)	(180)	(472)	(268)	(710)	
Selepas satu tahun	(4,098)	(631)	(3,036)	(4,402)	(330)		
Selepas dua tahun	(8,419)	(631)	(3,036)	(4,429)			
Selepas tiga tahun	(8,527)	(632)	(3,038)				
Selepas empat tahun	(8,527)	(670)					
Selepas lima tahun	(8,527)						
Anggaran semasa							
bayaran kumulatif sehingga kini							
(8,527)	(670)	(3,038)	(4,429)	(330)	(710)	(17,704)	

Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan

1,061	1	3	3	10	213	1,291

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am untuk 2016:

KUMPULAN Tahun kemalangan	2011 dan sebelumnya RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	Jumlah RM'000
Pada akhir tahun kemalangan							
Selepas satu tahun	7,357	717	2,015	1,824	561	771	
Selepas dua tahun	5,939	588	223	612	340		
Selepas tiga tahun	4,760	568	224	559			
Selepas empat tahun	4,359	567	214				
Selepas lima tahun	4,346	552					
Anggaran semasa	4,339	552	214	559	340	771	6,775
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)							
Padam akhir tahun kemalangan	(1,829)	(137)	(142)	(326)	(268)	(576)	
Selepas satu tahun	(3,553)	(512)	(210)	(546)	(330)		
Selepas dua tahun	(3,734)	(512)	(210)	(556)			
Selepas tiga tahun	(3,813)	(513)	(212)				
Selepas empat tahun	(3,813)	(551)					
Selepas lima tahun	(3,813)						
Anggaran semasa	(3,813)	(551)	(212)	(556)	(330)	(576)	(6,038)
Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan	526	1	2	3	10	195	737

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. PENGURUSAN MODAL

Pematuhan modal

Bank Negara Malaysia (BNM) menetapkan dan memantau keperluan modal secara keseluruhan bagi Kumpulan dan Bank.

Berkuatkuasa daripada 22 Februari 2008, Kumpulan dan Bank dikehendaki mematuhi garis panduan yang ditetapkan di dalam rangka kerja kecukupan modal berhubung dengan pematuhan modal.

(a) Keperluan modal Kumpulan dan Bank dianalisis kepada dua tahap modal seperti berikut:

- (i) Modal Tahap I merangkumi rizab am, rizab modal, keuntungan tertahan, kepentingan bukan kawalan dan pelarasan pematuhan lain yang berkaitan dengan item yang termasuk di dalam ekuiti tetapi diambilkira secara berbeza untuk tujuan kecukupan modal,
- (ii) Modal Tahap II merangkumi geran kerajaan, rizab pematuhan dan peruntukan rosotnilai kolektif (terhad kepada portfolio kredit seperti penilaian ke atas kerugian lepas di bawah metodologi MFRS 139).

(b) Pelbagai had diguna pakai terhadap elemen asas modal iaitu:

- (i) Jika Modal Tahap I kurang atau bersamaan dengan sifar, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan sifar.
- (ii) Jika Modal Tahap I kurang atau bersamaan dengan jumlah Modal Tahap II, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan Modal Tahap I atau, jika Modal Tahap I melebihi atau bersamaan dengan jumlah Modal Tahap II, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan jumlah Modal Tahap II.
- (iii) Jika modal maksima dibenarkan untuk Modal Tahap II melebihi atau bersamaan jumlah pelaburan dalam subsidiari dan pelaburan dalam ekuiti bagi institusi perbankan asing/domestik, maka modal teras bersamaan Modal Tahap I.
- (iv) Jika modal maksima dibenarkan untuk Modal Tahap II kurang atau bersamaan jumlah pelaburan dalam subsidiari dan pelaburan dalam modal bagi institusi perbankan asing/domestik, maka modal teras bersamaan asas modal.
- (v) Pelaburan terhadap nisbah modal merangkumi pelaburan dalam saham yang tidak boleh ditolak daripada asas modal dan unit amanah dan pegangan harta amanah dan pelaburan dalam aset tetap dan harta tanah untuk jualan yang dipegang melebihi jangkamasa tertentu terhadap asas modal.
- (vi) Modal minima mutlak adalah RM300 juta dan kadar nisbah risiko wajaran modal minimum dibenarkan ialah pada tahap 8% setiap masa. Penyelenggaraan terhadap rizab modal perlu dilaksanakan apabila kadar nisbah risiko wajaran modal berada di bawah tahap 16%.

Berkuat kuasa mulai 1 November 2016, Kumpulan dan Bank mengikuti peruntukan yang ditetapkan, mengikut arahan Bank Negara Malaysia dalam JP2/DFI/BSN/CRR bertarikh 23 September 2016. Bank dikehendaki untuk menyediakan modal bagi risiko operasi bersamaan dengan Pendekatan Petunjuk Asas (BIA) sebagai penampang bagi kerugian operasi yang berpotensi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. PENGURUSAN MODAL (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan Nisbah Modal Berwajaran Risiko Kumpulan dan Bank pada akhir tempoh pelaporan.

	KUMPULAN		BANK	
	2017 RM'000	2016 RM'000	2017 RM'000	2016 RM'000
Modal Tahap I				
Rizab am	100,000	100,000	100,000	100,000
Keuntungan tertahan	1,303,685	1,202,121	1,196,095	1,102,585
Rizab modal	1,101,240	971,240	1,101,240	971,240
Kepentingan bukan kawalan	194,908	156,729	-	-
	2,699,833	2,430,090	2,397,335	2,173,825
Tolak: Aset cukai tertunda	(92,871)	(79,410)	(92,843)	(78,665)
Jumlah Modal Tahap I	2,606,962	2,350,680	2,304,492	2,095,160
Modal Tahap II				
Geran Kerajaan	360,293	381,023	360,293	381,023
Rizab pematuhan	131,283	131,283	131,283	131,283
Rosotnilai kolektif bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan tidak rosotnilai	215,854	205,166	215,854	205,166
Jumlah Modal Tahap II	707,430	717,472	707,430	717,472
Tolak: Pelaburan dalam subsidiari (Nota 9)	-	-	(53,000)	(53,000)
Modal Asas	3,314,392	3,068,152	2,958,922	2,759,632
Nisbah modal teras	13.65%	12.74%	12.32%	11.58%
Nisbah modal berwajaran risiko				
Caj Modal Risiko Operasi	12.11%	11.33%	10.91%	10.27%
Nisbah modal berwajaran risiko	17.35%	16.63%	15.82%	15.25%
Nisbah modal berwajaran risiko				
Caj Modal Risiko Operasi	15.40%	14.79%	14.00%	13.53%

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. PENGURUSAN MODAL (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan pecahan aset berwajaran risiko kasar dalam pelbagai kategori wajaran risiko:

	KUMPULAN			
	2017		2016	
	Prinsipal	Berwajaran	Prinsipal	Berwajaran
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
0%	5,907,940	-	6,755,647	-
10%	-	-	-	-
20%	759,652	151,930	578,855	115,771
50%	9,081,949	4,540,975	8,650,620	4,325,310
100%	14,405,035	14,405,035	14,011,280	14,011,280
	<u>30,154,576</u>	<u>19,097,940</u>	<u>29,996,402</u>	<u>18,452,361</u>

	BANK			
	2017		2016	
	Prinsipal	Berwajaran	Prinsipal	Berwajaran
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
0%	5,772,498	-	6,661,812	-
10%	-	-	-	-
20%	759,652	151,930	578,855	115,771
50%	9,081,949	4,540,975	8,650,620	4,325,310
100%	14,014,115	14,014,115	13,654,501	13,654,501
	<u>29,628,214</u>	<u>18,707,020</u>	<u>29,545,788</u>	<u>18,095,582</u>

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Aset Berwajaran Risiko Operasi	<u>2,423,822</u>	<u>2,299,238</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2017

	NOTA	KUMPULAN/BANK 2017	KUMPULAN/BANK 2016
		RM'000	RM'000
ASET			
Tunai dan dana jangka pendek	(a)	29,001	163,158
Sekuriti tersedia untuk jualan	(b)	676,308	948,067
Pendahuluan dan pembiayaan	(c)	14,519,159	14,015,142
Aset-aset lain	(e)	239,256	400,576
Hartanah, loji dan kelengkapan		352	74
Aset cukai tertunda		-	1,782
Jumlah Aset		15,464,076	15,528,799
LIABILITI DAN DANA MODAL			
PERBANKAN ISLAM			
Deposit daripada pelanggan	(f)	9,685,050	10,063,834
Akaun pelaburan oleh pelanggan	(g)	3,308,709	2,890,259
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(h)	815,512	1,007,743
Liabiliti-liabiliti lain		207,546	230,725
Jumlah Liabiliti		14,016,817	14,192,561
DANA MODAL PERBANKAN ISLAM			
Dana perbankan Islam		80,000	80,000
Rizab		1,367,259	1,256,238
Jumlah Dana Modal Perbankan Islam		1,447,259	1,336,238
Jumlah Liabiliti dan Dana Modal Perbankan Islam		15,464,076	15,528,799

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

		KUMPULAN/BANK	
	NOTA	2017	2016
		RM'000	RM'000
Hasil	(j)	<u>1,042,541</u>	<u>1,036,381</u>
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit Elaun bagi kerugian ke atas pendahuluan dan pembiayaan bersih	(k)	943,644	945,856
Pendapatan diagihkan kepada penyimpan	(l)	(98,999)	(111,932)
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana modal perbankan Islam	(m)	(307,436)	(395,512)
Jumlah pendapatan bersih	(n)	<u>98,897</u>	<u>90,525</u>
Perbelanjaan operasi lain	(o)	<u>636,106</u>	<u>528,937</u>
Keuntungan sebelum zakat		<u>(527,229)</u>	<u>(470,169)</u>
Zakat	(q)	<u>108,877</u>	<u>58,768</u>
Keuntungan bagi tahun semasa		<u>(1,000)</u>	<u>(3,000)</u>
		<u>107,877</u>	<u>55,768</u>
Pendapatan komprehensif yang lain selepas ditolak zakat:			
Nilai saksama sekuriti tersedia untuk jualan		<u>3,144</u>	<u>2,430</u>
Jumlah pendapatan komprehensif yang lain tahun semasa		<u>3,144</u>	<u>2,430</u>
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa		<u>111,021</u>	<u>58,198</u>
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam seperti yang dilaporkan dalam penyata pendapatan komprehensif Kumpulan dan Bank seperti berikut:			
		KUMPULAN/BANK	
	NOTA	2017	2016
		RM'000	RM'000
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	(j)	934,907	897,927
Pendapatan daripada pelaburan dana pendeposit lain dan dana modal perbankan Islam	(j)	35,235	15,018
Pendapatan lain	(j)	72,399	123,436
Pendapatan diagihkan kepada penyimpan	(m)	<u>(307,436)</u>	<u>(395,512)</u>
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam seperti yang dilaporkan dalam penyata pendapatan Kumpulan dan Bank		<u>735,105</u>	<u>640,869</u>
Yang mana:			
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan yang rosotnilai		<u>10,568</u>	<u>13,055</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

PENYATA PERUBAHAN DANA MODAL PERBANKAN ISLAM BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2017

KUMPULAN/BANK

		<i>Tidak boleh diagihkan-----/</i>		<i>Boleh diagihkan</i>	
Dana	Rizab	Rizab	Penyamaan	Keuntungan	Jumlah
Perbankan	Nilai	Saksama	Pematuhan*	Tertahan	Rizab
Islam	Saksama	Pematuhan*	RM'000	RM'000	RM'000
RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2016					
Keuntungan bersih pada tahun semasa	-	-	-	-	55,768
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	2,430	-	-	2,430
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa		2,430	-	-	55,768
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:					
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	1,479	(1,479)
Penggunaan rizab	-	-	-	(1,479)	1,479
Pada 31 Disember 2016 / 1 Januari 2017					
Keuntungan bersih pada tahun semasa	80,000	2,234	99,522	42,849	1,111,633
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	-	-	107,877
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa		3,144	-	-	3,144
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:					
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	107,877	111,021
Penggunaan rizab	-	-	-	(42,849)	42,849
Pada 31 Disember 2017					
	80,000	5,378	99,522	-	1,262,359
					1,447,259

* Rizab pematuhan diselenggarakan menurut arahan JDKP/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014 dengan menjumlahkan peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab berkanun di mana seujarnya ia tidak kurang daripada 1.2% daripada jumlah pendahuluan dan pembayaran selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI			
Keuntungan sebelum zakat	108,877	58,768	
Pelarasan untuk:			
Pelunasan tambahan diskau	(2,447)	(1,041)	
Susut nilai hartaanah, loji dan kelengkapan	12	52	
Hartaanah, loji dan kelengkapan dihapuskira	36	-	
Pelarasan hartaanah, loji dan kelengkapan	28	(6)	
Rosotnilai kolektif untuk pendahuluan dan pembiayaan	(23,962)	106,332	
Hutang lapuk diperoleh semula	(8,085)	(4,704)	
Peruntukan untuk hutang ragu			
termasuk dalam aset lain dimasukkan semula	499	(53)	
Hutang lapuk dihapuskira	131,046	10,304	
Keuntungan bersih daripada pelupusan sekuriti pelaburan	<u>(4,248)</u>	<u>(44)</u>	
Untung operasi sebelum perubahan modal kerja	201,756	169,608	
Perubahan dalam pendahuluan dan pembiayaan	(601,234)	(659,059)	
Perubahan dalam aset-aset lain	160,821	1,246,313	
Perubahan dalam deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	39,666	(515,493)	
Peningkatan dalam deposit dan penempatan institusi kewangan	(192,231)	518,977	
Perubahan dalam liabiliti-liabiliti lain	(23,047)	(63,763)	
Rizab penyamaan keuntungan	-	(7,425)	
Aliran tunai (digunakan dalam)/dihasilkan daripada aktiviti operasi	<u>(414,269)</u>	<u>689,158</u>	
Zakat dibayar	(1,132)	(2,334)	
Tunai bersih (digunakan dalam)/dihasilkan daripada aktiviti operasi	<u>(415,401)</u>	<u>686,824</u>	
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN			
Terimaan daripada pelupusan hartaanah, loji dan kelengkapan	-	22	
Pembelian hartaanah, loji dan kelengkapan	(354)	-	
Pembelian bersih pelaburan sekuriti	(755,254)	(755,254)	
Terimaan daripada pelupusan perlaburan sekuriti	<u>1,036,852</u>	<u>102,471</u>	
Tunai bersih dihasilkan/(digunakan dalam) daripada aktiviti pelaburan	<u>281,244</u>	<u>(652,761)</u>	
(PENURUNAN)/KENAIKAN BERSIH TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI			
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN	<u>(134,157)</u>	<u>34,063</u>	
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN	<u>163,158</u>	<u>129,095</u>	
TUNAI DAN KESETARAAN TERDIRI DARIPADA:	<u>29,001</u>	<u>163,158</u>	
Tunai dan dana jangka pendek (Nota 39 (a))	<u>29,001</u>	<u>163,158</u>	

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(a) Tunai dan dana jangka pendek

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	8,161	7,458
Tunai dalam tuntutan dan penempatan deposit yang matang dalam tempoh satu bulan	<u>20,840</u>	<u>155,700</u>
	<u><u>29,001</u></u>	<u><u>163,158</u></u>

(b) Sekuriti tersedia untuk Jualan

Pada nilai saksama:

Instrumen pasaran wang:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	334,581	950,900
Bon Jaminan Kerajaan	<u>342,113</u>	<u>-</u>
	<u><u>676,694</u></u>	<u><u>950,900</u></u>
Tolak: Pelunasan premium tolak penambahan diskaun bersih Sekuriti tersedia untuk jualan	<u>(386)</u>	<u>(2,833)</u>
	<u><u>676,308</u></u>	<u><u>948,067</u></u>

Struktur kematangan sekuriti tersedia untuk jualan

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	100,883	-
Lebih dari satu tahun	<u>575,425</u>	<u>948,067</u>
	<u><u>676,308</u></u>	<u><u>948,067</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(c) Pendahuluan dan pembiayaan

(i) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pendahuluan dan pembiayaan bertempoh			
Pembiayaan perumahan	21,072,889	19,400,251	
Pembiayaan persendirian	9,729,644	10,464,965	
Sewa beli belum terima	972,829	515,569	
Pembiayaan bertempoh yang lain	28	2,119	
Mikro kewangan	137,320	127,434	
Pembiayaan kakitangan	48,729	46,068	
Kad kredit/caj	366,878	335,473	
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(17,517,871)	(16,561,488)	
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>14,810,446</u>	<u>14,330,391</u>	
Tolak: Elaun rosotnilai untuk			
pendahuluan dan pembiayaan			
Rosotnilai kolektif	(291,287)	(315,249)	
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih	<u>14,519,159</u>	<u>14,015,142</u>	

(ii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Individu	<u>14,810,446</u>	<u>14,330,391</u>	

(iii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut sensitiviti kadar keuntungan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kadar tetap			
Pembiayaan perumahan	675,700	754,530	
Sewa beli belum terima	797,334	420,594	
Mikro kewangan	111,668	103,274	
Pembiayaan bertempoh yang lain	7,412,005	7,738,368	
Kadar boleh ubah			
Kadar pembiayaan asas-tokok	5,812,538	5,312,538	
Kos-tokok	1,201	1,087	
	<u>14,810,446</u>	<u>14,330,391</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(c) Pendahuluan dan Pembiayaan (Sambungan)

(iv) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut sector

	KUMPULAN/BANK		KUMPULAN/BANK	
	2017		2016	
	RM'000		RM'000	
Pembelian harta tanah perumahan	6,488,238		6,067,068	
Pembelian kendaraan pengangkutan	797,334		420,594	
Pembelian barang pengguna tahan lama	28		2,119	
Kredit penggunaan	7,046,300		7,401,863	
Kad kredit	366,878		335,473	
Mikro kewangan	111,668		103,274	
	<u>14,810,446</u>		<u>14,330,391</u>	

(v) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK		KUMPULAN/BANK	
	2017		2016	
	RM'000		RM'000	
Kedah/Perlis	928,430		943,488	
Pulau Pinang	1,042,792		1,005,703	
Perak	1,157,916		1,136,580	
Selangor	2,532,233		2,346,300	
Kuala Lumpur	2,713,947		2,596,116	
Melaka	677,712		643,673	
Negeri Sembilan	702,559		689,087	
Johor	1,280,551		1,178,211	
Pahang	805,791		806,633	
Kelantan	1,103,524		1,089,181	
Terengganu	829,489		831,641	
Sarawak	433,398		453,018	
Sabah	602,104		610,760	
	<u>14,810,446</u>		<u>14,330,391</u>	

(vi) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kematangan kontrak residual

	KUMPULAN/BANK		KUMPULAN/BANK	
	2017		2016	
	RM'000		RM'000	
Matang dalam tempoh satu tahun	27,116		396,275	
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	186,089		224,976	
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	438,495		492,790	
Melebihi lima tahun	14,158,746		13,216,350	
	<u>14,810,446</u>		<u>14,330,391</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(c) Pendahuluan dan Pembiayaan (Sambungan)

(vii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kontrak

KUMPULAN/BANK Pada 31 Disember 2017	Bai' Bithaman Ajil RM'000	Bai' Inah RM'000	Ujrah RM'000	Murabahah RM'000	Tawarruq RM'000	Ijarah RM'000	Jumlah RM'000
Pembiayaan bertempoh							
Pembiayaan perumahan	17,798,026	-	-	-	3,274,863	-	21,072,889
Pembiayaan persendirian	-	9,728,768	-	-	876	-	9,729,644
Sewa beli belum terima	-	-	-	-	-	972,829	972,829
Pembiayaan bertempoh yang lain	-	-	-	28	-	-	28
Mikro kewangan	-	-	-	18,235	119,085	-	137,320
Pembiayaan kakitangan	-	10,978	-	-	37,751	-	48,729
Kad kredit/caj	-	-	366,878	-	-	-	366,878
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(13,119,705)	(2,731,828)	-	(950)	(1,489,893)	(175,495)	(17,517,871)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	4,678,321	7,007,918	366,878	17,313	1,942,682	797,334	14,810,446
Tolak:							
Elaun rosot nilai untuk pendahuluan dan pembiayaan							
Rosot nilai kolektif	(173,248)	(63,059)	(24,697)	(3,499)	(10,588)	(16,196)	(291,287)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih	4,505,073	6,944,859	342,181	13,814	1,932,094	781,138	14,519,159

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(c) Pendahuluan dan Pembentukan (Sambungan)

(vii) Pendahuluan dan pembentukan mengikut kontrak (Sambungan)

KUMPULAN/BANK	Bai'	Bai'	Ujrah	Murabahah	Tawarruq	Ijarah	Jumlah
Pada 31 Disember 2016	Bithaman	Inah	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Jenis/kontrak Syariah	Ajil						
Pembentukan bertempoh							
Pembentukan perumahan	18,505,880	-	-	-	-	894,371	-
Pembentukan persendirian	-	10,267,359	-	-	-	197,606	-
Sewa beli belum terima	-	-	-	-	-	-	515,569
Pembentukan bertempoh yang lain	-	-	-	-	2,119	-	2,119
Mikro kewangan	-	-	-	-	30,370	97,064	-
Pembentukan kakitangan	-	24,272	-	-	-	21,796	-
Kad kredit/caj	-	-	335,473	-	-	-	335,473
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(12,913,724)	(3,204,527)	-	(2,381)	(345,881)	(94,975)	(16,561,488)
Jumlah pendahuluan dan pembentukan kasar	<u>5,592,156</u>	<u>7,087,104</u>	<u>335,473</u>	<u>30,108</u>	<u>864,956</u>	<u>420,594</u>	<u>14,330,391</u>
Tolak:							
Elaun rosot nilai untuk pendahuluan dan pembentukan							
Rosot nilai kolektif	(127,272)	(118,977)	(31,258)	(10,157)	(16,008)	(11,577)	(315,249)
Jumlah pendahuluan dan pembentukan bersih	<u>5,464,884</u>	<u>6,968,127</u>	<u>304,215</u>	<u>19,951</u>	<u>848,948</u>	<u>409,017</u>	<u>14,015,142</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

(i) Pergerakan dalam pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pada awal tahun	231,321	165,127	
Diklasifikasikan sebagai rosotnilai dalam tahun semasa	144,165	112,630	
Diklasifikasikan semula sebagai tidak rosotnilai pada tahun semasa	(43,179)	(30,649)	
Amaun dihapuskira	<u>(122,457)</u>	<u>(15,787)</u>	
Pada akhir tahun	<u>209,850</u>	<u>231,321</u>	
Nisbah pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai kepada pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>1.42%</u>	<u>1.61%</u>	

(ii) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pembelian hartanah perumahan	144,131	89,432	
Pembelian kenderaan pengangkutan	7,048	3,711	
Kad kredit	5,263	17,530	
Mikro kewangan	10,472	9,892	
Pembelian barang pengguna tahan lama	-	2,123	
Kredit penggunaan	<u>42,936</u>	<u>108,633</u>	
	<u>209,850</u>	<u>231,321</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai (Sambungan)

(iii) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kedah/Perlis	11,960	15,664	
Pulau Pinang	14,938	14,194	
Perak	15,695	17,011	
Selangor	43,606	39,158	
Kuala Lumpur	46,365	61,098	
Melaka	12,721	12,709	
Negeri Sembilan	16,324	18,872	
Johor	12,251	7,662	
Pahang	6,687	8,992	
Kelantan	13,090	15,882	
Terengganu	10,892	9,739	
Sarawak	1,107	3,739	
Sabah	4,214	6,601	
	<u><u>209,850</u></u>	<u><u>231,321</u></u>	

(iv) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai pendahuluan dan pembiayaan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Rosotnilai kolektif:			
Pada awal tahun	315,249	208,917	
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 39 (1))	210,625	209,051	
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 39 (1))	<u>(234,587)</u>	<u>(102,719)</u>	
Pada akhir tahun	<u>291,287</u>	<u>315,249</u>	
Portfolio peruntukan rosotnilai			
sebagai % dari pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>1.97%</u>	<u>2.20%</u>	
Portfolio elaun rosotnilai termasuk rizab pematuhan sebagai % dari pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>2.64%</u>	<u>2.89%</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(e) Aset-aset lain

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pendapatan belum terima	4,387	7,361
Pelbagai belum terima	234,869	393,215
	<u>239,256</u>	<u>400,576</u>

(f) Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

(i) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis deposit

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Dana Murabahah		(Dinyatakan semula)
Deposit tetap	6,916,898	6,265,319
Deposit borong		
Deposit pasaran wang	60,000	600,000
Lain-lain	-	355,863
Dana Wadiah		
Deposit simpanan	2,704,217	2,838,476
Lain-lain	3,935	4,176
	<u>9,685,050</u>	<u>10,063,834</u>

(ii) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Kerajaan dan badan berkanun	2,313,165	1,400,525
Perusahaan perniagaan	3,279,071	4,066,074
Individu	3,653,782	4,323,699
Lain-lain	439,032	273,536
	<u>9,685,050</u>	<u>10,063,834</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(f) Deposit daripada pelanggan (Sambungan)

(iii) Struktur kematangan deposit tetap

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Matang dalam tempoh enam bulan	2,086,853	3,080,317	
Lebih enam bulan hingga satu tahun	637,247	2,516,184	
Lebih satu tahun hingga tiga tahun	4,192,798	668,818	
	<u>6,916,898</u>	<u>6,265,319</u>	

(g) Akaun pelaburan oleh pelanggan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Dana Mudharabah			
Akaun pelaburan tanpa had	<u>3,308,709</u>	<u>2,890,259</u>	

Sijil Simpanan Premium (SSP) yang ditawarkan oleh Bank, yang distrukturkan menggunakan kontrak Mudharabah, hendaklah dikelaskan sebagai akaun pelaburan di bawah DFIA. Dalam hal ini, SSP distrukturkan menggunakan Mudharabah untuk membolehkan Bank untuk menawarkan hadiah cabutan bertuah kepada pelabur dan Kerajaan Malaysia bersetuju untuk terus menjamin Bank untuk membayar balik pelaburan prinsipal kepada pelabur.

(h) Deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Institusi kewangan lain	<u>815,512</u>	<u>1,007,743</u>	

Struktur kematangan deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Matang dalam tempoh enam bulan	755,156	898,954	
Lebih enam bulan hingga satu tahun	6,191	10,558	
Lebih satu tahun hingga tiga tahun	54,165	98,231	
	<u>815,512</u>	<u>1,007,743</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(i) Rizab penyamaan keuntungan (PER)

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	-	7,425
Amaun yang diagihkan kepada pendeposit	-	<u>(7,425)</u>
Pada akhir tahun	-	-
	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

(j) Hasil

Hasil terdiri daripada semua jenis pendapatan yang diperoleh daripada aktiviti pembiayaan, perbendaharaan, pelaburan dan Perbankan Islam yang dijalankan oleh Bank.

Pendapatan daripada operasi Perbankan Islam

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	934,907	897,927
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain dan dana modal perbankan islam		
Pendapatan daripada penempatan dengan institusi kewangan	3,259	2,844
Lain-lain	31,976	12,174
Pendapatan lain	<u>72,399</u>	<u>123,436</u>
	<u><u>1,042,541</u></u>	<u><u>1,036,381</u></u>

Dalam tahun kewangan semasa, ia telah dikenal pasti bahawa terdapat pembiayaan untuk hartanah-dalam-pembinaan berdasarkan kontrak Bai 'Bithaman Ajil (BBA) mematuhi prinsip-Syariah. Oleh itu, Bank telah menunda pengiktirafan pendapatan keuntungan pembiayaan yang berlaku daripada kontrak-kontrak pembiayaan BBA untuk hartanah-dalam-pembinaan dan diiktiraf semula selepas pembetulan yang berjumlah anggaran RM 4 juta (2016: RM14 juta) pada 31 Disember 2017.

(k) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		2017	2016
		RM'000	RM'000
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan:			
Deposit pelaburan am	(i)	758,585	729,170
Deposit lain	(ii)	<u>185,059</u>	<u>216,686</u>
		<u><u>943,644</u></u>	<u><u>945,856</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(k) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit (Sambungan)

(i) Pendapatan diperoleh daripada deposit pelaburan am

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pendapatan kewangan:		
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	680,267	631,758
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain		
Pendapatan daripada penempatan deposit		
dengan institusi kewangan	2,371	2,001
Lain-lain	<u>23,267</u>	<u>8,565</u>
Jumlah pendapatan daripada pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	705,905	642,324
Pendapatan lain:		
Komisyen	3,977	3,416
Caj	<u>48,703</u>	<u>83,430</u>
Jumlah pendapatan	<u>758,585</u>	<u>729,170</u>

(ii) Pendapatan diperoleh daripada deposit pelaburan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Pendapatan kewangan:		
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	165,953	187,738
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain		
Pendapatan daripada penempatan deposit		
dengan institusi kewangan	578	595
Lain-lain	<u>5,677</u>	<u>2,545</u>
Jumlah pendapatan daripada pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	172,208	190,878
Pendapatan lain:		
Komisyen	970	1,015
Caj	<u>11,881</u>	<u>24,793</u>
Jumlah pendapatan	<u>185,059</u>	<u>216,686</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(l) Peruntukan untuk kerugian ke atas pendahuluan dan pembiayaan bersih

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Kerugian rosotnilai pendahuluan dan pembiayaan:			
Rosotnilai kolektif bagi tempoh kewangan			
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 39 (d)(iv))	(210,625)	(209,051)	
Amaun pemulihan hutang yang dimasukkan semula (Nota 39 (d)(iv))	234,587	102,719	
Hutang lapuk			
Dipulihkan semula	8,085	4,704	
Dihapus kira	<u>(131,046)</u>	<u>(10,304)</u>	
	<u><u>(98,999)</u></u>	<u><u>(111,932)</u></u>	

(m) Pendapatan boleh diagih kepada penyimpan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan			
Dana Murabahah	281,069	346,716	
Dana Mudharabah	<u>26,367</u>	<u>48,796</u>	
	<u><u>307,436</u></u>	<u><u>395,512</u></u>	

(n) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana modal perbankan Islam

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Pendapatan kewangan:			
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	88,687	78,431	
Pendapatan diperoleh daripada			
pelaburan dana modal perbankan islam lain			
Pendapatan daripada penempatan deposit			
dengan institusi kewangan	309	248	
Lain-lain	<u>3,033</u>	<u>1,064</u>	
Jumlah pendapatan daripada			
pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	92,029	79,743	
Pendapatan lain:			
Komisyen	519	424	
Caj	<u>6,349</u>	<u>10,358</u>	
Jumlah pendapatan	<u><u>98,897</u></u>	<u><u>90,525</u></u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(o) Perbelanjaan operasi lain

	KUMPULAN/BANK		
	2017	2016	
	RM'000	RM'000	
Perbelanjaan kakitangan:			
Gaji dan upah	1,210	1,110	
Kos keselamatan sosial	17	16	
Caruman kepada Kumpulan Wang Simpan Pekerja (EPF)	245	219	
Perbelanjaan lain berkaitan kakitangan*	<u>305,683</u>	<u>254,529</u>	
	<u>307,155</u>	<u>255,874</u>	

Perbelanjaan pentadbiran am:

Kos penyelenggaraan	168,175	163,823	
Fi guaman dan profesional	22,302	22,103	
Lain-lain	<u>29,597</u>	<u>28,369</u>	
	<u>220,074</u>	<u>214,295</u>	
	<u>527,229</u>	<u>470,169</u>	

* Termasuk dalam belanja pentadbiran am ialah imbuhan Jawatankuasa Syariah berjumlah untuk RM243,000 (2016: RM245,000) seperti yang dinyatakan dalam Nota 39 (p) dan pengagihan perbelanjaan kakitangan tidak langsung berjumlah RM305.47 juta (2016: RM254.27 juta).

(p) Imbuhan Jawatankuasa Syariah

	KUMPULAN/BANK		
	2017	2016	
	RM'000	RM'000	
Elaun Jawatankuasa Syariah	<u>243</u>	<u>245</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(p) Imbuhan Jawatankuasa Syariah (Sambungan)

Imbuhan Jawatankuasa Syariah bagi tahun kewangan dengan jenis pecahan imbuhan

Tahun berakhir 31 Disember 2017	Emolumen				
	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	lain RM'000	Jumlah RM'000
Jawatankuasa Syariah:					
Dr. Mohd Fuad Md. Sawari	-	-	30	18	48
Md. Tajuddin Md. Isa	-	-	30	16	46
Dr. Ahmad Zaki Salleh	-	-	36	22	58
Dr. Fauziah Mohd Noor	-	-	30	13	43
Dr. Mohamad Zaharuddin Zakaria	-	-	30	18	48
	-	-	156	87	243

Tahun berakhir 31 Disember 2016	Emolumen				
	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	lain RM'000	Jumlah RM'000
Jawatankuasa Syariah:					
Dr. Mohd Fuad Md. Sawari	-	-	33	19	52
Md. Tajuddin Md. Isa	-	-	30	14	44
Dr. Zainuddin Ismail	-	-	13	9	22
Dr. Ahmad Zaki Salleh	-	-	34	21	55
Dr. Fauziah Mohd Noor	-	-	30	16	46
Dr. Mohamad Zaharuddin Zakaria	-	-	17	9	26
	-	-	157	88	245

(q) Zakat

Sumbangan zakat perniagaan dibuat berdasarkan prinsip Syariah dan berdasarkan MASB - Technical Release-i-1. Peruntukan untuk zakat dibuat pada kadar 2.5% menggunakan model pertumbuhan terlaras. Kumpulan dan Bank memenuhi kewajipan untuk membayar zakat perniagaannya kepada pihak berkuasa zakat. Sepanjang tahun ini, selepas kelulusan Jawatankuasa Syariah dan Zakat, Kumpulan dan Bank telah mengedarkan zakat kepada pelbagai asnaf yang layak.

(r) Jawatankuasa Syariah

Jawatankuasa Syariah ditubuhkan di bawah ‘Garis Panduan Tadbir Urus Jawatankuasa Syariah bagi Institusi Kewangan Islam’ yang diterbitkan oleh Bank Negara Malaysia (BNM/GPS1) untuk menasihati Lembaga Pengarah tentang perkara berkaitan dengan hukum Syarak dalam operasi perniagaannya dan untuk memberikan bantuan teknikal dalam memastikan produk dan perkhidmatan perbankan Islam yang ditawarkan oleh Kumpulan dan Bank mematuhi prinsip Syariah.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(s) Nisbah Kecukupan Modal

Jadual dibawah menunjukkan nisbah model berwajaran Risiko Kumpulan dan Bank pada akhir tempoh pelaporan.

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Nisbah kecukupan modal bagi institusi pelaporan adalah seperti berikut:		
Modal Tahap I:		
Keuntungan tertahan	1,262,359	1,111,633
Dana perbankan Islam	80,000	80,000
1,342,359	1,191,633	
Tolak: Aset cukai tertunda	-	(1,782)
Jumlah Modal Tahap I	1,342,359	1,189,851
Modal Tahap II:		
Rizab pematuhan	99,522	99,522
Rosotnilai kolektif untuk pembiayaan tidak rosotnilai	128,140	118,325
Jumlah Modal Tahap II	227,662	217,847
Asas modal	1,570,021	1,407,698
Nisbah modal teras	11.45%	10.65%
Nisbah modal teras caj modal risiko operasi	10.32%	9.57%
Nisbah modal berwajaran risiko	13.39%	12.60%
Nisbah modal berwajaran risiko caj modal risiko operasi	12.07%	11.33%

Pecahan aset kasar berwajaran risiko dalam pelbagai kategori wajaran risiko:

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	Berwajaran	Berwajaran
	Prinsipal	Risiko
	RM'000	RM'000
0%	731,998	-
10%	-	-
20%	425,474	85,095
50%	6,223,562	3,111,781
100%	8,526,724	8,526,724
15,907,758	11,723,600	15,437,171

	KUMPULAN/BANK	
	2017	2016
	RM'000	RM'000
Aset Berwajaran Risiko Operasi	1,281,858	1,253,013

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(t) Analisis kontrak kematangan untuk liabiliti kewangan

KUMPULAN/BANK	1 minggu	1 hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	Melebihi 1 tahun	Jumlah
Pada 31 Disember 2017	Sehingga RM'000	1 bulan RM'000	3 bulan RM'000	6 bulan RM'000	1 tahun RM'000	RM'000
Liabiliti-liabiliti bukan derivatif:						
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:						
Individu	6,016,882	105,794	62,092	562,735	182,418	6,986,217
Bukan individu	589,861	2,052,757	1,405,462	1,496,693	491,018	6,951,176
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	207,546	207,546
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan	620,719	-	-	-	-	620,719
	<u><u>7,227,462</u></u>	<u><u>2,158,551</u></u>	<u><u>1,467,554</u></u>	<u><u>971,681</u></u>	<u><u>2,059,428</u></u>	<u><u>880,982</u></u>
						<u><u>14,765,658</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(t) Analisis kontrak kemattangan untuk liabiliti kewangan (Sambungan)

Lijabiliti-lijabiliti bukan derivatif:

Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:

Individu	5,732,939	119,393	70,179	63,925	1,008,789	218,738	7,213,963
Bukan individu	381,199	2,084,427	1,076,223	1,057,246	1,702,002	447,104	6,748,201
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	-	230,725
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan	412,439	-	-	-	-	-	412,439
	6,526,577	2,203,820	1,146,402	1,121,171	2,710,791	896,567	14,605,328

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(u) Ringkasan posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi Perbankan Islam seperti berikut:

KUMPULAN/BANK	Sehingga 1 minggu 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihli 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2017							
Asas aktiviti bank - bukan dagangan:							
Pengaliran masuk	11,100	8,329	8,925	14,614	28,640	14,738,838	14,810,446
Pendahuluan dan pembentukan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	8,161	-	-	-	-	-	8,161
Aset-aset lain	-	-	-	-	-	239,256	239,256
<u>Pengaliran keluar</u>							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(622,011)	1,743,264	(2,190,444)	(229,243)	(471,725)	(12,039,112)	(13,809,271)
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	<u>(602,750)</u>	<u>1,751,593</u>	<u>(2,181,519)</u>	<u>(214,629)</u>	<u>(443,085)</u>	<u>(1,654,805)</u>	<u>(1,654,805)</u>
Jurang kematangan bersih						1,284,177	(406,213)
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal:							
Pengaliran masuk	20,840	-	-	-	-	-	20,840
Penempatan jangka pendek	<u>20,840</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>99,996</u>	<u>576,312</u>	<u>676,308</u>
Pelaburan sekuriti hutang							3.25
Jumlah jurang kematangan	(581,910)	1,751,593	(2,181,519)	(214,629)	(343,089)	1,860,489	290,935
<u>Pengaliran keluar</u>							
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	<u>(124,144)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>99,996</u>	<u>576,312</u>	<u>676,308</u>
Jumlah jurang kematangan bersih	<u>(706,054)</u>	<u>1,751,593</u>	<u>(2,181,519)</u>	<u>(214,629)</u>	<u>(343,089)</u>	<u>1,363,914</u>	<u>(329,784)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(u) Ringkasan bagi posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi Perbankan Islam seperti berikut (Sambungan):

KUMPULAN/BANK Pada 31 Disember 2016	Sehingga 1 minggu 1 minggu RM'000	1 minggu 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Nominal kasar RM'000	Kadar faedah berkesan %
Asas aktiviti bank - bukan dagangan:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain								
7,458	-	-	-	-	-	-	-	7,458
Asset-aset lain								
<u>Pengaliran keluar</u>								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain								
(1,396,230)	(474,536)	(5,123,138)	(1,338,347)	(10,837,965)	5,208,380	(13,961,836)	2,42	
<u>Rizab dan liabiliti-liabiliti lain</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(1,566,963)</u>	<u>(1,566,963)</u>		
Jurang kematangan bersih								
<u>(1,362,897)</u>	<u>(139,063)</u>	<u>(5,119,590)</u>	<u>(1,330,703)</u>	<u>(10,814,232)</u>	<u>17,976,111</u>	<u>(790,374)</u>		
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek								
155,700	-	-	-	-	-	-	155,700	4.24
<u>Pelaburan sekuriti hutang</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>948,067</u>	<u>3.94</u>
<u>(155,700)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>948,067</u>	<u>1,103,767</u>
Jumlah jurang kematangan	(1,207,197)	(139,063)	(5,119,590)	(1,330,703)	(10,814,232)	18,924,178	313,393	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka								
Jumlah jurang kematangan bersih	(82,488)	-	-	-	-	(329,951)	(412,439)	
	(1,289,685)	(139,063)	(5,119,590)	(1,330,703)	(10,814,232)	18,594,227	(99,046)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN**39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)**

(v) Komitmen dan luar jangka

KUMPULAN/BANK

	2017		2016	
	Amaun setara kredit*	Amaun berwajaran risiko	Amaun prinsipal RM'000	Amaun setara kredit*
	Amaun prinsipal RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit:				
Matang tidak melebihi satu tahun	2,166	-	-	154
Matang melebihi satu tahun	618,553	309,277	154,638	412,285
	<u>620,719</u>	<u>309,277</u>	<u>154,638</u>	<u>412,439</u>
				206,143
				<u>206,143</u>
				103,071
				<u>103,071</u>

* Amaun kesamaan kredit dikira menggunakan faktor ubahan kredit mengikut Garis Panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

39. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(w) Dana Derma/Kebajikan

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	RM'000	RM'000	
Dana yang tidak diagihkan pada 1 Januari	906	605	
Sumber dana:			
Gharamah	433	-	
Pendapatan ketidakpatuhan Syariah	1,087	186	
Lain-lain	417	424	
	<u>1,937</u>	<u>610</u>	
Kegunaan dana:			
Sumbangan kepada organisasi bukan berdasarkan keuntungan	(250)	(309)	
	<u>(250)</u>	<u>(309)</u>	
Dana yang tidak diagihkan pada 31 Disember	<u>2,593</u>	<u>906</u>	

(x) Angka Perbandingan

Dalam tahun kewangan, Kumpulan dan Bank telah membuat penyataan semula di dalam penyata kewangan untuk disesuaikan dengan pembentangan tahun semasa seperti berikut.

	KUMPULAN/BANK	2017	2016
	Seperti dinyatakan semula RM'000	Seperti dilaporkan terdahulu RM'000	
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2016			
(Di mana komponen yang terlibat adalah seperti yang dinyatakan di bawah):			
Deposit daripada pelanggan	10,063,834	10,319,250	
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	<u>1,007,743</u>	<u>752,327</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

**40. PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN BAGI DANA TAKAFUL AM DAN DANA TAKAFUL KELUARGA
PADA 31 DISEMBER 2017**

KUMPULAN	----- 31 Disember 2017 -----			----- 31 Disember 2016 -----		
	Dana Takaful	Dana Am	Jumlah RM'000	Dana Takaful	Am RM'000	Jumlah RM'000
ASET						
Tunai dan dana jangka pendek						
Pelaburan	27,010	190,991	218,001	24,201	142,532	166,733
	-	2,383,811	2,383,811	-	1,955,949	1,955,949
Aset-aset lain	138	16,912	17,050	126	14,583	14,709
Aset ditakaful semula	47	21,477	21,524	562	14,518	15,080
Aset cukai tertunda	-	-	-	65	-	65
	27,195	2,613,191	2,640,386	24,954	2,127,582	2,152,536
LIABILITI						
Liabiliti-liabiliti lain	10,596	270,529	281,125	15,111	233,181	248,292
Takaful dan Qard belum bayar	2,818	17,173	19,991	1,092	13,175	14,267
Liabiliti cukai tertunda	-	11,532	11,532	-	3,774	3,774
	13,414	299,234	312,648	16,203	250,130	266,333
Liabiliti/(Aset) dana pemegang polisi						
takaful am dan takaful keluarga	13,781	2,313,957	2,327,738	8,751	1,877,452	1,886,203
	27,195	2,613,191	2,640,386	24,954	2,127,582	2,152,536

Pendapatan operasi dihasilkan dari takaful am dan keluarga Kumpulan bagi tahun kewangan berjumlah kira-kira RM1,618.05 juta (2016: RM1,411.68 juta)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

41. LIABILITI LUAR JANGKA

Para Pengarah berpendapat bahawa tiada peruntukan diperlukan berhubung dengan perkara ini, kerana ia tidak berkemungkinan berlakunya kerugian bagi manfaat ekonomi pada masa hadapan atau jumlah yang tidak boleh diukur dengan sewajarnya.

KUMPULAN/BANK
2017 **2016**
RM'000 **RM'000**

Bai' Bithaman Ajil (BBA)

Sepanjang tahun kewangan yang lepas, penujuukan kontrak pembiayaan tertentu Bai 'Bithaman Ajil (BBA) berpotensi mematuhi prinsip-prinsip Syariah. Bank Negara Malaysia telah mengarahkan Bank melalui surat bertarikh 29 April 2016 untuk mengkaji semua Kontrak pembiayaan BBA untuk memastikan tindakan pembetulan diambil tepat pada masanya.

Pada 31 Disember 2017, pendapatan kasar Kumpulan dan Bank yang berpotensi tidak mematuhi prinsip-prinsip Syariah berjumlah RM127,402.

Para Pengarah tidak mengharapkan hasil di atas mempunyai kesan material ke atas kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

127 14,568

Tawarruq and Bai'Inah

Semasa tahun kewangan sebelumnya, telah dikenal pasti bahawa beberapa kontrak pembiayaan Tawarruq dan Bai'Inah tertentu Bank mungkin berpotensi mematuhi prinsip-prinsip Syariah. Bank sedang meneliti dan menilai kontrak pembiayaan ini. Sekiranya Tawarruq dan Bai'Inah tidak mematuhi prinsip-prinsip Syariah, pendapatan kasar Kumpulan dan Bank berjumlah RM5,173,642 dan RM19,659,000 pada 31 Disember 2017 dan 31 Disember 2016 masing-masing akan memerlukan untuk dibalikkan.

Para Pengarah tidak mengharapkan hasil di atas mempunyai kesan material ke atas kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

5,174 19,659

42. DIVIDEN DIRAYAR

KUMPULAN/BANK
2017 **2016**
RM'000 **RM'000**

Dividen tunai

5,000 30,000

Dividen tunai yang dibayar oleh Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2016 adalah RM 5 juta.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

43. KEMUDAHAN PEMBIAYAAN DENGAN PIHAK-PIHAK YANG TERKAIT

KUMPULAN/BANK

2017

RM'000

Pendedahan tertunggak dengan pihak berkaitan	1,100,824
Pendedahan tertunggak kepada pihak berkaitan sebagai sebahagian daripada jumlah pendedahan	4.55%
Pendedahan tertunggak pendedahan pembiayaan dengan pihak berkaitan yang tidak berbayar atau ingkar	0.01%

Pendedahan di atas adalah mengenai Kemudahan Pembiayaan dengan Pihak Berkaitan yang dibentangkan menurut para 14.1 seperti dasar BNM mengenai Kemudahan Pembiayaan dengan Pihak Berkaitan, yang berkuatkuasa pada 13 Julai 2016. Bagi tahun kewangan 2016, Bank dikecualikan untuk mendedahkan pendedahan pihak berkaitan selaras dengan surat Bank Negara Malaysia DFE/TM/17/455.3 bertarikh 11 Mei 2017.

44. ANGKA PERBANDINGAN

Dalam tahun kewangan, Kumpulan dan Bank telah membuat penyataan semula di dalam penyata kewangan untuk disesuaikan dengan pembentangan tahun semasa seperti berikut.

Seperti dinyatakan semula RM'000	KUMPULAN		BANK	
	Seperti dilaporkan terdahulu RM'000	Seperti dinyatakan semula RM'000	Seperti dinyatakan semula RM'000	Seperti dilaporkan terdahulu RM'000

Penyata Kedudukan Kewangan

pada 31 Disember 2016

(Di mana komponen yang terlibat adalah seperti yang dinyatakan di bawah):

Deposit daripada pelanggan	21,269,981	21,771,748	21,273,010	21,774,777
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	<u>1,735,258</u>	<u>1,233,491</u>	<u>1,735,258</u>	<u>1,233,491</u>

www.mybsn.com.my

- www.facebook.com/BSNMalaysia
- [@BSNMalaysia](https://twitter.com/BSNMalaysia)
- [@BSNMalaysia](https://www.instagram.com/bsnmalaysia)